

Samenwerkingsverband
Voortgezet Onderwijs
Westland

ONDERSTEUNINGSPLAN

2026-2030

SWV VO Westland / VO2808

Van passend naar inclusief: op weg naar onderwijs voor iedereen!

Inhoudsopgave

Lijst met afkortingen	4
Voorwoord	5
Leeswijzer	6
Tijdpad Ondersteuningsplan 2026-2030	7

Hoofdstuk 1 Het SWV VO Westland	8
1.1 Beschrijving van de regio	8
1.2 Samen zijn wij het SWV VO Westland	8
1.3 De schoolbesturen, de scholen en de leerlingen	9
1.4 Grensverkeer in het regulier onderwijs	11
1.5 Bestuur & organisatie	11
1.5.1 De governancestructuur	11
1.5.2 Medezeggenschap	12
1.5.3 Overige overlegstructuren	13
1.5.4 Interne organisatie	14
1.5.5 Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA)	15
1.5.6 Ouder- en jeugdsteunpunt	17
1.6 Verkenning bestuurlijke fusie samenwerkingsverbanden PO en VO	18
1.7 Missie en visie	18
1.8 Verdeling van rollen	19
1.9 Het SWV VO Westland als netwerkorganisatie	20
1.10 Kernwaarden en leidende principes	21
1.11 Klachten, bezwaar en beroep	22

Hoofdstuk 2 Waar staan we?	23
2.1 Terugblik beleidsperiode 2022-2026	23

2.2 Uitdagingen	25
2.3 Wat nemen we mee naar de nieuwe beleidsperiode?	27

Hoofdstuk 3 Onze focus en ambities	29
3.1 Wettelijk kader & zorgplicht	29
3.2 De weg naar inclusief onderwijs	30
3.3 Onze strategische thema's: waar willen we in 2030 staan?	32
3.4 Jaarplannen	35
3.5 Monitoring	35
3.6 Randvoorwaarden	35

Hoofdstuk 4 Dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen	37
4.1 Ondersteuningsstructuur SWV VO Westland	37
4.2 Basisondersteuning	38
4.3 Extra ondersteuning	39
4.3.1 VMBO4you	42
4.3.2 Schoolondersteuningsteam	43
4.3.3 Steunpunt HB	45
4.3.4 Trajectgroepen	46
4.3.5 OPDC Den Haag	48
4.4 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	49
4.5 Overige activiteiten en vormen van ondersteuning	51
4.5.1 Ondersteuning bij leerachterstanden (lwo)	51
4.5.2 Praktijkonderwijs	53
4.5.3 Extra Impuls Passend Onderwijs	57
4.5.4 Jonge Uitstromers HB	58
4.5.5 Projecten HB	58
4.5.6 School's cool	59

4.5.7	Maatwerkarrangementen onderwijs-zorg	60	Hoofdstuk 6 Financiën	81
4.5.8	Voorkomen en verminderen van thuiszitters	62	6.1 Algemeen	81
4.5.8.1	Regionaal protocol Ziekteverzuim als signaal	62	6.2 Leerlingenprognose	81
4.5.8.2	SchoolAanwezigheidsTeam	62	6.3 Meerjarenbegroting	82
4.5.8.3	Schoolaanwezigheidsbeleid	63	6.4 Programma's	83
4.5.9	Voortijdig schoolverlaten (VSV)	64	6.5 Risicoanalyse	83
4.5.10	Overstap PO-VO en POVO-team	65	6.6 Meerjarenbalans	83
4.5.11	Tussenvoorziening H/V4you	67	6.7 Verdeling van middelen over de scholen	84
4.5.12	Digitaal afstandsonderwijs	68	6.8 Forecast en verantwoording	84
4.5.13	Samenwerking vso-vo	68	6.9 Budgethouders	85
4.5.14	Samenwerking met de gemeente Westland	69	6.10 Administratie en controlling	85
4.5.15	Overstap vo-mbo	71	6.11 Jaarverslag	86
4.5.16	Onderwijs in de JeugdzorgPlus	72	6.12 Toezicht	86
4.6	Diepteondersteuning: het vso	73	6.13 Aanbestedings- en inkoopbeleid	86
4.6.1	Toelaatbaarheid en toelaatbaarheidscriteria	73	6.14 Treasurystatuut	86
4.6.2	Tlv gedurende gehele schoolloopbaan	74	6.15 Vangnetbepaling	86
4.6.3	Bij welk SWV aanvragen?	74		
4.6.4	De toelaatbaarheidsverklaring	74	Nabranders	88
4.6.5	School van inschrijving blijft verantwoordelijk	74		
4.6.6	Afloop van de geldigheidsduur tlv	75	Bijlagen	90
4.6.7	Terugplaatsing van speciaal naar regulier	75	1. Procedure klachten en geschillen	91
Hoofdstuk 5 Kwaliteitszorg		77	2. Beschrijving van de basisondersteuning	96
5.1	Kwaliteitsbeleid	77	3. Procedure en toelaatbaarheidscriteria VMBO4you	100
5.2	Versterking kwaliteit ondersteuning binnen scholen	77	4. Procedure en toelaatbaarheidscriteria praktijkonderwijs	103
5.3	Monitoring en toezicht op de realisatie van programma's	78	5. Toelaatbaarheidscriteria vso en Maatwerkplus	106
5.4	Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs	78	6. Informatie voor PO over overstap PO-VO	115
5.5	Cyclus van planning & control	78	7. Procedure aanvraag tlv door reguliere school	121
5.6	Evaluatie resultaten	79	8. Handreiking aanvragen verlenging tlv cluster 3	125
5.7	Metten van resultaten	79	9. Afspraken over verdeling lwoo-middelen	127
			10. Schoollocaties SWV VO Westland	130
			11. Afwijken onderwijstijd en particulier onderwijs	131

Lijst met afkortingen

ACTA	Advies Commissie Toewijzing Arrangementen
DSM	Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMB	Ernstige Meervoudig Beperkt
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GJI	Gesloten Jeugdzorg Instelling
go	Gespecialiseerd onderwijs
HB	Hoogbegaafd
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JJI	Justitiële Jeugdinstelling
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LG	Lichamelijk gehandicapte leerlingen
LVS	Leerlingvolgsysteem
lwoo	Leerwegondersteunend Onderwijs
LZ	Langdurig zieke leerlingen
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MG	Meervoudig gehandicapte leerlingen
MRp	Medezeggenschapsraad personeel
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OLA	Ondersteuning bij leerachterstanden
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
OR	Ondernemingsraad
po	Primair Onderwijs
POVO	Primair onderwijs/Voortgezet Onderwijs

pro	Praktijkonderwijs
RvA	Raad van Aangeslotenen (schoolbesturen)
RvT	Raad van Toezicht
sbo	Speciaal Basis Onderwijs
SKT	Sociaal Kern Team
smw	Schoolmaatschappelijk Werk
SAT	Schoolaanwezigheidsteam
so	Speciaal Onderwijs
SOT	Schoolondersteuningsteam
SPOW	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland
SWV VO	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland
TG	Trajectgroep
tlv	Toelaatbaarheidsverklaring
vmbo b/k	Vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg
vmbo g/t	Vmbo gemengde en theoretische leerweg
vo	Voortgezet Onderwijs
VOBL	Vragenlijst Ondersteuningsbehoeften Leerling
vso	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZML	Zeer moeilijk lerend

VOORWOORD

Van passend naar inclusief

Op weg naar onderwijs voor iedereen!

Passend onderwijs is in 2014 ingevoerd met als doel elke leerling een passende onderwijsplek te bieden, afgestemd op zijn of haar ondersteuningsbehoeften.

Inclusief onderwijs streeft naar een onderwijssysteem waarin alle leerlingen, ongeacht hun ondersteuningsbehoeften, zo veel mogelijk samen leren op een reguliere school in de buurt.

De focus ligt daarbij niet langer op het tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoefte van de individuele leerling, maar de nadruk ligt op de kwaliteit van de context die wordt geboden. Van een goed georganiseerde leeromgeving profiteren immers *alle* leerlingen.

Vanuit de overheid heeft het onderwijs de opdracht gekregen om in 2035 inclusief te zijn. In het beleidskader van het Ministerie van OCW wordt aangegeven wat daarmee bedoeld wordt: 'Onderwijs waarin alle leerlingen dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren'.

Binnen het VO Westland hebben we de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet richting inclusiever onderwijs. We kijken al geruime tijd niet alleen naar de leerling zelf, maar vooral naar de context waarin deze zich ontwikkelt. Hoe geven we het onderwijs vorm, zodat elke leerling mee kan doen? Daarnaast hebben we op onze schoollocaties diverse vormen van extra ondersteuning ingericht, waardoor we veel leerlingen binnen het

reguliere onderwijs kunnen blijven begeleiden. Dat deze aanpak effect heeft, zien we terug in het stabiele aantal verwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Dit staat in contrast met het landelijke beeld, waar het aantal verwijzingen naar het vso de afgelopen jaren juist is gestegen.

De komende jaren willen we inzetten op het versterken van bestaande initiatieven en het ontplooiën van enkele nieuwe initiatieven. In dit Ondersteuningsplan 2026-2030 wordt op hoofdlijnen geformuleerd, wat we de komende beleidsperiode gaan doen om ons dichterbij de doelstelling van 2035 te brengen.

De uitwerking van de concrete stappen wordt beschreven in de jaarplannen. Dit stelt ons in staat om flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en in samenwerking met scholen en ketenpartners voortdurend te evalueren en bij te stellen waar nodig.

Als samenwerkingsverband zijn wij verantwoordelijk voor de realisatie van een dekkend aanbod aan ondersteuningsvoorzieningen en daarmee de borging van een ononderbroken ontwikkeling van onze leerlingen. Samen met de scholen, schoolbesturen, jeugdhulppartners, schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, gemeente, het primair en het vervolgonderwijs zetten we onze schouders er ook de komende jaren onder om het dekkend ondersteuningsaanbod te versterken en waar nodig, uit te breiden. Met als doel dat onze leerlingen opgroeien tot evenwichtige volwassenen, die van betekenis zijn in de inclusieve samenleving van morgen!

Robyn Maas
Directeur-bestuurder SWV VO Westland
Januari 2026

LEESWIJZER

Het Ondersteuningsplan is het strategisch meerjarenbeleidsplan van het SWV VO Westland. Het is een omvangrijk document met veel bijlagen en verplichte elementen.

Het Ondersteuningsplan heeft een looptijd van 4 jaar, van 1 augustus 2026 tot en met 1 augustus 2030.

Het Ondersteuningsplan is als volgt opgebouwd:

Na een beeld te hebben geschetst van de regio met de daarbij behorende kengetallen, wordt een omschrijving van de governance en organisatie van het SWV VO Westland gegeven.

In hoofdstuk 2 wordt weergegeven waar we nu staan, waarna in hoofdstuk 3 wordt beschreven wat onze ambities en strategische thema's voor de komende beleidsperiode zijn. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 een overzicht gegeven van het dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen en hoe we willen voortbouwen op de reeds bestaande structuren.

Hoofdstuk 5 gaat in op de kwaliteitszorg en tot slot komen in hoofdstuk 6 de financiën aan de orde.

Per programma wordt in dit ondersteuningsplan beschreven wat de ambitie is. Er wordt aangegeven op welk thema uit dit

Ondersteuningsplan wordt aangesloten: thema 1 Dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen, thema 2 Inclusieve cultuur op alle scholen, thema 3 Ononderbroken schoolloopbaan voor elke leerling (zie hoofdstuk 3). Vervolgens worden de beoogde resultaten voor 2030 en de benodigde acties beschreven, welke kosten de activiteiten met zich meebrengen en

wordt de relatie gelegd met de programma's uit de begroting. Er wordt beschreven hoe de monitoring plaatsvindt en wat de eventuele risico's zijn. Dit gebeurt voor elk programma volgens onderstaand format.

PROGRAMMA 1 ...
Omschrijving:
Ambitie:
Sluit aan op thema:
Beoogde resultaten:

Acties voor het SWV:
➤
Acties voor de schoolbesturen/scholen:
➤
Budget 2026:
€
Monitoring:
Financiële risico's:

NB 1. Overal waar 'ouders' staat, kan 'ouder(s)/verzorger(s)' worden gelezen.

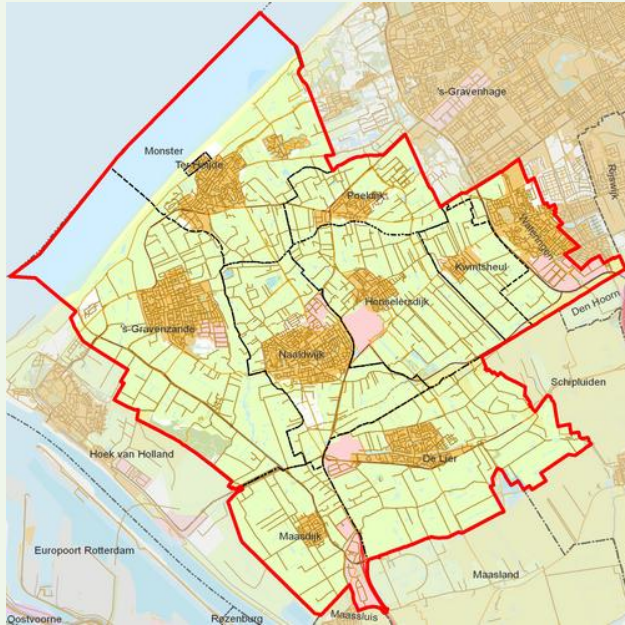
NB 2. Overal waar 'hij/zijn' staat, kan 'zij/haar' of 'die/diens' worden gelezen.

TIJDPAD ONDERSTEUNINGSPLAN 2026-2030

Activiteit	Datum (of periode)
Vorbereiding en afstemming met alle stakeholders	Schooljaar 2024-2025
Opstellen OP 2026-2030	Najaar 2025
Voorlopige vaststelling door bestuur	8 januari 2026
OOGO met wethouders gemeente Westland	12 januari 2026
OOGO met SPOW	13 januari 2026
Ondersteuningsplan naar OPR met verzoek tot instemming	20 januari 2026
Standpunt OPR over OP 2026-2030	24 februari 2026
Goedkeuring OP 2026-2030 RvA	2 april 2026
Goedkeuring OP 2026-2030 RvT	15 april 2026
Definitieve vaststelling OP 2026-2030	15 april 2026
Ondersteuningsplan 2026-2030 via ISD naar Inspectie	Uiterlijk 1 mei 2026

Hoofdstuk 1 Het SWV VO Westland

1.1 Beschrijving van de regio

Het Westland ligt tussen Rotterdam en Den Haag. Westland is een groeigemeente en telt in 2025 bijna 117.000 inwoners. Het heeft een oppervlak van 90,59 km². Ter vergelijking: Den Haag heeft een oppervlakte van 98,2 km² met ruim 568.000 inwoners; Delft heeft een oppervlakte van 24,06 km² met 110.000 inwoners.

De gemeente is op 1 januari 2004 ontstaan door een gemeentelijke herindeling waarbij de gemeenten De Lier, 's-Gravenzande (incl. Heenweg), Monster (incl. Poeldijk en Ter Heijde), Naaldwijk (incl.

Honselersdijk en Maasdijk) en Wateringen (incl. Kwintsheul) werden samengevoegd.

De economie van het Westland bestaat voornamelijk uit (glas-)tuinbouw. Wie voor het eerst in het Westland komt, verbaast zich over de eindeloze rijen kassen!

De meeste Westlanders zijn erg betrokken bij hun kern en de gemeenschap. Dit blijkt o.a. uit de vele vrijwilligers die zich inzetten voor diverse activiteiten en goede doelen.

1.2 Samen zijn wij het SWV VO Westland

De Stichting SWV VO Westland is het samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs voor de regio Westland, dat bestaat uit de besturen die één of meer scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in het werkgebied in stand houden.

Conform de wet kunnen ook besturen aansluiten, die buiten het werkgebied een school voor voortgezet speciaal onderwijs in stand houden en daar een substantieel aantal leerlingen uit het Westland onderwijs bieden, via zogenaamde opting-in.

De stichting Samenwerkingsverband VO Westland (SWV VO) is een klein samenwerkingsverband met ongeveer 6.400 leerlingen, 11 schoollocaties en 3 schoolbesturen met locaties in het Westland.

Het Pleysier College, een vso cluster 4-bestuur met locaties in Delft, Den Haag en Zoetermeer, is via opting-in bij het SWV VO aangesloten.

Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke taak om samen met de schoolbesturen en scholen in de regio ervoor te zorgen dat voor alle leerlingen in ons gebied een passende onderwijsplek beschikbaar is. Zo nodig met een vorm van extra ondersteuning, zodat iedere leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doormaken. Gezamenlijk realiseren we een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning. Dit doen we niet alleen, maar samen met ouders, jeugdhulp en gemeenten en in afstemming met het samenwerkingsverband voor het primair onderwijs in onze regio, het SPOW, en met de omliggende samenwerkingsverbanden VO.

De rolverdeling is helder: scholen regisseren, het samenwerkingsverband faciliteert. Dat betekent dat scholen de eerste verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs en de ondersteuning van leerlingen, terwijl het samenwerkingsverband ondersteunt met expertise, middelen en verbinding met de juiste partners.

Zoveel mogelijk geld naar de leerling

Bij alles wat we binnen het Samenwerkingsverband doen, staan de leerlingen centraal. We werken bewust met een klein team en de lijnen zijn heel kort. Zo komen de middelen zo veel mogelijk bij (de ondersteuning van) de leerlingen terecht en kunnen we snelle besluiten nemen.

1.3 De schoolbesturen, de scholen en de leerlingen

In het Westland hebben we twee reguliere schoolbesturen: Lucas Onderwijs/ISW (totaal aantal leerlingen op 1/10/2025: 4.717) en de Lentiz Onderwijsgroep (totaal aantal leerlingen op 1/10/2025: 1.488).

Lucas Onderwijs heeft zes schoollocaties: het ISW Westland Praktijkcollege (praktijkonderwijs), het ISW Westland Vakcollege (vmbo b/k) en vier locaties onder de naam ISW (Interconfessionele Scholengroep Westland) met onderwijs op mavo, havo en vwo-niveau. De locaties bevinden zich verspreid over het Westland, in Naaldwijk, 's-Gravenzande en Poeldijk.

De Lentiz Onderwijsgroep heeft drie schoollocaties in Naaldwijk: het Dalton College (vmbo tl), het Floracollege (vmbo b/k/g/t) en Novilab (vmbo b/k/g/t).

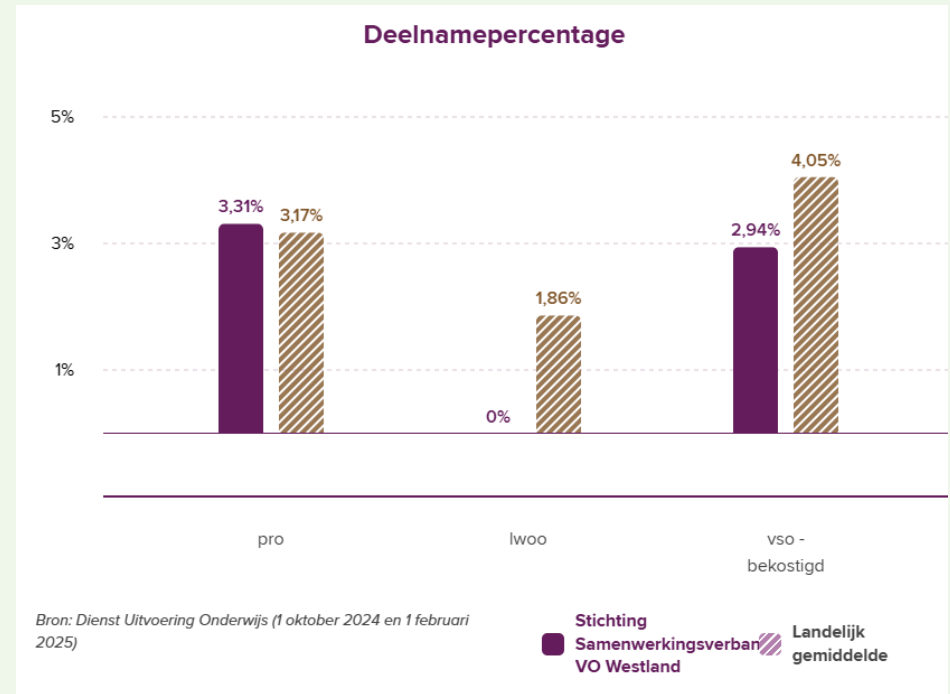
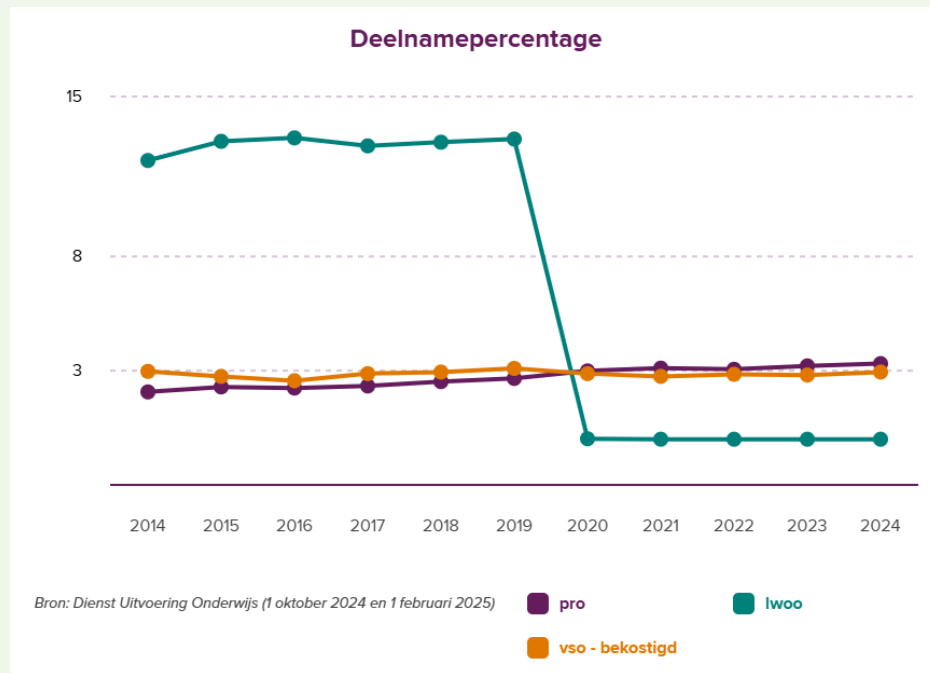
Naast de reguliere scholen bevinden zich ook twee vestigingen van het Herman Broerencollege in het Westland (cluster 3): één in Naaldwijk (ZML) en één in Monster (EMB).

Het komt voor dat een leerling een ondersteuningsaanbod nodig heeft dat wordt aangeboden op een school van voortgezet speciaal onderwijs buiten onze gemeentegrens. Binnen ons SWV VO werken we vooral samen met scholen voor voortgezet speciaal onderwijs in Den Haag en Delft. In voorkomende gevallen werken we ook samen met vso-scholen in de regio Rotterdam/Schiedam.

Vanuit het SWV VO Westland gaan op 1/2/2025 185 leerlingen naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Op al deze scholen tezamen wordt onderwijs verzorgd dat tegemoet komt aan alle vragen en behoeften die we in het bredere werkgebied ten aanzien van het voortgezet onderwijs kennen, in die zin dat er zowel regulier als speciaal voortgezet onderwijs wordt geboden op alle kwalificatieniveaus. Daarnaast is binnen het Westland sprake van verschillende onderwijsconcepten, waardoor leerlingen ondanks het geringe aantal schoollocaties, toch een keus hebben.

Deelnamepercentage pro en vso

Het deelnamepercentage aan het vso binnen het SWV VO Westland is sinds 2014 ongeveer gelijk en fluctueert tussen de 2,5 en 3%. Dit ligt onder het landelijk gemiddelde van 4,05% (bron: Samenwerkingsverbanden op de kaart, DUO 1 oktober 2024 en 1 februari 2025). Gezien de stijging van het aantal deelnemers in het s(b)o is het voorstelbaar en voorspelbaar dat er in de toekomst een grotere behoefte aan zeer intensieve ondersteuning zal zijn. Ons streven is om, mede door het verder professionaliseren en versterken van de reguliere schoollocaties zoals omschreven in de strategische doelen, geen groei te laten ontstaan in de verwijzingen naar het vso.

1.4 Grensverkeer in het regulier onderwijs

Het directe werkgebied van het SWV VO omvat één gemeente: de gemeente Westland.

De meeste leerlingen op onze scholen zijn afkomstig uit het Westland, maar er is ook een aanzienlijk deel van de leerlingen dat uit omliggende gemeenten komt als Den Haag, Hoek van Holland, Maassluis, Midden-Delfland, etc. Tegelijkertijd gaan er ook leerlingen die in onze gemeente wonen naar een school buiten onze regio. Ouders hebben de vrijheid om te kiezen voor een school of een onderwijsconcept dat het beste aansluit bij de talenten of belangstelling van hun kind. Tussen Westland, Den Haag, Delft, Midden-Delfland, Nieuwe Waterweg-Noord en Rotterdam is daarom sprake van grensverkeer van leerlingen.

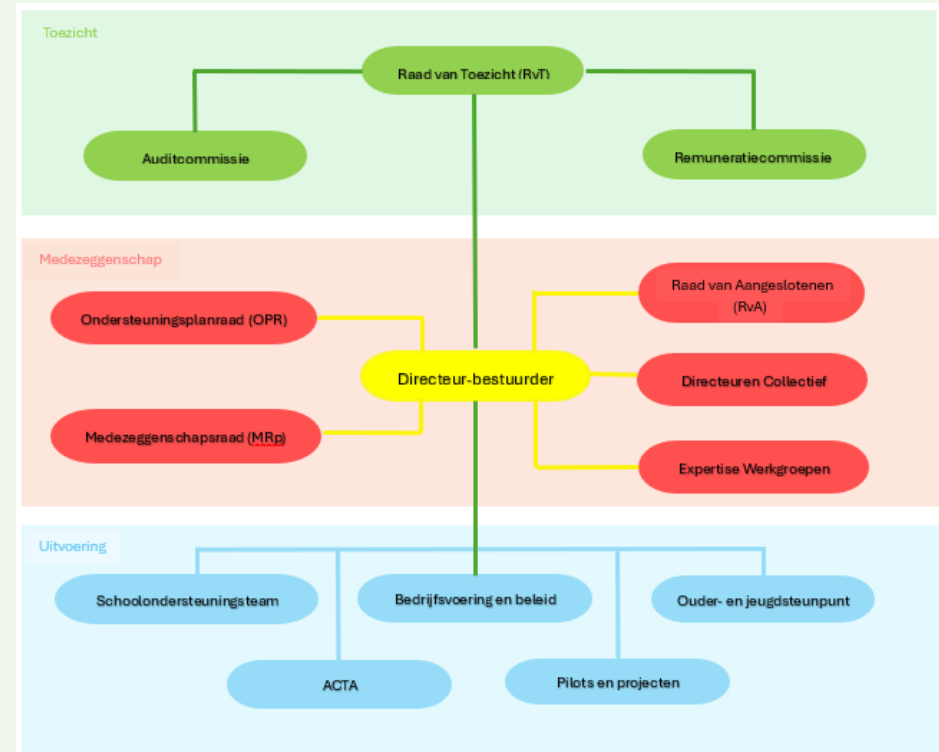
Als een Westlandse leerling buiten de eigen regio naar een school gaat, valt hij voor de ondersteuning in het onderwijs onder het desbetreffende samenwerkingsverband. Voor diensten als leerplicht en gemeentelijke jeugdhulp zijn de leerlingen aangewezen op de gemeente Westland. Andersom vallen leerlingen afkomstig uit andere gemeenten die op één van onze scholen zitten onder ons samenwerkingsverband voor onderwijssteuning, maar zijn zij voor leerplicht en jeugdhulp aangewezen op de gemeente waar zij wonen.

Daarom is het van groot belang dat naast goede contacten met de gemeente Westland, er eveneens goede contacten zijn met leerplicht en jeugdhulp van de gemeenten waar onze leerlingen vandaan komen.

1.5 Bestuur & organisatie

Onderstaand is de organisatiestructuur van het SWV VO Westland weergegeven.

1.5.1 De governance structuur

Binnen een samenwerkingsverband moet onafhankelijk intern toezicht er op toezien dat het bestuur van het samenwerkingsverband de beschikbare middelen zo besteedt dat de schoolbesturen in staat zijn om aan hun zorgplicht te voldoen.

Nadat in 2021 de bestuursvorm reeds was gewijzigd en een onafhankelijk voorzitter was aangesteld, is in 2023 - nog voor de aangekondigde wetswijziging op dit punt - de governance opnieuw onder de loep genomen. De aanbevelingen van de Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van OCW met betrekking tot onafhankelijkheid in het toezicht zijn opgevolgd en er is gekozen voor een structuur met een volledig onafhankelijke [Raad van Toezicht](#).

Het intern toezicht is nu opgedragen aan deze Raad van Toezicht (RvT), die bestaat uit 3 leden. De directeur-bestuurder van het SWV VO Westland legt verantwoording af aan de RvT, onder meer door middel van managementrapportages. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten en in de toezichtvisie & toezichtkader van het SWV VO Westland.

De RvT heeft twee commissies geïnstalleerd die een specifieke taak en opdracht hebben. De Remuneratiecommissie geeft invulling aan de verantwoordelijkheid van de RvT als werkgever van de directeur-bestuurder. De Auditcommissie heeft een taak in de voorbereiding en besluitvorming van de RvT met betrekking tot de financiën.

De RvT neemt echter te allen tijde alleen als geheel besluiten en draagt gezamenlijk de verantwoordelijkheid.

De [directeur-bestuurder](#) is het bevoegd gezag van de stichting en voert de bestuurlijke taken uit. Daarnaast geeft de directeur-bestuurder leiding aan de medewerkers van het SWV VO en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van het samenwerkingsverband.

Belangenafweging en besluitvorming zijn belegd bij de directeur-bestuurder. Deze legt verantwoording af aan de RvT binnen de kaders van het toezichtkader.

1.5.2 Medezeggenschap

Elk samenwerkingsverband is verplicht een ondersteuningsplanraad (OPR) en, als het werkgever is, een medezeggenschapsraad personeel (MRp) aan te stellen. De Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is hierop van toepassing.

In de [Ondersteuningsplanraad](#) (OPR) hebben medewerkers van de scholen, ouders en/of leerlingen zitting. De belangrijkste taak van de OPR is het instemmen met het Ondersteuningsplan van het SWV VO. Daarnaast volgen zij de uitvoering van de beleidsplannen en brengen daarover advies uit. De OPR overlegt met de directeur-bestuurder en voert twee keer per jaar een gesprek met de RvT.

De OPR telt zes zetels: 1 personeelslid en 1 ouder/leerling namens ISW, 1 personeelslid en 1 ouder namens Lentiz en 1 personeelslid en 1 ouder/leerling namens het Herman Broerencollege als vertegenwoordiger van het vso. Elk lid vertegenwoordigt één stem.

Ondanks dat het lastig is gebleken om met name de ouder-/leerlingzetels te vullen, is dankzij een enthousiaste wervingscampagne in schooljaar 2024-2025 de OPR volledig bezet.

De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de OPR zijn vastgelegd in de statuten, het reglement en het huishoudelijk reglement van de OPR. Deze documenten en de bemensing van de OPR zijn op de website van het SWV VO terug te vinden.

De [Medezeggenschapsraad](#) personeel (MRp) bestaat uit twee personeelsleden, die instemmings- en adviesbevoegdheid hebben op bestuursbesluiten aangaande het personeel van het SWV VO.

De werkwijze, taken en bevoegdheden van de MRp zijn vastgelegd in het Medezeggenschapsstatuut, Medezeggenschapsreglement en het huishoudelijk reglement MRp.

Het personeelsbeleid is in 2023 vastgelegd in het Personeelsplan SWV VO Westland en de bijbehorende bijlagen.

1.5.3 Overige overlegstructuren

Naast de formele (statutair en/of wettelijk verankerde) medezeggenschapsorganen kent het SWV VO nog vier andere overleggen die een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling en uitvoering van het beleid:

De [Raad van Aangeslotenen](#) (RvA) bestaat uit afgevaardigden van de aangesloten schoolbesturen. De schoolbesturen houden het samenwerkingsverband met elkaar in stand en zijn onmisbaar in de uitvoering om de gestelde doelen van het SWV VO te bereiken. In de statuten is daarom vastgelegd dat de RvA enkele bijzondere bevoegdheden heeft en vooraf goedkeuring dient te verlenen aan belangrijke strategische besluiten van de directeur-bestuurder, zoals de vaststelling van het Ondersteuningsplan, de begroting, het jaarplan en het jaarverslag.

Binnen de RvA wordt verantwoording aan elkaar en aan het bestuur afgelegd over de besteding van de ondersteuningsmiddelen op de scholen. Ook worden binnen de RvA eventuele knelpunten besproken in de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Het [Directeuren Collectief](#) bestaat uit de directeuren van alle locaties van de aangesloten schoolbesturen. Voor het Pleysier College sluit één directeur aan, die alle Pleysierlocaties vertegenwoordigt.

Jaarlijks worden onderwerpen op het gebied van passend en inclusiever onderwijs met elkaar geïnventariseerd en op de bespreekagenda gezet.

Het Directeuren Collectief vervult een beleidsvoorbereidende en toetsende rol met betrekking tot de beleidsontwikkeling. Daarnaast wordt dit overleg benut om onderwerpen verder uit te diepen, informatie te halen en te brengen, elkaar te inspireren door het uitwisselen van ervaringen en ideeën, en elkaar te bevragen, bijvoorbeeld over de besteding van de middelen binnen de school.

De directeuren zien binnen de eigen schoollocaties toe op de uitvoering van het gezamenlijk afgesproken beleid, zoals vastgelegd in het Ondersteuningsplan.

Op bepaalde thema's organiseert de directeur-bestuurder van het SWV [expertise werkgroepen](#) om mee te denken over het beleid van het SWV.

Deze werkgroepen worden samengesteld uit (vrijwillig aangemelde) medewerkers van de v(s)o-scholen met expertise op het betreffende gebied. In voorkomende gevallen wordt de werkgroep uitgebreid met externe medewerkers, bijvoorbeeld vanuit de jeugdhulp of het primair onderwijs.

Deze werkwijze draagt er aan bij dat we beleidskeuzes maken die gevoed worden vanuit de behoefte van de scholen in het belang van de kwetsbare leerlingen. Ook houdt een werkgroep ons scherp over de uitvoerbaarheid van bepaalde keuzes in de praktijk.

Een belangrijk overleg met betrekking tot de uitvoering van het beleid, is het [Ondersteuningscoördinatorenoverleg](#).

Alle ondersteuningscoördinatoren van de Westlandse locaties nemen deel aan dit overleg. Hier wordt intensief meegedacht over de uitvoering van passend en inclusiever onderwijs en worden beleidsrichtingen getoetst. Ook de aansluiting en afstemming met ketenpartners komt regelmatig aan de orde. Daarnaast vormt het overleg een platform voor uitwisseling van ervaringen op het gebied van de ondersteuning aan leerlingen.

1.5.4 Interne organisatie

Het bureau van het SWV VO heeft naar de scholen toe een ondersteunende, faciliterende, stimulerende en signalerende taak. Daarnaast heeft het bureau beheerstaken.

Het bureau bestaat uit de directeur-bestuurder (1 fte), een kwaliteits-/beleidsmedewerker (0,2 fte), een gedragswetenschapper (0,3 fte) en een secretariael medewerker (0,4 fte).

De directeur-bestuurder geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken binnen het SWV VO.

Het bureau van het SWV VO vervult de volgende functies en taken:

1. Bestuurlijke taken;
2. Beleidsontwikkeling, -voorbereiding en -uitvoering;
3. Ondersteuning van en advisering aan de scholen op het gebied van passend en inclusiever onderwijs;
4. Toelaatbaarheid tot vso, praktijkonderwijs en VMBO4you;
5. Beleid en uitvoering op het gebied van beheer, financiën, organisatie en personeelszaken;
6. Monitoring, rapportage en verantwoording;

7. Overleg en afstemming met ketenpartners;
8. Organisatie van overleg in het samenwerkingsverband;
9. Onderhouden van contacten met interne en externe partners;
10. Verzorgen van de in- en externe communicatie, waaronder het onderhouden van de website en het in stand houden van het ouder- en jeugdsteunpunt.

Het **Schoolondersteuningsteam (SOT)** bestaat uit gespecialiseerde onderwijsprofessionals die namens het SWV VO aan de scholen verbonden zijn. De schoolondersteuners helpen de school om passend en inclusiever onderwijs vorm te geven binnen de locatie of, indien dat niet (meer) tot de mogelijkheden behoort, buiten de school. De opdracht aan de schoolondersteuners is om het vermogen van de schoollocaties te vergroten om voor elke leerling zo passend mogelijk onderwijs te verzorgen.

Het schoolondersteuningsteam komt minimaal elke zes weken bij elkaar bij het SWV VO voor een overleg. Tijdens dit SOT-overleg worden beleid en praktijk op elkaar afgestemd, worden werkwijzen en invulling van de taken besproken en wordt aandacht besteed aan intercollegiale consultatie en deskundigheidsbevordering.

De **gedragswetenschapper** maakt onderdeel uit van het SOT; hij kan met raad en daad de schoolondersteuners terzijde staan. Deze gedragswetenschapper vormt eveneens het aanspreekpunt bij het SWV VO voor leerlingenzaken van de vso-scholen.

PROGRAMMA 8 BESTUUR & ORGANISATIE

Omschrijving:

Bekostiging van de totale bedrijfsvoering van het SWV VO, inclusief huisvesting, personeelskosten, bestuurskosten, etc.
Ambitie:
Het in stand houden van bureau, processen, automatisering, etc. op een zo efficiënt mogelijke manier.
Sluit aan op thema:
Ten behoeve van thema 1, 2 en 3
Beoogde resultaten:
 in 2030: In stand houden van een financieel gezond en goedlopend SWV dat aan de wettelijke opdracht voldoet.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> • De posten die in dit programma zijn opgenomen worden benoemd in de toelichting op de meerjarenbegroting 2026-2030. • Alle werkzaamheden van de RvT, de directeur-bestuurder en andere medewerkers zoals omschreven in de functiebeschrijvingen.
Budget 2026:
€ 477.630
Monitoring:
De directeur-bestuurder rapporteert elke vier maanden aan de hand van financiële en managementrapportages aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht ziet toe op realisering van de beoogde resultaten als vermeld in het ondersteuningsplan en de jaarplannen over de uitvoering van het beleid. De raad van toezicht laat zich

hierbij ook breed informeren in contacten met stakeholders binnen het samenwerkingsverband.
Financiële risico's:
Gering: de kosten van de verschillende posten zijn al vele jaren min of meer gelijk en de verwachting is niet dat deze veel zullen fluctueren.

1.5.5 Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA)

Het is een wettelijke verplichting dat het bestuur van het SWV zich laat adviseren door een commissie van deskundigen m.b.t. de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs. Het SWV VO heeft één adviescommissie ingesteld, die verschillende taken uitvoert: de [ACTA \(Advies Commissie Toewijzing Arrangementen\)](#). Deze commissie is belast met de advisering over aanvragen voor:

- plaatsing in VMBO4you;
- toelaatbaarheid tot het vso (inclusief herindicaties);
- toekenning van Maatwerkplus Arrangementen;
- toelaatbaarheid tot het pro.

De taak van de ACTA is om de aanvraag van het bevoegd gezag van de school te beoordelen. De ACTA beoordeelt enerzijds het doorlopen proces, anderzijds is er de inhoudelijke beoordeling t.a.v. de benodigde onderwijsondersteuning en het daarbij passende arrangement. Bij een positief advies m.b.t. een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor het vso wordt een uitspraak gedaan over de duur van het arrangement en de bekostigingscategorie. Als de ACTA voornemens is om negatief te adviseren over een aanvraag voor een tlv, wordt een hoorzitting georganiseerd. Wordt er vervolgens alsnog een negatief advies afgegeven, dan zal de ACTA een aanvullend advies geven over wat wellicht een passende plek voor de leerling is.

De directeur-bestuurder van het SWV VO is eindverantwoordelijk en neemt het eindbesluit over de aanvraag voor een tlv of beschikking VMBO4you op basis van het afgegeven advies. Het besluit wordt intern afgehandeld door de secretarieel ondersteuner en gedeeld met de aanvrager en - in afschrift - de ouders.

M.b.t. een aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement is de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband budgettair eindverantwoordelijk en neemt altijd een eindbesluit binnen de grenzen van het beschikbare budget.

De ACTA bestaat uit een onafhankelijk voorzitter (gedragswetenschapper) en twee leden met specifieke expertise op het gebied van cluster 3 en cluster 4 onderwijs. In voorkomende gevallen is het mogelijk om een deskundige met specifieke expertise in te roepen om een casus te beoordelen. De ACTA wordt ondersteund door een secretarieel medewerker.

De ACTA komt elke 4 (school-)weken bijeen. Er zijn minimaal 10 bijeenkomsten per schooljaar. Dit betekent dat, na inlevering van het complete dossier, de aanvrager altijd binnen uiterlijk 4 schoolweken een besluit van het SWV ontvangt.

De taken en werkwijze van de ACTA zijn vastgelegd in het Reglement Advies Commissie Toewijzing Arrangementen.

Een uitgebreide beschrijving van de samenstelling, werkwijze en de vergaderdata zijn terug te vinden op de website van het SWV VO en in de Handelingwijzer Passend Onderwijs SWV VO Westland.

Het SWV VO is aangesloten bij de Landelijke bezwaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaringen.

PROGRAMMA 7 ACTA
Omschrijving:
De ACTA (commissie van deskundigen) geeft advies aan het SWV over plaatsingen bij speciale onderwijsarrangementen.
Ambitie:
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van de aangeleverde dossiers neemt het SWV VO goed onderbouwde besluiten over de toewijzing van TLV's voor vso en pro en beschikkingen voor VMBO4you en Maatwerkplus Arrangementen. Aanvragen bij het SWV VO verlopen soepel en met zo min mogelijk bureaucratie.
Sluit aan op thema:
3
Beoogde resultaten:
 <p style="color: red; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">in 2030:</p> <p>Continuering van de huidige, goedlopende procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elke leerling krijgt zo snel als mogelijk de ondersteuning toegewezen die hij nodig heeft. De scholen ontvangen binnen de gestelde termijn van 4 schoolweken na ontvangst van het complete dossier de uitslag over de aanvraag.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> De directeur-bestuurder zorgt dat de ACTA compleet is en goed functioneert.

- Eventueel bijstellen van werkwijze en/of procedure als tijdens de evaluaties blijkt dat dit nodig is.
- De secretariaal medewerker van het SWV plant de vergaderingen in en verzorgt al het papierwerk rondom de vergaderingen.

Budget 2026:

€ 10.500

Monitoring:

- Minimaal één keer per jaar evalueert de directeur-bestuurder met de leden van de ACTA de werkwijze, aanlevering van de dossiers, etc.
- Jaarlijkse evaluatie met de ondersteuningscoördinatoren over de werkwijze van de ACTA.
- De directeur-bestuurder monitort het aantal afgegeven tlv's en beschikkingen.
- De directeur-bestuurder monitort de doorlooptijd van de aanvragen.
- De directeur-bestuurder SWV monitort het aantal bezwaren tegen een besluit.

Financiële risico's:

Zeer beperkt: het aantal aanvragen is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleken. De contracten met de ACTA-leden worden jaarlijks opnieuw opgesteld; bij aanzienlijk meer of minder aanvragen kunnen de uren (en dus de kosten) aangepast worden.

1.5.6 Ouder- en jeugdsteunpunt

Samenwerkingsverbanden hebben een wettelijke taak om een [Ouder- en jeugdsteunpunt](#) in te richten. Sinds 2022 is dit steunpunt bij het SWV VO

Westland ingericht. Op de website van het SWV VO is het steunpunt duidelijk zichtbaar.

Met dit steunpunt voorzien we ouders en jongeren van goede en onafhankelijke informatie over passend onderwijs, het aanbod in de regio en de rechten en plichten van ouders en school.

Met de juiste informatie weet eenieder wat van elkaar verwacht mag worden. Dit bevordert de samenwerking tussen ouders, leerling en school.

Daarnaast willen we ervoor zorgen dat ouders zich gehoord en gesteund voelen in hun zoektocht naar passend onderwijs.

Om ouders meer inzicht te geven in de extra ondersteuning die op de verschillende schoollocaties geboden wordt, staat op de website van het SWV VO Westland een matrix, waar de geboden ondersteuning in één overzicht vermeld staat. Dit maakt het voor ouders gemakkelijk om de ondersteuning op de scholen met elkaar te vergelijken.

De vragen die we van ouders en jongeren krijgen, worden gemonitord. Als er sprake is van overstijgende knelpunten in de ondersteuningsstructuur van scholen of het dekkend aanbod in de regio, worden deze meegenomen in de beleidsontwikkeling of beleidsaanpassing van het SWV VO.

Het steunpunt heeft drie pijlers: informeren, steunen en signaleren.

Het Ouder- en jeugdsteunpunt kan ouders eveneens adviseren over de beschikbaarheid van en toegankelijkheid tot de jeugdhulp in de regio en de mogelijke inzet van bijvoorbeeld een onderwijsconsulent.

Op de pagina ‘Voor Ouders’ van de website van het SWV VO staat alle informatie over het voorkomen of indienen van klachten en geschillen. Naast de mogelijkheid van het inschakelen van een onderwijsconsulent of andere vormen van mediation, worden hier ook alle bijbehorende procedures beschreven.

Beoogd resultaat:

in 2030:

In de periode van 2026-2030 zal worden onderzocht of de Ouder- en jeugdsteunpunten van primair en voortgezet passend onderwijs Westland kunnen samenwerken dan wel in elkaar kunnen worden vervlochten.

1.6 Verkenning bestuurlijke fusie samenwerkingsverbanden PO-VO

De overheid wil toewerken naar minder fragmentatie en meer uniformiteit in de inrichting van samenwerkingsverbanden. Er wordt onderzoek gedaan naar de manier waarop dit gestalte kan worden gegeven.

Eén van de leidende principes bij het uitwerken van het voorstel voor een eventueel nieuwe indeling, is dat een samenwerkingsverband er is voor alle leerlingen in het funderend onderwijs in de regio, dus po en vo samen. Het SPOW en het SWV VO werken op een aantal thema's al goed met elkaar samen. Er wordt gezamenlijk overleg gevoerd met de gemeente

over de LEA en over de preventieve, collectieve inzet van de jeugdhulp in het onderwijs. Op het gebied van hoogbegaafdheid werken de Steunpunten HB van het SPOW en SWV VO met elkaar samen. En het project Jonge Uitstromers HB dat reeds enkele jaren draait is een gezamenlijk project.

Eén van de schoolbestuurders heeft zitting in de RvA van zowel het SPOW alsook het SWV VO. De RvT wordt bezet door dezelfde leden in zowel het SPOW als het SWV VO.

Een mogelijk bestuurlijke fusie van de twee samenwerkingsverbanden kan een volgende stap zijn om te komen tot een betere afstemming in de ondersteuning, beter doorlopende ontwikkellijnen en een efficiëntere inzet van menskracht en middelen.

Vooruitlopend op een eventuele fusie, willen we de gewenste intensievere samenwerking al vormgeven met een gezamenlijk onderkomen. Daartoe hebben we de opzegtermijnen van onze huurpanden op elkaar afgestemd.

Beoogd resultaat:

in 2030:

In de periode van 2026-2030 zullen verkennende gesprekken worden opgestart over een mogelijke bestuurlijke fusie van het SPOW en het SWV VO Westland.

1.7 Missie en visie

Goed en uitdagend onderwijs vormt de basis voor passend en inclusiever onderwijs. Voor de meeste leerlingen is goed onderwijs voldoende om de schoolloopbaan succesvol te doorlopen. Voor leerlingen die meer

ondersteuning nodig hebben om de schoolloopbaan succesvol te laten zijn, is de samenwerking tussen scholen, ouders, zorg- & jeugdhulp-partners en de gemeente essentieel.

Iedere leerling heeft het recht op een veilige onderwijsplek, waar hij zich gezien en gehoord voelt, ongeacht achtergrond of ondersteuningsbehoeften. Het is aan het onderwijs om, samen met de ouders en ketenpartners, een dekkend onderwijsnetwerk te realiseren dat iedere leerling ondersteunt om het beste uit zichzelf te halen en om zo optimaal mogelijk deel te kunnen nemen aan de maatschappij.

Het SWV VO Westland streeft naar een zo passend mogelijke onderwijsplaats voor iedere leerling, waarbij wordt uitgegaan van de capaciteiten, talenten en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling, met als uiteindelijk doel het naar vermogen participeren in de samenleving.

In onze visie vormt goed en uitdagend onderwijs de basis voor passend en inclusiever onderwijs. Daarbij wordt geen enkele jongere buitengesloten en staat de ontwikkeling van de leerling centraal. Er wordt uitgegaan van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en niet van het onderwijssysteem waarin de leerling zich bevindt. Het streven is dat iedere leerling een ononderbroken ontwikkelingstraject doorloopt. Samen met ouders en netwerkpartners realiseren we een dekkend onderwijsnetwerk en werken we aan steeds inclusiever onderwijs. Ieder vanuit zijn eigen expertise met een gezamenlijk doel.

1.8 Verdeling van rollen

Samenwerking is de sleutel tot het realiseren van de ambitie om tot inclusiever onderwijs te komen. Schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, ouders & leerlingen en gemeenten hebben daarin hun eigen rol. In het [Programma van eisen](#) passend onderwijs (OCW 2024) staan de verschillende taken en verantwoordelijkheden omschreven.

Hieronder worden de rollen van schoolbesturen, (organisatie) samenwerkingsverband en gemeente(n) op hoofdlijn beschreven.

De rol van schoolbesturen

Schoolbesturen binnen een regio vormen samen het samenwerkingsverband en dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een dekkend onderwijsaanbod. Zij zijn primair verantwoordelijk voor sterke ondersteuning in de school en in de klas, inclusief het realiseren van basisondersteuning en extra ondersteuning voor leerlingen. Daarnaast moeten schoolbesturen zorgen voor naleving van de zorgplicht, investeren in de deskundigheid van personeel en expertise delen tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. Ook maken zij, in afstemming met het samenwerkingsverband, goede werkafspraken met gemeenten en betrokken zorg- en jeugdhulpaanbieders om passende ondersteuning voor elke leerling te waarborgen.

De rollen van de organisatie samenwerkingsverband

De organisatie SWV vervult meerdere rollen.

Als adviseur ondersteunt het SWV scholen, ouders en partners zowel bij individuele leerlingvragen als op school- en systeemniveau. Daarnaast voert zij namens het onderwijs regie in de regionale samenwerking met de

gemeente en is het eerste aanspreekpunt in beleidsafstemming, onder andere binnen het OOGO over de aansluiting tussen onderwijs en zorg. Als verbinder brengt de organisatie scholen, gemeente en andere partners samen om versnippering te voorkomen en meer samenhang te creëren. Als expert brengt de organisatie kennis in om passend en inclusiever onderwijs te versterken, onder andere via interventies, trainingen en samenwerking met jeugdhulp en gespecialiseerde partners. Als aanjager stimuleert het SWV vernieuwing en deelt bewezen effectieve werkwijzen via netwerken, bijeenkomsten en pilots. Tot slot is het SWV beslisser bij het afgeven van tlv's voor gespecialiseerd en praktijkonderwijs en bij de verdeling van middelen.

De rol van gemeente(n)

De samenwerking met de gemeente is essentieel voor het slagen van passend en inclusiever onderwijs. Gemeenten hebben verschillende wettelijke taken die direct raken aan onderwijs en ondersteuning. Ze zijn verplicht om met het samenwerkingsverband te overleggen over zowel hun jeugdbeleid als onderdelen van het ondersteuningsplan. Daarnaast ondersteunen zij jongeren richting de arbeidsmarkt (Participatiewet), houden zij toezicht op de leerplicht en regelen zij het leerlingenvoer voor leerlingen die door hun ondersteuningsbehoefte niet zelfstandig kunnen reizen.

Gemeenten zijn via de Jeugdwet verantwoordelijk voor preventie, jeugdhulp en zorg voor kinderen en ouders. Hun beleidsplan Jeugd moet worden afgestemd met de samenwerkingsverbanden. Voor individuele jeugdhulp waarvoor een beschikking nodig is, moet de gemeente zo nodig afstemmen met de school. Dit alles is gericht op één doel: zorgen dat geen enkel kind zonder passende hulp of onderwijsplek komt te zitten.

1.9 Het SWV VO Westland als netwerkorganisatie

Het SWV positioneert zich in een netwerk van scholen, instellingen en gemeenten, waarbij de nadruk ligt op samenwerking. Ouders, leerlingen, scholen en andere partners hebben recht op inspraak op de ondersteuning die door het SWV geboden wordt, op gedegen informatie over de mogelijkheden van passend onderwijs in de regio en op verantwoording van de ingezette middelen.

Bij de werkzaamheden van het samenwerkingsverband zijn vele partijen betrokken en handelt het vaak om complexe problematiek. Dat vraagt om heldere, transparante en volledige communicatie om iedereen binnen en buiten het SWV zo goed mogelijk te informeren.

Om de communicatie met al deze groepen goed te laten verlopen, heeft het SWV VO veelvuldig contact met alle partners van het samenwerkingsverband en wordt gestreefd naar korte en transparante communicatielijnen. Er bestaan vele geplande overleggen met betrokkenen en netwerkpartners, maar daarnaast vindt ook zeer regelmatig tussentijds overleg plaats.

Om de samenwerking tussen alle partners rondom het onderwijs te bevorderen, organiseert het SWV VO, in samenwerking met de gemeente en het SKT, twee keer per jaar een grote Netwerkbijeenkomst Onderwijs-Jeugdhulp. De bijeenkomsten hebben altijd een aansprekend en vaak actueel thema. Kennismaking, kennisdeling en kennisvergroting staan centraal tijdens deze bijeenkomsten.

1.10 Kernwaarden en leidende principes

Passend bij onze rol als netwerkorganisatie hebben we gezamenlijk met alle partners in en om het onderwijs de kernwaarden benoemd.

Bij het realiseren van onze ambities en doelen laten we ons als samenwerkingsverband leiden door deze kernwaarden. Zij vormen de rode draad in onze aanpak en bepalen hoe we samenwerken met scholen, gemeenten en andere partners.

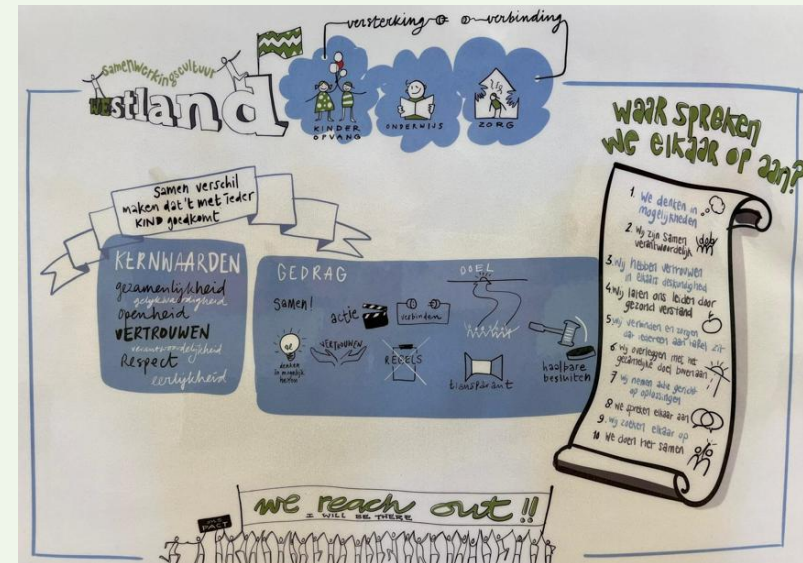
Onderstaande kernwaarden zijn gezamenlijk opgesteld door de gemeente, jeugdhulp-, zorg-, kinderopvang- en onderwijsorganisaties binnen het Westland.

1. Gezamenlijkheid
2. Gelijkwaardigheid
3. Openheid
4. Vertrouwen
5. Verantwoordelijkheid
6. Respect
7. Eerlijkheid.

De leidende principes geven richting aan onze keuzes en zorgen ervoor dat we effectief, innovatief en doelgericht samenwerken.

1. We denken in mogelijkheden.
2. We zijn samen verantwoordelijk.
3. We hebben vertrouwen in elkaars deskundigheid.
4. We laten ons leiden door gezond verstand.
5. We verbinden en zorgen dat iedereen aan tafel zit.
6. We overleggen met het gezamenlijke doel bovenaan.
7. We ondernemen actie gericht op oplossingen.

8. We spreken elkaar aan.
9. We zoeken elkaar op.
10. We doen het samen.

Daarbij hanteren we als SWV VO Westland de volgende uitgangspunten om tot een doorlopende ontwikkellijn voor iedere leerling te komen:

- Elke schoollocatie heeft de basisondersteuning op orde. De extra ondersteuning die de school kan bieden is verwoord in het 'Overzicht ondersteuningsaanbod'.
- Elke schoollocatie zorgt actief voor een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen die zich bij haar aanmelden of staan ingeschreven. Zij geven op deze manier invulling aan de zorgplicht.

- Elke schoollocatie is verantwoordelijk voor het opstellen van een ontwikkelagenda gericht op het verder ontwikkelen van passend en inclusiever onderwijs.
- De onderwijsbehoefte van de leerling staat centraal en dient als uitgangspunt voor het formuleren van het ondersteuningsaanbod. De school werkt daarbij constructief samen met externe hulpverleningsinstanties om tot een integraal ontwikkelingsperspectief voor de leerling te komen. Ouders en leerling worden actief betrokken bij het vormgeven van het onderwijs en de ondersteuning.
- De scholen en netwerkpartners denken constructief en creatief na over oplossingen die bijdragen aan normaliseren en die de nadruk leggen op de omgeving in plaats van op de individuele leerling.
- De scholen richten zich op een minimalisering van het aantal thuiszitters.
- Binnen en tussen de scholen is een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning.
- ‘Regulier als het kan, speciaal als het moet’: de leerling volgt het onderwijs zoveel mogelijk op de eigen school, in de eigen klas.
- Leerlingen verblijven op een speciale onderwijsplek binnen of buiten de school zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Het ontwikkelingsperspectief staat daarbij centraal en er wordt continu gemonitord of een terugkeer naar regulier onderwijs en/of de eigen klas mogelijk is.
- Elke overgang van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften tussen verschillende scholen of vormen van onderwijs verloopt soepel en de leerling wordt altijd ‘warm’ overgedragen. Daarnaast geldt bij speciale arrangementen het principe van ‘geld volgt leerling’.

- Elke leerling heeft perspectief op passende dagbesteding, een passende plek op de arbeidsmarkt of passend vervolgonderwijs.

1.11 Klachten, bezwaar en beroep

Alle partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van passend onderwijs (de scholen, het samenwerkingsverband, de ouders en de leerlingen zelf) hebben het doel om te handelen in het belang van de leerling. Door duidelijk, zorgvuldig en transparant te communiceren en handelen, proberen we te voorkomen dat er een verschil van inzicht ontstaat. Maar soms kan het gebeuren dat betrokkenen verschillende inzichten hebben over wat moet gebeuren. Voor die situaties zijn procedures nodig voor bemiddeling, om een klacht in te dienen, bezwaar te maken of in beroep te gaan.

In bijlage 1 staan de geschillen- en klachtenprocedures beschreven.

Hoofdstuk 2 Waar staan we?

2.1 Terugblik beleidsperiode 2022-2026

Vanaf 2014 hebben we een stevige basis gelegd voor passend en inclusiever onderwijs in het Westland. Onze eerdere Ondersteuningsplannen fungeerden daarbij als leidraad met concrete doelen, gericht op het versterken van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod. Daarbij lag de nadruk met name op preventieve maatregelen.

In de afgelopen vier beleidsjaren is opnieuw hard gewerkt aan het realiseren van de doelen die waren geformuleerd in het Ondersteuningsplan 2022-2026.

Gedurende deze periode is eveneens ingespeeld op andere ontwikkelingen die we in de voorbereiding naar het Ondersteuningsplan niet hadden (kunnen) voorzien, maar die wel actie behoeften.

De speerpunten voor de periode 2022-2026 waren:

- ✓ Versterken van de basisondersteuning
- ✓ Passend onderwijs beter zichtbaar in de school
- ✓ Soepele overgang PO-VO
- ✓ Voor elke leerling een passende plek
- ✓ Een betere positie voor ouders en leerlingen
- ✓ Naar inclusiever onderwijs
- ✓ Versterking van de kwaliteitscyclus

We zijn er trots op dat:

- 😊 ... de scholen zich ontwikkeld hebben op het gebied van passend onderwijs en we bij de vaststelling van de hernieuwde basisondersteuning, ondersteuningsvormen van de extra ondersteuning (enkele locaties) hebben verplaatst naar de basisondersteuning (alle locaties);
- 😊 ... er veel aandacht is besteed aan verdere professionalisering van docenten en dat hun kennis van pedagogisch-didactisch handelen is verbreed;
- 😊 ... de taken van de ondersteuningscoördinatoren eenduidiger worden ingevuld in een gelijk aantal beschikbare uren per locatie;
- 😊 ... de scholen het OPP nu in het eigen LVS opstellen;
- 😊 ... er een omslag heeft plaatsgevonden in de werkzaamheden van de schoolondersteuners van individueel gerichte ondersteuning naar contextgerichte, duurzame ondersteuning;

- ☺ ... er steeds vroegere betrokkenheid (groep 7) vanuit het SWV VO Westland is bij een overstap PO-VO van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften;
- ☺ ... er een POVO-team bij het SWV VO is ingericht;
- ☺ ... de overstap PO-VO voor jonge HB-leerlingen door het project Jonge Uitstromers (samen met het SPOW en de gemeente Westland) sterk is verbeterd;
- ☺ ... de trajectgroepen verder zijn geprofessionaliseerd en een steeds belangrijkere plaats innemen binnen ons dekkend aanbod;
- ☺ ... VMBO4you is uitgebreid en nu vier klassen in de onderbouw telt;
- ☺ ... de kogel door de kerk is en er vanaf schooljaar 2027-2028 een soortgelijke voorziening voor h/v-leerlingen zal worden ingericht;
- ☺ ... er een Ouder- en jeugdsteunpunt is ingericht;
- ☺ ... het hoorrecht voor de ouders en leerlingen beter geborgd is;
- ☺ ... er afspraken zijn gemaakt over het meten van de tevredenheid van ouders en leerlingen over de ondersteuning van het SWV VO;
- ☺ ... de samenwerking met de jeugdhulp steeds beter vorm krijgt en ook het jongerenwerk een vaste plek heeft gekregen binnen de scholen;
- ☺ ... de samenwerking tussen regulier en vso steeds meer vorm krijgt;
- ☺ ... de schriftelijke verantwoording van de besteding van de middelen steeds soepeler verloopt en de scholen elkaar inspireren door ook de mondelinge uitwisseling;
- ☺ ... een SchoolAanwezigheidsTeam is ingericht t.b.v. dreigende thuiszitters, in nauwe samenwerking met het SKT en Schoolformaat;
- ☺ ... we gaan starten met een pilot Schoolaanwezigheid op twee scholen;
- ☺ ... we de governance hebben aangescherpt met een volledig onafhankelijke Raad van Toezicht;
- ☺ ... we regionaal (Haaglanden, Delflanden, Zoetermeer en Westland) steeds meer en beter afstemmen, met name m.b.t. het vso.

Een mooi voorbeeld van de regionale samenwerking was de werkconferentie op 4 maart op Schakenbosch met als thema ‘Hoe houden we leerlingen binnen de vo-school door beter in te spelen op hun behoeften en context?’. Onderwijsprofessionals, jeugdhulpverleners en experts van de vier samenwerkingsverbanden hebben tijdens de conferentie zich over deze vraag gebogen, met de volgende uitkomsten:

Voor een meer inhoudelijke terugblik op alle bovenstaande thema's wordt verwezen naar de jaarverslagen van het SWV VO. Deze zijn te vinden op de website.

2.2 Uitdagingen

De afgelopen jaren zijn we ook tegen uitdagingen opgelopen in het realiseren van passend en inclusiever onderwijs, waar we als samenwerkingsverband of schoolbesturen niet altijd invloed op konden uitoefenen. We noemen enkele op hoofdlijnen:

Personeelstekorten

Zowel het onderwijs als de zorg kampt met personeelstekorten en verloop van personeel. Gevolg hiervan is dat er onervaren en/of onbevoegde docenten voor de klas staan. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs.

Kansengelijkheid

We zien een groeiende kloof tussen kansarm en kansrijk. Vanuit de overheid wordt grote nadruk gelegd op kansrijk adviseren. Vo-scholen zien dat een groeiende groep jongeren die kansrijk wordt geadviseerd, in de loop van hun middelbare schoolloopbaan alsnog doorstroomt naar een meer passend, vaak minder theoretisch en meer praktisch onderwijsniveau.

Toenemende complexiteit

De toenemende complexiteit van de samenleving, oplopende spanningen binnen en tussen groepen mensen, aanhoudende medicalisering van problemen en afbrokkeling van sociale steunstructuren, zorgen voor een toename van complexe ondersteuningsbehoeften in het onderwijs en de

vraag naar jeugdhulp. Daarbij wordt het steeds minder als vanzelfsprekend beschouwd dat opvoeden en opgroeien gepaard gaat met vallen en opstaan.

Mentale gezondheid

Alarmerend is het feit dat de mentale gezondheid van jongeren achteruit gaat: meer jongeren ervaren stress, eenzaamheid en hebben ernstige gedachten aan zelfdoding, zo blijkt uit recente onderzoeken. Factoren zoals school, huiswerk en pesten dragen bij aan de toegenomen stress. Jongeren uiten dit door sombere gevoelens, negatieve zelfbeelden en een gebrek aan zelfvertrouwen, wat invloed heeft op hun functioneren in het dagelijks leven.

Uit de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 van de GGD Haaglanden blijkt dat onder scholieren in het voortgezet onderwijs in onze regio de stressbeleving toeneemt. Tussen 2021 en 2023 steeg het aandeel dat (heel) vaak stress ervaart van 46% naar 51%. Onder havo- en vwo-leerlingen ligt dit aandeel in 2023 op 53,6%, terwijl het binnen het vmbo toenam van 40,0% naar 48,9%.

Onder deze leerlingen is de schoolgerelateerde druk de belangrijkste stressbron. Daarnaast neemt stress door verplichtingen buiten school en zorgen over beoordeling door anderen verder toe.

Deze ontwikkeling wijst op toenemende mentale druk onder jongeren, ongeacht opleidingsniveau en vraagt om blijvende aandacht voor veerkracht en welzijn.

Politieke onrust

Vanuit de politiek wordt het onderwijs niet echt geholpen: onzekere financieringsstromen, dreigende bezuinigingen, korte termijn oplossingen en uitgesteld beleid.

Veiligheid in en om de scholen

Scholen zien in toenemende mate een straatcultuur - en daarmee een verharding van de samenleving - de school binnenkomen. Zij zien zich daarom steeds meer uitgedaagd om op het gebied van sociale en fysieke veiligheid extra inspanningen te verrichten.

Groei van het gespecialiseerd onderwijs

Landelijk en regionaal worden steeds meer jongeren doorverwezen naar het gespecialiseerd onderwijs. Ondanks dat de groei binnen het Westland zeer beperkt is, hebben we wel te maken met volle vso-scholen, omdat deze een regionale functie vervullen. Dit zorgt voor wachtlijsten, met name bij tussentijdse plaatsingen.

Groei van de jeugdzorg

Ongeveer twee decennia geleden maakte 1 op de 29 jongeren gebruik van de jeugdzorg. In 2015 was dit gestegen naar 1 op de 12 jongeren. Inmiddels maakt 1 op de 7 jongeren gebruik van geïndiceerde jeugdhulp. Dit is onhoudbaar voor het systeem en de wachtlijsten blijven groeien. Gemeenten hebben daarom de opdracht gekregen om te komen met een Hervormingsagenda Jeugd om de kwaliteit van de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te maken. De reikwijdte van de jeugdhulp wordt afgebakend: jeugdhulp kan niet op alles een antwoord zijn. Deze afbakening is direct van invloed op de samenwerking met het onderwijs.

Nieuwkomers

De hoog oplopende spanningen in de wereld, zorgen voor grote migratiestromen en daarmee ook voor een hoge instroom van vluchtelingen in Nederland. Soms zijn deze jongeren jarenlang niet naar school geweest en sterk getraumatiseerd. Het creëren van een passend

aanbod aan onderwijs en ondersteuning vraagt veel inspanning van scholen en gemeenten.

Af- en ombouw van de JeugdzorgPlus voorzieningen

Vanuit het ministerie van OCW is in maart 2023 de opdracht aan de samenwerkingsverbanden passend onderwijs gegeven om verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van een passend onderwijsaanbod aan jongeren die tijdelijk verblijven in een gesloten residentiële jeugdzorginstelling (JeugdzorgPlus). Complexe problematiek van een deel van deze doelgroep maakt passend en inclusiever onderwijs geen gemakkelijke opgave.

Route naar inclusief onderwijs 2035

In 2035 moet er in Nederland sprake zijn van een inclusief onderwijssysteem. Dat is het doel van de werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 van het ministerie van OCW. In die ambitie wordt uitgesproken dat alle jongeren, met en zonder ondersteuningsbehoeften, zich welkom en ondersteund voelen en dichtbij huis een school kunnen kiezen die bij ze past. Om inclusief onderwijs mogelijk te maken zijn veranderingen nodig in regels en wetten en in financieringsstromen in relatie tot onderwijs, zorg en jeugdhulp. Bovendien bestaan er binnen het onderwijs meerdere prioriteiten, zoals o.a. het ontwikkelen van basisvaardigheden en het bevorderen van burgerschap. Met alle uitdagingen waar scholen mee te maken hebben, vragen directeuren en docenten zich af of de route naar inclusiever onderwijs wel realistisch en haalbaar is.

2.3 Wat nemen we mee naar de nieuwe beleidsperiode?

De afgelopen vier jaar hebben we voortgebouwd op het fundament dat reeds in eerdere beleidsperiodes gelegd is.

Tijdens evaluaties van het Ondersteuningsplan 2022-2026 en voorbereidingen op het nieuwe Ondersteuningsplan 2026-2030 hebben we met elkaar geconstateerd dat veel eerder gemaakte beleidskeuzes in de praktijk goed blijken te werken en relatief weinig bureaucratie met zich meebrengen. Ook sluiten deze beleidskeuzes goed aan bij de beweging naar inclusiever onderwijs. Deze keuzes zullen voor de komende jaren geconsolideerd worden en vormen een sterk vertrekpunt voor de volgende planperiode. We hebben echter ook nog werk te doen!

Het in 2024 uitgevoerde vierjaarlijkse onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs bevestigt deze inzichten: veel gaat goed, maar er zijn ook verbeterpunten. Deze verbeterpunten zijn integraal meegenomen in dit Ondersteuningsplan.

Gezamenlijk moeten we zorgen voor een **dekkend ondersteuningsaanbod**. Alle jongeren hebben leerrecht, maar er zijn nog te veel jongeren, ook binnen ons samenwerkingsverband, die geen passend aanbod krijgen en thuiszitten. Het is onmogelijk om al die jongeren individueel maatwerk te bieden binnen de beschikbare budgetten. Samenwerking tussen de scholen is cruciaal. Samen zijn de scholen verantwoordelijk voor het ontwikkelen van nieuw ondersteuningsaanbod binnen de regio voor

jongeren die thuis (dreigen te komen) zitten en jongeren die een combinatie van behandeling en onderwijs nodig hebben.

Daarnaast is de afgelopen decennia vooral de nadruk gelegd op verschillen tussen leerlingen: vóór 2014 kregen scholen extra middelen als leerlingen met een DSM-diagnose op de school zaten (de zogenaamde rugzakleerlingen). Ondanks dat het de intentie was om met passend onderwijs een einde te maken aan het diagnose-denken, werd ook sinds de invoering daarvan vooral weer naar kind-gerelateerde ‘afwijkingen’ gekeken en hoe we aan de individuele ondersteuningsbehoefte van deze leerling konden voldoen.

Gevolg daarvan is dat zowel binnen het onderwijs als binnen de jeugdhulp de individuele benadering met bijbehorende aanpak nog te veel centraal staat, met als gevolg daar weer van, een toenemend aantal verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs en toenemende wachtlijsten in zowel de jeugdhulp als het speciaal onderwijs.

We moeten er naartoe dat we verschillen tussen jongeren niet als afwijkend of abnormaal zien, maar als onderdeel van de gemeenschap, waar ruimte is voor diversiteit: **normaliseren**.

Naast een ander denkpatroon van alle betrokkenen, vraagt dit ook inzet op een sterk **pedagogisch klimaat** op de scholen, zodat minder leerlingen een beroep hoeven te doen op extra ondersteuning en/of jeugdhulp. In gezamenlijkheid zullen de gemeente, jeugdhulp en het onderwijs moeten werken aan het verstevigen van de pedagogische context waarin jongeren zich ontwikkelen. Hierbij zal vooral ingezet moeten worden op **preventieve, laagdrempelige en collectieve (groepsgewijze) ondersteuning** en begeleiding.

Zowel binnen de gemeente als binnen het onderwijs worden veel **data** vastgelegd (verzuim, thuiszitten, inzet jeugdhulp, af- en opstroom, verwijzingen naar speciaal onderwijs, etc.).

Er ontbreekt echter objectieve data over bijvoorbeeld welke interventies binnen de school het meest effectief zijn.

Voor de nieuwe beleidsperiode is het streven om meer data te verzamelen en meer gebruik te maken van de veelal voorradige data, zowel in de beleidsontwikkeling als in de evaluatie.

In de ontwikkeling van **inclusiever onderwijs** blijven het personeelstekort en de hoge druk op scholen en docenten om aan de complexe behoeften van leerlingen te voldoen, belangrijke aandachtspunten.

Hoofdstuk 3 Onze focus en ambities

Onderwijs is de basis voor de toekomst van een kind. Het is onmisbaar voor de ontwikkeling tot een evenwichtig persoon om deel te kunnen nemen aan de steeds complexere samenleving. Onderwijs brengt niet alleen kennis en vaardigheden bij, maar stimuleert ook de sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfvertrouwen, autonomie en kritische denkvaardigheden.

3.1 Wettelijk kader & zorgplicht

Wettelijk gezien heeft het samenwerkingsverband als taken:

- Het vaststellen van het Ondersteuningsplan;
- Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen voor de aangesloten scholen;
- Het beoordelen van aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen voor het gespecialiseerd onderwijs en het afgeven daarvan;
- De advisering over ondersteuningsbehoeften van leerlingen, op verzoek van het bevoegd gezag van de aangesloten scholen.

De afgelopen jaren zijn er vanuit het ministerie van OCW meer wettelijke taken toebedeeld aan de samenwerkingsverbanden, waaronder het

inrichten van een Ouder- en Jeugdsteunpunt, het aanleveren van de driemaandelijke thuiszittersregistratie bij DUO en deelname aan verschillende coalities van samenwerkingsverbanden voor de planvorming en besteding van subsidies, waaronder het organiseren van een passend onderwijsaanbod voor jongeren die tijdelijk verblijven in een gesloten residentiële jeugdzorginstelling.

De opdracht aan de samenwerkingsverbanden is in de Wet voortgezet onderwijs 2020 als volgt omschreven (art. 2.47 lid 2):

‘Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.’

Om elke jongere een passende onderwijsplek te bieden, hebben scholen een zorgplicht. Met de zorgplicht wil de overheid voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, omdat er geen passende onderwijsplek is.

De zorgplicht ligt bij het bevoegd gezag van de school en is van toepassing op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen. De school waar de leerling wordt aangemeld (of al op zit), is er verantwoordelijk voor dat de leerling een zo passend mogelijke plek in het onderwijs krijgt. Dat betekent niet dat de

school elke leerling die zich aanmeldt, ook moet plaatsen. Wel betekent het dat de school in het kader van de zorgplicht een gedegen onderzoek doet naar de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De school heeft daarbij een inspanningsverplichting.

Als de school geen passende onderwijsplek kan bieden, heeft zij de wettelijke taak om - in overleg met ouders en leerling - er voor te zorgen dat de leerling op een andere school (regulier of speciaal) kan worden geplaatst, waar de benodigde ondersteuning wordt geboden. De school van aanmelding is ervoor verantwoordelijk dat de leerling op een passende plek terechtkomt.

Om aan iedere leerling een passende onderwijsplek te kunnen bieden, werken de scholen samen in het samenwerkingsverband. Het doel van het samenwerkingsverband is om gezamenlijk aan de wettelijke opdracht te kunnen voldoen.

Daarbij worden de verschillen tussen leerlingen benaderd vanuit denken in kansen en mogelijkheden en niet vanuit problemen, diagnoses of beperkingen. Het SWV VO Westland is daarbij faciliterend en ondersteunend aan de scholen.

Samenvattend: elke school heeft de wettelijke taak om het onderwijs voor leerlingen zo passend mogelijk te maken. Gezamenlijk hebben de scholen binnen het SWV VO de taak om alle leerlingen zo thuisnabij en passend mogelijk een plek te bieden.

3.2 De weg naar inclusief onderwijs

Vanuit de overheid heeft het onderwijsveld een aantal jaar geleden de opdracht gekregen om in 2035 inclusief te zijn. In 2024 is in het Beleidskader 'Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een

inclusieve leeromgeving' de volgende omschrijving van inclusief onderwijs gegeven:

Inclusief onderwijs is onderwijs waarbij alle kinderen en jongeren dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren.

Een inclusieve leeromgeving wordt in hetzelfde beleidskader als volgt gedefinieerd:

Binnen een inclusieve leeromgeving zijn alle kinderen welkom op een school dichtbij huis. Er wordt vanuit een pedagogische basis gewerkt aan de brede ontwikkeling van alle kinderen. Elk kind ontwikkelt zich, wordt gezien en hoort erbij. De kinderen leren met en van elkaar. Het schoolteam is multidisciplinair en biedt de ondersteuning die nodig is om alle kinderen onderwijs te bieden. De inclusieve leeromgeving is toegankelijk voor alle kinderen, leraren en ouders.

In het beleidskader wordt de ambitie voor inclusief onderwijs in 2035, zoals beschreven in de Contouren werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035, nader geconcretiseerd. Bij het opstellen van het beleidskader zijn zowel de nationale beleidsontwikkeling als de internationale ontwikkelingen op dit gebied betrokken:

'Het beleidskader is een uitwerking van het VN-Verdrag Handicap (2016), het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989) en de Verklaring van Salamanca (1994), die de overheid verplichten zich in te spannen voor inclusief onderwijs en ervoor te zorgen dat alle kinderen

welkom zijn binnen het reguliere onderwijs. Uit de verdragen en nationale wetgeving volgt ook dat discriminatie op grond van handicap verboden is. Het uitgangspunt is dat toe wordt gewerkt naar scholen waar kwalitatief goed onderwijs wordt gegeven en waar alle kinderen zich, binnen hun mogelijkheden, optimaal kunnen ontwikkelen. Waarbij recht wordt gedaan aan de eigen persoonlijkheid, talenten, creativiteit en mentale en fysieke mogelijkheden. Alle kinderen worden voorbereid op volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Door samen met partners van binnen en buiten het onderwijs te werken aan inclusief onderwijs krijgen alle kinderen de kans om zich te ontwikkelen en met hun talent iets te betekenen voor onze samenleving. Door elkaar te ontmoeten op school leren kinderen met respect en tolerantie met elkaar om te gaan. En door samen op te groeien en samen te ontwikkelen leren kinderen dat iedereen verschillend is en dat ook te respecteren.

Met inclusief onderwijs zorgen we er bovendien voor dat elk kind en elke ouder onderdeel is van de gemeenschap op school. Het beleidskader geeft richting aan landelijk, regionaal en lokaal beleid en biedt alle betrokkenen een gemeenschappelijke taal voor het creëren van inclusief onderwijs.'

In het beleidskader wordt beschreven dat er veel wetenschappelijk onderzoek is verricht naar de impact van inclusief onderwijs. Op basis daarvan kan geconcludeerd worden dat inclusief onderwijs een positief effect heeft op de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen met en zonder een beperking. Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften die inclusief onderwijs volgen, krijgen bovendien meer kansen in hun schoolloopbaan en op de arbeidsmarkt. Uit onderzoek blijkt ook dat inclusie in het basisonderwijs over het algemeen makkelijker vorm te geven is dan in het voortgezet onderwijs.

Waar bij passend onderwijs de ondersteuning primair gericht was op de individuele leerling, wordt bij inclusief onderwijs gestreefd naar een onderwijssysteem waarbij alle leerlingen, ongeacht hun ondersteuningsbehoeften, zo veel mogelijk samen leren op een reguliere school in de buurt. De focus ligt niet langer op het aanpassen van de leerling aan het systeem, maar op het versterken van de school en haar omgeving. In plaats van dat de leerling een passende plek zoekt, organiseert de school de benodigde ondersteuning binnen de eigen context.

Duidelijk is dat de schoolbesturen en hun scholen deze grote opdracht niet alleen kunnen vervullen. Het vereist veel en goede samenwerking: tussen de scholen onderling, met de gemeente, de jeugdhulp en andere ketenpartners.

Van alle partijen wordt gevraagd om zich in te zetten voor een inclusievere schoolomgeving en daar écht een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor te voelen, dwars door alle verschillende besturen en organisaties heen. Alleen door een gezamenlijke inzet, kunnen we stappen richting inclusiever onderwijs zetten!

Dit vereist een veranderende mindset van alle betrokkenen: het gaat hierbij om de fundamentele overtuiging dat iedereen recht heeft op goed onderwijs en dat we samen verantwoordelijk zijn voor een leeromgeving waarin alle jongeren zich gewaardeerd en gezien voelen. Daarmee leggen

we de basis voor een inclusieve samenleving van morgen, waarin vrijwel alle leerlingen van nu hun plek vinden en van betekenis kunnen zijn.

Uit een onderzoek van het lectoraat Goede Onderwijspraktijken Viaa (door Elske Brouwer, Renske Tijhof, Nienke Schepers en Ingrid Paalman) blijkt dat kinderen en jongeren het allemaal niet zo ingewikkeld vinden:

‘Kinderen en jongeren benoemen belangrijke aspecten van inclusie, zoals openstaan voor anderen en respectvol met elkaar omgaan. Ze stellen dat het belangrijk is dat iedereen mee mag doen en dat verschillen er gewoon mogen zijn. ‘Volwassenen moeten niet altijd zo moeilijk doen’, aldus een jongere.’

De centrale conclusie van het onderzoek onder kinderen en jongeren is: erbij horen en dat er naar je geluisterd wordt, is essentieel.

3.3 Onze strategische thema's: waar willen we in 2030 staan?

In hoofdstuk 2 is reeds benoemd dat we binnen het SWV VO Westland sinds de invoering van passend onderwijs in 2014, de basis hebben gelegd voor onze inrichting en manier van werken en dit steeds verder hebben uitgewerkt.

Hoewel deze keuzes grotendeels in lijn zijn met de koers naar inclusiever onderwijs, is op bepaalde onderdelen nog nadere uitwerking, verbreding en versteviging nodig.

We gaan de komende beleidsperiode geen dingen heel anders doen, maar bouwen voort op wat er al staat en nemen daarin mee wat we de afgelopen jaren geleerd hebben.

Om verdere stappen richting inclusief onderwijs in 2035 te realiseren, hebben we voor de komende vier jaar drie strategische hoofdthema's geformuleerd. Deze drie hoofdthema's vormen een ankerpunt en zorgen voor een duurzame en samenhangende aanpak. Zij hangen als het ware boven alle activiteiten en geven richting.

De activiteiten worden uitgewerkt in het volgende hoofdstuk 'Dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen'. Daar worden per programma de ambitie en het beoogde resultaat voor 2030 beschreven, steeds met de hoofdthema's als richtinggevend kader.

Hieronder worden de hoofdthema's toegelicht met daaraan toegevoegd wat we in 2030 bereikt willen hebben:

Thema 1: Er is een dekkend netwerk zodat alle jongeren onderwijs kunnen volgen dat bij hen past, zo thuisnabij mogelijk

Dat betekent dat we een situatie gecreëerd hebben, waarbij alle leerlingen onderwijs volgen dat inhoudelijk is afgestemd op hun niveau en behoefte en waarbij zij - indien nodig - de juiste ondersteuning krijgen. Hierdoor kunnen leerlingen altijd onderwijs volgen op de juiste plek, op het juiste moment en de hulp krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen. De samenwerking met de jeugdhulp en gemeente is hierbij essentieel.

In 2030 hebben we het volgende bereikt:

Binnen het Westland is op elk onderwijsniveau een (collectief) groepsarrangement gerealiseerd, dat tegemoet komt aan specifieke ondersteuningsbehoeften.

Regulier en gespecialiseerd onderwijs werken intensiever samen. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars faciliteiten en expertise. Er zijn samenwerkingsvormen met preventieve en collectieve inzet geïnitieerd. Waar mogelijk stromen leerlingen door van het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs.

Er zijn geen wachtlijsten voor het vso; leerlingen worden binnen drie maanden geplaatst op een passende onderwijsplek.

Scholen, jeugdhulp en gemeente werken intensief samen om op het juiste moment de juiste ondersteuning te bieden.

Hierbij is de jeugdhulp vervlochten in de school. Niet náást elkaar, maar mét elkaar. Zorg en onderwijs werken samen om sociaal-emotionele en pedagogische ondersteuning te bieden binnen de school.

In een inclusieve leeromgeving met een goed toegerust multidisciplinair schoolteam kan de docent zich meer focussen op zijn kerntaak en anderen inschakelen als er iets extra's of anders nodig is.

Thema 2: Op alle scholen heerst een inclusieve cultuur

Binnen een inclusieve cultuur is elke leerling welkom, ongeacht achtergrond of ondersteuningsbehoefte. De focus verschuift daarbij van wat een leerling nodig heeft om zijn schoolloopbaan goed te doorlopen naar wat docenten en andere medewerkers kunnen doen om dat mogelijk te maken. Dit vraagt om een solide pedagogische en didactische basis, waarin de gehele schoolcontext centraal staat. Het betekent een beweging richting een gezamenlijke verantwoordelijkheid om zowel de groep als de docent en het team te versterken.

In 2030 hebben we het volgende bereikt:

Er is sprake van een sterk, flexibel en samenhangend ondersteuningssysteem dat zoveel mogelijk meebeweegt met de behoeften van de leerling, binnen de beschikbare kaders.

Dit gebeurt in samenwerking met partners als het SKT, Schoolformaat, JGZ en andere relevante partijen.

Dankzij een sterke en flexibele ondersteuningsstructuur vallen minder leerlingen uit en zijn minder leerlingen genooddaakt om over te stappen naar een andere school.

De focus is verschoven van individuele ondersteuning naar versterking van de school. Docenten zijn versterkt in hun pedagogische en

didactische wendbaarheid, waardoor ze beter kunnen omgaan met diversiteit in de klas. Het aantal individuele maatwerktrajecten neemt af, omdat de scholen steeds beter in staat zijn om collectieve ondersteuning te organiseren. Hierdoor kunnen meer leerlingen in hun eigen (school-)omgeving blijven en ontvangen ze tijdig de juiste hulp.

Elke leerling wordt gezien, gehoord en ondersteund: de scholen hanteren een methodische aanpak van schoolaanwezigheid, bij voorkeur volgens het MD-MTSS-raamwerk (Graczyk, 2022).

De focus is verlegd van schoolverzuim naar schoolaanwezigheid. Daarbij wordt er systematisch gekeken naar de redenen voor afwezigheid; de onderliggende oorzaken worden vroegtijdig herkend en aangepakt door een combinatie van initiatieven, acties en maatregelen die elkaar versterken.

Docenten(teams) voelen zich gesteund en weten dat ze er niet alleen voor staan. Scholen krijgen begeleiding en middelen om inclusief onderwijs in de praktijk te brengen.

Thema 3: Er is sprake van een ononderbroken schoolloopbaan voor iedere leerling

Dit betekent dat alle leerlingen onderwijs volgen, ook als ze extra ondersteuning nodig hebben. De school blijft altijd onderwijs bieden, al kan de mate en de intensiteit daarvan afhangen van de benodigde ondersteuning.

In 2030 hebben we het volgende bereikt:

We voelen ons gezamenlijk verantwoordelijk voor alle leerlingen, niet alleen voor de leerlingen van de eigen school. Er is sprake van een goede onderlinge communicatie tussen scholen over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Onderwijs is toegankelijk voor alle leerlingen, ook als zij extra ondersteuningsbehoeften hebben en/of niet in staat zijn om voltijds onderwijs te volgen. Scholen bieden passende begeleiding en alternatieve trajecten binnen vigerende wetgeving, waardoor voortijdige schooluitval en/of thuiszitten worden voorkomen.

Scholen en samenwerkingspartners signaleren vroegtijdig risico's op uitval en bieden direct passende ondersteuning. Als een leerling toch thuis komt te zitten, wordt binnen drie maanden een oplossing gevonden, zodat hij weer kan deelnemen aan het onderwijs.

De leerling maakt een soepele en succesvolle overstap van po naar vo en van vo naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding. Waar nodig wordt ondersteuning geboden. Elke leerling is daarmee optimaal voorbereid op de volgende fase in zijn onderwijs- en loopbaantraject.

Door versterking van de ondersteuningsstructuur binnen de scholen, is er sprake van minder schoolwisselingen en doorplaatsingen.

3.4 Jaarplannen

In dit Ondersteuningsplan schetsen we op hoofdlijnen *wat* we de komende beleidsperiode willen bereiken, *waarom* we dat willen en *wie* we daarbij nodig hebben. Vervolgens vertalen we in jaarplannen de strategische thema's uit het Ondersteuningsplan naar concrete acties en formuleren we daar *hoe* we de resultaten willen bereiken.

Onderwijs is voortdurend in beweging en daarom willen we werken met een flexibele en lerende aanpak.

Gedurende de afgelopen beleidsperiodes is gebleken dat er altijd onverwachte landelijke en regionale ontwikkelingen zijn, die tussentijdse acties van het samenwerkingsverband verlangen. Het is van grote toegevoegde waarde dat we hier - samen met scholen en partners - snel en flexibel op in kunnen spelen. Deze vereiste acties kunnen we in de jaarplannen meenemen.

Het jaarplan monitoren we continu. We bouwen evaluatiemomenten in om de voortgang te monitoren en bij te sturen waar nodig.

Formeel evalueren we het jaarplan twee keer per jaar en deze evaluaties worden o.a. met de Raad van Toezicht besproken.

3.5 Monitoring

De realisatie van wat we in 2030 bereikt willen hebben, ligt deels buiten de invloedssfeer en verantwoordelijkheid van het SWV.

Vanuit onze visie en opdracht dragen we er aan bij om de doelen te bereiken door o.a. de verbindingen te vormen en uit te breiden tussen de schoolbesturen, de jeugdhulp, de zorg, de gemeente en andere relevante partners.

Om te waarborgen dat we op koers blijven, monitoren we de voortgang op de doelen. Dit doen we onder meer door jaarlijks de deelnemersaantallen vso, de doorplaatsingen vo-vso en vso-vo en wachttijden voor vso-plaatsingen te monitoren. Ook monitoren we de thuiszitters en de voortijdig schoolverlaters.

Voor 2030 streven we naar de volgende percentages:

	percentage	van
 in 2030:		
Deelnamepercentage vso	2,5% - 3%	totaalaantal ll
Doorplaatsingen vo-vso	0,2%	totaalaantal ll
Doorplaatsingen vso-vo	3%	leerlingen vso
Thuiszitters	0,2%	totaalaantal ll
Voortijdig schoolverlaters	0,2%	totaalaantal ll

3.6 Randvoorwaarden

Om onderwijs voor iedereen inclusief te maken, heb je niet alleen een duidelijke visie en inzet nodig, maar ook goede randvoorwaarden. Onderstaande randvoorwaarden maken het mogelijk dat scholen, leerlingen en ketenpartners effectief samenwerken en blijvend investeren in een inclusief onderwijssysteem, waardoor structurele en duurzame verbeteringen beter haalbaar worden.

⇒ *Beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerde medewerkers*

Een sterke ondersteuningsstructuur begint bij voldoende gekwalificeerde medewerkers. Naast het werven van goed personeel, moet er aandacht

zijn voor het versterken van de kennis en vaardigheden van de medewerkers. Dit begint al bij de opleidingen.

⇒ *Bereidheid om anders te gaan denken*

Inclusie vraagt om anders denken en handelen binnen het onderwijs. De focus verschuift van individueel maatwerk naar het aanpassen van de pedagogische en didactische context van de school, de docent of de leerling. Door het aanpassen van de context wordt het onderwijs zo ingericht dat steeds meer kinderen er optimaal van kunnen profiteren. Hier is lef voor nodig!

⇒ *Pedagogisch partnerschap*

Pedagogisch partnerschap houdt in dat iedereen, dus ook ouders, vanuit zijn eigen rol en betrokkenheid op basis van gelijkwaardigheid meedenkt en bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen.

⇒ *Transparante samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid*

In de praktijk zit er een grijs gebied tussen onderwijs en jeugdhulp en wordt er vaak gediscussieerd over wie waar financieel verantwoordelijk voor is. Het zou heel helpend zijn als de budgetten onderwijs en jeugdhulp minder gescheiden zouden zijn en er een gezamenlijk budget 'jeugd' is. Dit begint bij de overheid: één minister Jeugd en één wethouder Jeugd i.p.v. gescheiden portefeuilles voor (jeugd-)zorg en onderwijs. Collectieve organisatie en financiering is essentieel als je extra ondersteuning voor leerlingen goed wilt regelen.

⇒ *Betrouwbare en duidelijke financieringsstructuur*

Om scholen te helpen met de overgang naar inclusief onderwijs, is een heldere en voorspelbare financieringsstructuur nodig. Minder

versnippering (waaronder tijdelijke subsidies) en meer mogelijkheden om budgetten flexibel in te zetten voor de ondersteuning die nodig is.

⇒ *Beschikbaarheid van laagdrempelige, tijdige ondersteuning*

Onderwijs en jeugdhulp zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is daarom van groot belang dat wachtlijsten voor jeugdhulp worden verminderd, zodat leerlingen tijdig de juiste ondersteuning krijgen en problematiek niet verergert, waardoor intensievere ondersteuning nodig is.

⇒ *Adequate huisvesting*

Een inclusieve schoolomgeving vraagt om aanpassingen in de schoolgebouwen, die recht doen aan diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.

Inclusief onderwijs moet de basis vormen in alle overleggen en deel uitmaken van de huisvestingsplannen van de scholen. Schoolbesturen hebben de gemeente nodig om inclusieve huisvesting mogelijk te maken, wat een gezamenlijk commitment en nauwe samenwerking vereist.

Hoofdstuk 4 Dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen

Om een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen te realiseren, verstrekt het SWV VO enerzijds financiële middelen aan scholen om de extra ondersteuning vorm te geven en biedt het anderzijds expertise ter versterking van de ondersteuningsstructuur. Daarmee hanteren we een hybride model waarin zowel het schoolmodel als het expertisemodel parallel worden ingezet.

In de vorige hoofdstukken is reeds beschreven dat we de komende beleidsperiode willen voortbouwen op het fundament dat voorgaande jaren is gelegd binnen passend onderwijs en dit verder willen uitbouwen met stapjes richting steeds inclusiever onderwijs.

Hieronder volgt een overzicht van de inrichting van de ondersteuningsstructuur binnen het SWV VO Westland en hoe we deze verder willen versterken richting 2030.

4.1 Ondersteuningsstructuur SWV VO Westland

Het is de ambitie van het SWV VO Westland om voor elke leerling, onafhankelijk van de ondersteuningsbehoefte, een passende onderwijsplek te realiseren. Dat betekent dat er voldoende ondersteuningsmogelijkheden op de scholen zijn en dat er geen leerlingen thuiszitten vanwege hun ondersteuningsbehoefte of vanwege een tekort aan onderwijsplaatsen.

Wanneer een school de benodigde ondersteuning niet zelf kan bieden, wordt bekeken op welke reguliere of gespecialiseerde school binnen het SWV dat wel kan. Dat impliceert dat we gezamenlijk een dekkende ondersteuningsstructuur kennen.

Daartoe hebben de schoolbesturen binnen het SWV afspraken gemaakt over wat zij als school kunnen bieden, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen basis-, extra en diepteondersteuning.

De basisondersteuning is in 2025 met alle betrokkenen herijkt. Omdat de lat nu hoger ligt dan bij de eerder vastgestelde basisondersteuning, zijn een aantal vormen van ondersteuning verplaatst van de extra ondersteuning naar de basisondersteuning.

Per reguliere schoollocatie is in het Overzicht Ondersteuningsaanbod vastgelegd wat de school naast de basisondersteuning biedt aan extra ondersteuning. Dit overzicht is terug te vinden op de websites van de scholen en in samenvattende vorm in de schoolgidsen van de locaties. Op de website van het SWV VO Westland is een matrix te vinden, waar de geboden ondersteuning op de verschillende scholen in één overzicht vermeld staat: [Ondersteuningsaanbod-MATRIX-2025-2026.pdf](#).

Omdat de scholen voor gespecialiseerd onderwijs te maken hebben met meerdere samenwerkingsverbanden, hanteren zij hun eigen format voor basis- en extra ondersteuning.

Gezien de beperkte omvang van het SWV VO Westland is het onmogelijk om op voorhand op alle eventueel voorkomende ondersteuningsvragen een antwoord te hebben. De schoolbesturen garanderen echter dat in voorkomende gevallen van ondersteuningsvragen die niet in de overzichten zijn opgenomen en waarbij geen alternatief op aanvaardbare afstand voorhanden is, er altijd passende onderwijsplek geboden zal worden.

Elk jaar wordt door het SWV een *Handelingswijzer Passend Onderwijs* opgesteld en onder alle schoollocaties verspreid. In de *Handelingswijzer* staan alle beschikbare arrangementen, werkwijzen en procedures beschreven. De *Handelingswijzer* fungeert als naslagwerk voor alle betrokkenen rondom passend onderwijs in en rond de school. De meest recente versie van de *Handelingswijzer* is van de website van het SWV te downloaden.

4.2 Basisondersteuning

De basisondersteuning is de ondersteuning die op de reguliere scholen binnen het SWV VO beschikbaar is voor alle leerlingen.

Heeft een leerling extra hulp nodig, dan is dit in eerste instantie vanuit de basisondersteuning van de school. Het gaat hierbij om ondersteuning die regelmatig voorkomt, bijvoorbeeld ondersteuning bij dyslexie of bij het plannen en organiseren van de lesstof.

Elke locatie geeft de basisondersteuning vorm op een manier die aansluit bij de onderwijsvisie en de organisatie van de school. De regie en uitvoering hiervan valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en wordt bekostigd vanuit hun lumpsum. Zij nemen maatregelen als de kwaliteit onvoldoende is. Het SWV heeft daarbij een ondersteunende en signalerende taak.

Door het formuleren van het niveau van basisondersteuning wordt ook meteen richting gegeven aan de scholing en professionalisering van docenten. Wat moeten zij weten en kunnen om de basisondersteuning vorm te kunnen geven?

Voor ongeveer 85% van de leerlingen is de basisondersteuning voldoende om het onderwijs dat past bij hun mogelijkheden, te volgen.

De basisondersteuning wordt in en buiten de reguliere klas geboden door docenten en het onderwijsondersteunend personeel van de eigen locatie. Door het inrichten van een mentoraat, het creëren van een veilig pedagogisch klimaat, goed klassenmanagement, pedagogisch en

didactisch vakmanschap, activerende instructievormen en effectieve leertijd worden gunstige voorwaarden gecreëerd voor succesvol leren en acceptabel gedrag.

De basisondersteuning wordt omschreven in 10 standaarden:

- 1) Toelating / intake / kennismaking
- 2) Leerlingvolgsysteem
- 3) Mentoraat
- 4) Didactisch handelen
- 5) Pedagogisch klimaat / veiligheid
- 6) Welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling
- 7) Schoolorganisatie m.b.t. de onderwijsondersteuning
- 8) Functionarissen t.b.v. de onderwijsondersteuning
- 9) Contact met ouders / ouderparticipatie
- 10) Deskundigheid docenten.

In bijlage 2 is de volledige basisondersteuning beschreven.

Beoogd resultaat:

in 2030:

Alle schoollocaties voldoen aan 100% van de indicatoren van de basisondersteuning.

Sluit aan op thema:

1

4.3 Extra ondersteuning

Als leerlingen bij aanvang van hun schoolloopbaan in het voortgezet onderwijs of in de loop van deze schoolloopbaan een ondersteuningsvraag ontwikkelen die de basisondersteuning van de school overstijgt, bekijkt de school samen met ouders en leerling welke extra ondersteuning noodzakelijk is.

Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat de school in het belang van de leerling handelt en op basis van wederzijds gedeelde informatie tot een passend aanbod komt. Scholen moeten in ieder geval stagnatie in het onderwijsleerproces voorkomen en passende maatregelen treffen.

De extra ondersteuning omvat alle individuele en groepsarrangementen die nodig zijn voor leerlingen van wie de ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overstijgt, eventueel aangevuld met expertise vanuit het SWV VO of ketenpartners. Het kan hierbij gaan om een aanbod voor een specifieke leerling of voor een groep leerlingen.

Voor ongeveer 15% van de leerlingen is extra ondersteuning nodig om de schoolloopbaan succesvol te doorlopen.

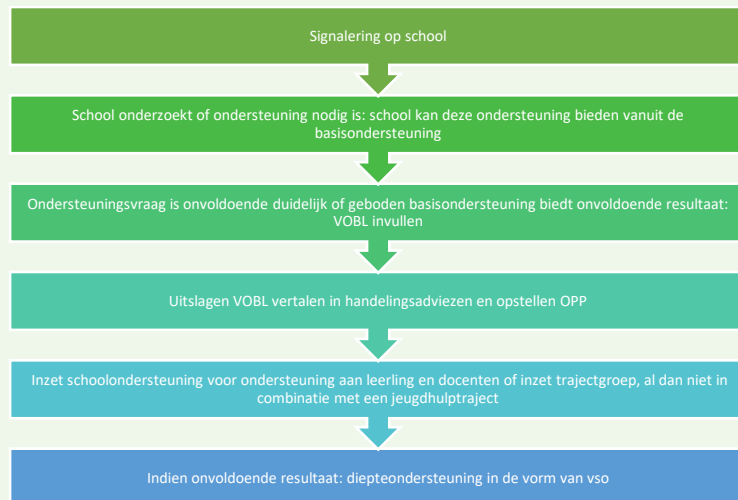
Binnen ons SWV hebben we diverse vormen van extra ondersteuning georganiseerd, die hieronder worden omschreven in programma's, die corresponderen met de meerjarenbegroting.

Vóór de inzet van elke vorm van ondersteuning, is het essentieel dat zorgvuldig onderzocht en vastgesteld wordt wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is. Dit kan bij voorkeur door het inzetten van de Vragenlijst OndersteuningsBehoeften van de Leerling (VOBL).

Bij alle omschreven vormen van ondersteuning, staan de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen centraal. Het gaat niet om wat de leerling *heeft*, maar om wat de leerling *nodig heeft*; op deze school, in deze klas, bij deze docent, om een ononderbroken onderwijsproces door te kunnen maken op het niveau dat bij de leerling past.

Centrale gedachte bij het inzetten van interventies is: preventief waar mogelijk, extra (intensieve) ondersteuning als het moet en diepteondersteuning indien noodzakelijk. Altijd van licht naar zwaar. In onderstaand schema wordt weergegeven wat de route is als een leerling meer ondersteuning nodig blijkt te hebben dan in de basisondersteuning wordt geboden.

Ouders en leerling worden van begin tot eind bij dit proces betrokken.

Contextgerichte ondersteuning

Bij het inzetten van ondersteuning is het van belang dat het gedrag van de leerling wordt bekeken in samenhang met zijn of haar sociale omgeving. Leerlinggedrag staat niet op zichzelf, maar is altijd onderdeel van een bredere sociale context. Als de context (gezin, klas, docent, etc.) onvoldoende wordt meegenomen in de begeleiding, is de kans groot dat de begeleiding weinig effectief en duurzaam is.

PROGRAMMA 1 INCLUSIEMIDDELEN
Omschrijving:
Het SWV VO faciliteert de schoollocaties, via de schoolbesturen, met een bedrag per leerling. De subsidie is bedoeld om binnen de schoollocaties de extra ondersteuning vorm te geven, passend bij de populatie, visie en ondersteuningsstructuur van de school. Scholen krijgen de ruimte en middelen om specialistische kennis verder op te bouwen en beter te benutten binnen de schoolcontext.
Ambitie:
Het SWV VO streeft ernaar dat alle schoollocaties beschikken over een sterk, duurzaam en professioneel ingebed ondersteuningsaanbod, waarin specialistische kennis optimaal wordt benut voor het vergroten van onderwijskansen. Door scholen te faciliteren met middelen en ruimte voor verdere deskundigheidsontwikkeling, willen we bereiken dat elke leerling binnen de eigen schoolomgeving passende ondersteuning ontvangt.
Sluit aan op thema:
1, 2 en 3
Beoogde resultaten:

in 2030:

- Elke schoollocatie beschikt over een stevige en duurzame ondersteuningsstructuur waarin specialistische expertise structureel is ingebed. Het pedagogisch-didactisch klimaat binnen de scholen is versterkt.
- Het merendeel van de ondersteuningsvragen wordt binnen de eigen school opgevangen, dankzij versterkte deskundigheid en duidelijke processen.
- Alle scholen hebben een actueel professionaliseringsplan gericht op het versterken van specialistische kennis.
- De inzet van middelen is transparant en aantoonbaar effectief, op basis van gezamenlijke monitoring.

Acties voor het SWV:

- Versterken van de ondersteuningsstructuren op schoollocaties.
- Bevorderen van deskundigheid binnen scholen.
- Ondersteunen van scholen bij interne ondersteuningsvragen.
- Monitoren van middeleninzet en effectiviteit.

Acties voor de schoolbesturen/scholen:

- Ontwikkelen en onderhouden van een stevige ondersteuningsstructuur.
- Versterken van deskundigheid van het team.
- Intern opvangen van ondersteuningsvragen.
- Gebruik maken van middelen en expertise van het SWV.
- Een lange termijnplan opstellen hoe de inclusiemiddelen op een doelmatige wijze besteed worden, zodat de

ondersteuningsstructuur en het pedagogisch-didactisch klimaat binnen de school versterkt worden.

- Monitoren en evalueren van de eigen ondersteuning .

Budget 2026:

€ 452.460

Monitoring:

- In het kader van het verhogen van de kwaliteit van de ondersteuning die de school biedt, is de afspraak binnen het SWV dat elke schoollocatie jaarlijks de status van de ondersteuning binnen de school voor het einde van het schooljaar evalueert aan de hand van het overzicht ondersteuningsaanbod. Binnen de locatie worden afspraken gemaakt, gericht op het verbeteren of ontwikkelen van ondersteuning. Deze afspraken worden omgezet in actiepunten, die worden opgenomen in het jaarplan van de school. De ontvangen inclusiemiddelen worden hiervoor ingezet, waardoor een koppeling ontstaat tussen (de verbetering van) de ondersteuning op de school, het jaarplan van de school, het ondersteuningsplan en jaarplan van het SWV VO Westland en de inzet van de ontvangen ondersteuningsmiddelen. De evaluatie en actiepunten worden jaarlijks gedeeld met het SWV VO.
- De schoollocaties verantwoorden met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV waaraan zij de middelen hebben besteed d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording.
- Per schoollocatie wordt jaarlijks in beeld gebracht hoeveel leerlingen een OPP hebben en welk percentage leerlingen met een

OPP in staat is geweest om de schoolloopbaan succesvol te vervolgen of af te ronden.

- Tijdens het Directeuren Collectief wordt uitgewisseld hoe de ondersteuningsmiddelen besteed zijn en wat het effect daarvan was.
- Door het SWV wordt op de locaties het gesprek gevoerd met de directeur en ondersteuningscoördinator over de besteding van de ondersteuningsmiddelen.

Financiële risico's:

Beperkt; indien onverhoopt op andere begrotingsposten meer dient te worden uitgegeven, kan het budget jaarlijks aangepast worden.

4.3.1 Extra ondersteuning: programma 3 VMBO4you

VMBO4you is een speciaal groepsarrangement voor leerlingen met aantoonbare extra ondersteuningsbehoeften. De leerlingen kunnen in potentie een vmbo-diploma halen, maar zijn kwetsbaar en hebben, zeker in de onderbouw, extra ondersteuning nodig.

Het VMBO4you-arrangement is gericht op een zo passend mogelijke begeleiding in de onderbouw op gedrag en leren, binnen een aparte afdeling van het Lentiz Floracollege.

Het pedagogisch klimaat wordt getypeerd door veel structuur en voorspelbaarheid. Zo zijn er bijvoorbeeld minder lokaal- en docentwisselingen en is de maximale groepsgrootte 14 leerlingen.

Er wordt, meer dan in de reguliere klassen, aandacht besteed aan de vaardigheden die voor deze leerlingen lastig zijn.

In de bovenbouw sluiten de leerlingen aan bij reguliere klassen en kunnen zij gebruik maken van extra ondersteuning die gegeven wordt door een leerlingbegeleider vanuit VMBO4you.

Leerlingen leren - ondanks hun verschillen - met elkaar omgaan, van en met elkaar te leren en worden op deze manier voorbereid op de overstap naar het vervolgonderwijs.

Een belangrijk indicatiecriterium voor VMBO4you is de inschatting dat de leerling zonder deze intensieve vorm van extra ondersteuning geen diploma zal kunnen behalen in het regulier onderwijs.

Er zijn - in lijn met de toelaatbaarheidscriteria voor het vso - toelaatbaarheidscriteria opgesteld voor VMBO4you. Deze zijn te vinden in bijlage 3 en op de website van het SWV VO Westland.

PROGRAMMA 3 VMBO4YOU

Omschrijving:

Een speciaal groepsarrangement voor vmbo-leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek binnen de reguliere setting.

Ambitie:

Leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek thuisnabij een passende plek bieden waar zij zich optimaal kunnen ontwikkelen en waarbij het bieden van structuur en veiligheid voorop staat.

Sluit aan op thema:

1, 2 en 3

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Minimaal 90% van de onderbouwleerlingen stroomt door naar de bovenbouw.

<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 90% van de leerlingen van VMBO4you behalen een vmbo-diploma en stromen door naar passend vervolgonderwijs.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ In de meerjarenbegroting structureel middelen reserveren voor deze specifieke vorm van extra ondersteuning.
Acties voor de scholen/schoolbesturen:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het vormgeven en in stand houden van deze voorziening (Lentiz Floracollege).
Budget 2026:
€ 390.000
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none"> • Het jaarlijks aanleveren van een rapportage door VMBO4you waarin wordt gepresenteerd hoeveel leerlingen hebben geprofiteerd van VMBO4you (in-, door- en uitstroom) en hun niveau. • De schoollocatie verantwoordt met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV waaraan de middelen besteed zijn d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording. • Regelmatig overleg tussen directeur-bestuurder SWV, coördinator VMBO4you en directeur Lentiz Floracollege.
Financiële risico's:
Matig; de medewerkers van VMBO4you zijn in vaste dienst van Lentiz Floracollege. Het SWV is echter een langdurige overeenkomst met het Floracollege aangegaan over de bekostiging van VMBO4you en dit kan niet zonder meer aangepast worden, als er op andere begrotingsposten meer wordt uitgegeven.

4.3.2 Extra ondersteuning: programma 4 Schoolondersteuningsteam

Elke reguliere VO-school in het Westland kan gebruik maken van deskundige onderwijsprofessionals vanuit het SWV: het Schoolondersteuningsteam (SOT).

Aan elke schoollocatie zijn schoolondersteuners toegewezen met specialistische kennis op het gebied van passend onderwijs, leerontwikkeling, gedrags- en psychiatrische problematiek, hoogbegaafdheid, lichamelijke of verstandelijke beperkingen en langdurige (chronische) ziektes.

De schoolondersteuners zijn – afhankelijk van de grootte van de school – 12 tot 32 uur per week op de schoollocatie aanwezig en zijn direct inzetbaar.

De opdracht aan de schoolondersteuners is om het vermogen van de schoollocaties te vergroten om zo passend mogelijk onderwijs vorm te geven. Zij hebben daarbij veelal een adviserende functie.

De schoolondersteuners kunnen o.a. worden ingezet om mee te denken over contextgerichte leerling-, klas-, docent- of teambegeleiding, om mee te denken over een passend arrangement voor een leerling of over de algehele onderwijs- en ondersteuningsstructuur van de school.

Het uitgangspunt binnen ons SWV is, dat leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften de benodigde ondersteuning zo veel mogelijk krijgen binnen hun eigen klas en school.

Hierbij kan de schoolondersteuner een rol spelen door bijvoorbeeld leerlingen individueel, in een groepje of in de klassensituatie te begeleiden en de docenten(teams) te ondersteunen in de vorm van pedagogische en didactische handelingsadviezen (bijvoorbeeld door middel van co-teaching).

De begeleiding wordt altijd vormgegeven in samenhang met de sociale omgeving. Leerlinggedrag staat niet op zichzelf, maar is altijd onderdeel van een bredere sociale context. Als de context (gezin, klas, docent, etc.) onvoldoende wordt meegenomen in de begeleiding, is de kans groot dat de begeleiding weinig effectief en duurzaam is. Daarom zal een schoolondersteuner altijd breder kijken dan alleen naar de leerling. Bij de begeleiding betrekken zij zowel de klas als de docenten: welke effectieve interventies kan de docent toepassen in het pedagogisch didactisch handelen en het klassenmanagement en hoe stemt hij zijn aanpak af op wat de leerlingen nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen?

Net als voor alle andere vormen van ondersteuning is het van groot belang dat ouder(s)/verzorger(s) bij de inzet van de schoolondersteuner betrokken worden.

PROGRAMMA 4 SCHOOLONDERSTEUNINGSTEAM (SOT)

Omschrijving:

Het SWV VO Westland positioneert op elke schoollocatie vaste schoolondersteuners met expertise op het gebied van passend onderwijs, leerontwikkeling, gedrags- en psychiatrische problematiek, lichamelijke of verstandelijke beperkingen, langdurige (chronische) ziektes en hoogbegaafdheid.

De school kan laagdrempelig en snel extra expertise inzetten om leerlingen en docenten(-team) praktisch en handelingsgericht te ondersteunen.

Ambitie:

Het verspreiden van deskundigheid in de school: de professionele ontwikkeling en het handelingsrepertoire van de docenten op het

gebied van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden verbreed.

Leerlingen kunnen met de geboden (snel inzetbare) ondersteuning het onderwijs blijven volgen op het niveau dat bij hen past. Leerlingen stromen niet af of vallen niet uit vanwege het ontbreken van de benodigde ondersteuning. De verwijzing naar intensievere vormen van ondersteuning wordt voorkomen. Bij de geboden ondersteuning wordt altijd de context betrokken.

Sluit aan op thema:

1, 2 en 3

Beoogde resultaten:

De pedagogische en didactische leeromgeving binnen de scholen is versterkt: bij de advisering en ondersteuning wordt (nog) meer ingezet op versterking van het pedagogisch didactisch klimaat binnen de scholen.

Een sterke didactische basis betekent dat het onderwijs zo is ingericht dat alle leerlingen optimaal kunnen leren, met instructie, begeleiding en differentiatie die aansluiten bij uiteenlopende leerbehoeften.

Een stevige pedagogische basis betekent dat docenten en andere medewerkers van de school zorgen voor een veilige, ondersteunende en stimulerende leeromgeving, waarin leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen.

Acties voor het SWV:

- De schoolondersteuners (verder) professionaliseren overeenkomstig de opdracht die zij moeten vervullen.

- Goed werkgeverschap voor de schoolondersteuners vervullen, zodat we weinig personeelwisselingen hebben.
- Jaarlijks de indeling maken van de schoolondersteuners en dit met de scholen communiceren.
- Uitvoeren van de gesprekscyclus volgens het Personeelsplan en het voeren van voortgangsgesprekken met het SOT door de directeur-bestuurder.

Acties voor de scholen/schoolbesturen:

- Faciliteren van de werkzaamheden van het SOT op de school.
- Stimuleren van een goede samenwerking tussen het schoolpersoneel en het SOT.

Budget 2026:

€ 542.500

Monitoring:

- Jaarlijkse evaluatie SWV met de ondersteuningscoördinatoren over de inzet van het SOT.
- Jaarlijkse zelfevaluatie met de schoolondersteuners door het SWV.
- Schriftelijke tevredenheidsmetingen uitvoeren onder ouders en leerlingen die ondersteund zijn door het SOT.
- Schriftelijke tevredenheidsmetingen uitvoeren onder de scholen m.b.t. het SOT.
- Monitoren aanvragen tlv's door reguliere scholen en doorstroomgegevens leerlingen.
- Monitoren aantallen en redenen thuiszitters.

Financiële risico's:

Matig; risico's zijn de financiële gevolgen i.v.m. ziekteverzuim, disfunctioneren met als gevolg ontslag (transitievergoeding) en verloop personeel (eventuele hoge kosten voor interim personeel). Door

investering in een professionele werkomgeving en intensieve communicatie worden deze risico's zoveel als mogelijk ingeperkt.

4.3.3 Extra ondersteuning: programma 4 Steunpunt HB

Onderdeel van het schoolondersteuningsteam is het Steunpunt Hoogbegaafden. Het Steunpunt wordt bemenst door een gediplomeerde en ervaren specialist op het gebied van hoogbegaafde leerlingen. Deze specialist is inzetbaar voor alle vo-scholen in het Westland en is op afroep beschikbaar.

Hij ondersteunt het vroegtijdig signaleren van de ondersteuningsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen en het afstemmen van het onderwijsaanbod daarop binnen de scholen.

Een belangrijke taak is het versterken van de capaciteit van schoollocaties om voor iedere (hoog-)begaafde leerling onderwijs op maat te bieden, inclusief eventuele aanvullende ondersteuning.

Bij deze doelgroep verdient het overleg en de afstemming met de ouders extra aandacht. Hier wordt door het Steunpunt dan ook voor een groot deel op ingezet.

De samenwerking met de HB-specialisten van het PO vindt op uitvoeringsniveau plaats. Voordeel van deze samenwerking is dat de expertise gebundeld wordt en dat er de mogelijkheid bestaat om ervaringen uit te wisselen en van elkaars deskundigheid gebruik te maken. Daarnaast is de intentie dat door deze samenwerking de overstap PO-VO voor de HB-leerlingen versterkt wordt.

De specifieke expertise van het Steunpunt wordt met zekere regelmaat ingezet binnen het POVO-team.

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Het Steunpunt HB bestaat uit twee gediplomeerde specialisten.
- De samenwerking met het Steunpunt HB van het SPOW is geïntensiveerd.
- Er valt geen enkele leerling uit vanwege zijn hoogbegaafdheid.
- Er is onderzoek gedaan naar mogelijke hoogbegaafdheid bij leerlingen op het vmbo en/of met een andere culturele achtergrond.

Sluit aan op thema:

1, 2 en 3

4.3.4 Extra ondersteuning: programma 5 Trajectgroepen

Voor sommige leerlingen is het, om verschillende redenen, tijdelijk niet mogelijk volledig onderwijs te volgen in de reguliere klas. Voor deze leerlingen is er de mogelijkheid om onderwijs te volgen in een zogenaamde trajectgroep. Dit is een preventieve, collectieve en laagdrempelige vorm van extra ondersteuning op de reguliere school, die in een vroegtijdig stadium kan worden ingezet voordat gedrag of situaties escaleren.

De trajectgroepen vervullen een belangrijke functie in het tijdig en doelgericht begeleiden van leerlingen die risico lopen op uitval. Dankzij deze voorziening kunnen zij binnen hun vertrouwde schoolomgeving

passende ondersteuning ontvangen, waardoor schooluitval wordt voorkomen en continuïteit in het onderwijs gewaarborgd blijft. Ook vervullen de trajectgroepen een belangrijke rol voor leerlingen die wachten op een plekje in het vso of een ander onderwijs- of jeugdhulptraject en die niet meer (volledig) in de klas kunnen functioneren. Voor deze leerlingen kan de trajectgroep een tijdelijke oplossing op maat bieden.

Datzelfde geldt voor leerlingen die weer langzaam terugkeren in het onderwijs na tijdelijke afwezigheid, zoals bijvoorbeeld thuiszitters, leerlingen met een langdurige ziekte of psychische problematiek of leerlingen die opgenomen zijn geweest in een residentiële instelling of jeugdetentie. De trajectgroep kan dan een geschikte plaats zijn voor de leerling om weer langzaam aan het onderwijs te wennen voordat hij weer volledig in de klas op de school van herkomst geplaatst kan worden.

Na bespreking in het intern zorgteam, beslist de school zelf of een leerling wordt toegelaten tot de trajectgroep. Ouders en leerling worden altijd intensief bij dit besluit betrokken.

Sinds de start van passend onderwijs beschikt elke schoollocatie over een trajectgroep. De schoollocaties beslissen zelf hoe de trajectgroep zo efficiënt en effectief mogelijk wordt ingericht, aansluitend op de populatie en de overige interne ondersteuning en organisatie van de school.

Er kan worden gevarieerd in de mate van integratie:

- leerlingen volgen het onderwijs deels in de trajectgroep en deels in de eigen klas;
- (vrijwel) het gehele programma wordt in de trajectgroep gevolgd;
- de leerling komt slechts één of meerdere keren per week naar de trajectgroep voor gesprekken of om een bepaalde training te volgen.

De invulling en de duur van het programma zijn flexibel en worden afgestemd op wat de leerling nodig heeft. Het is altijd een traject op maat, dat met name gericht is op gedragsverandering.

De trajectgroep dient twee (hoofd)doelen:

- 1) Voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip vallen (en eventueel thuis komen te zitten) door vroegtijdig te signaleren, preventief te handelen en een passende plek te bieden, ook als het (tijdelijk) niet lukt binnen de klas;
- 2) Door outreachend te werken, de deskundigheid van de medewerkers van de trajectgroep binnen de schoollocaties te verspreiden.

PROGRAMMA 5 TRAJECTGROEPEN
Omschrijving:
Elke schoollocatie binnen het Westland beschikt over een trajectgroep. In de trajectgroepen worden leerlingen begeleid die om wat voor reden dan ook tijdelijk niet in de eigen klas kunnen functioneren.
Ambitie:
Elke leerling kan zijn onderwijsloopbaan zonder onderbreking en bij voorkeur op zijn eigen school continueren. Geen leerling zit thuis omdat er geen passende onderwijsplek beschikbaar is. Door outreachend te werken wordt de deskundigheid van de trajectgroepmedewerkers verspreid onder de docenten van de schoollocaties.
Sluit aan op thema:
1, 2 en 3
Beoogde resultaten:

in 2030:

- Op elke trajectgroep is sprake van vaste professionele, bekwame trajectgroepmedewerkers, bij voorkeur een combinatie van docenten en pedagogisch medewerkers/orthopedagogen/...
- Binnen alle trajectgroepen wordt handelingsgericht en planmatig gewerkt.
- Ouders en leerlingen worden nadrukkelijk betrokken bij de invulling van de periode in de trajectgroep.
- Er is een intensieve samenwerking tussen de trajectgroepmedewerkers, schoolondersteuning, schoolmaatschappelijk werk en/of de jeugdhulp.
- Geen enkele leerling valt tussen wal en schip.

Acties voor het SWV:

- Stimuleren van bemensing van de trajectgroep vanuit verschillende disciplines.
- Jaarlijks organiseren van meerdere professionaliseringsbijeenkomsten voor de TG-medewerkers.
- Stimuleren van de samenwerking tussen de TG-medewerkers, SOT en jeugdhulp.

Acties voor de scholen/schoolbesturen:

- Zorgen voor continuïteit in de bezetting van de TG-medewerkers, waarbij gestuurd wordt op deskundigheid vanuit onderwijs en jeugdhulp.
- Zorgen voor een aantrekkelijke ruimte voor de trajectgroep.
- Stimuleren van handelingsgericht en planmatig werken binnen de trajectgroep.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stimuleren van het betrekken van ouders en leerling bij het traject. ➤ Stimuleren van de samenwerking tussen TG-medewerkers, SOT en jeugdhulp.
Budget 2026:
€ 537.125
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none"> • De trajectgroepen houden bij: aantal leerlingen, leeftijd, niveau, verblijfsduur, problematiek en uitstroom en rapporteren deze gegevens, inclusief een inhoudelijk verslag, jaarlijks aan het SWV. • Op regelmatige basis vindt overleg plaats over de ontwikkelingen in de trajectgroepen tussen de directeur-bestuurder SWV en de coördinatoren van de trajectgroepen. • Twee keer per jaar vindt bij het SWV overleg plaats met de trajectgroepmedewerkers, waarvan het overleg in juni/juli tevens de mondelinge evaluatie is. • De schoollocaties verantwoorden met behulp van het formulier ‘Verantwoording ondersteuningsmiddelen’ aan het SWV waaraan zij de geormerkte trajectgroepmiddelen hebben besteed d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording.
Financiële risico's:
Matig; de medewerkers van de trajectgroepen zijn in dienst bij de schoolbesturen op basis van de toegezegde ondersteuningsmiddelen vanuit het SWV. Het budget voor de trajectgroepen kan dan ook niet zonder meer aangepast worden als er op andere begrotingsposten meer wordt uitgegeven.

4.3.5 Extra ondersteuning: programma 6 OPDC Den Haag

Voor de leerling waarbij alle mogelijke ondersteuning binnen de school tot onvoldoende resultaat heeft geleid en die niet in aanmerking komt voor cluster 4 onderwijs, hebben we een samenwerking met het OPDC (orthopedagogisch didactisch centrum) in Den Haag.

Het OPDC is de bovenschoolse voorziening van het SWVZHW (Samenwerkingsverband Zuid-Holland West) waar diverse trajecten op maat worden geboden.

Het uitgangspunt van het OPDC is inclusiever onderwijs. Dit sluit aan op hoe wij de ondersteuning in het Westland hebben ingericht. Binnen de scholen hebben wij onze trajectgroepen en de inzet van de schoolondersteuners. Beide arrangementen zetten in op begeleiding binnen de school van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en bieden eveneens trajecten op maat.

Daarom is de afspraak binnen het SWV VO Westland dat deze vormen van ondersteuning moeten zijn ingezet, voordat de inzet van het OPDC wordt overwogen. Het OPDC is nadrukkelijk geen wachtkamer, observatieplaats of voorportaal van het vso.

Voor plaatsing op het OPDC volgen we het principe van geld volgt leerling.

PROGRAMMA 6 OPDC (SWVZHW)

Omschrijving:

Voor leerlingen waarbij alle mogelijke ondersteuning binnen de school tot onvoldoende resultaat heeft geleid en de school handelingsverlegen is, hebben we een samenwerking met het OPDC (orthopedagogisch didactisch centrum) in Den Haag.

Het OPDC is de bovenschoolse voorziening van het SWVZHW (Samenwerkingsverband Zuid-Holland West) waar trajecten worden geboden, die aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Ambitie:
Voorkomen van thuiszitters, voortijdig schoolverlaters of afstromers op basis van gedrag of gebrek aan perspectief. Voor elke leerling weer perspectief bieden, ook als hij is vastgelopen op zijn eigen school.
Sluit aan op thema:
1 en 3
Beoogde resultaten:
 in 2030: <ul style="list-style-type: none"> • 90% van de leerlingen die naar het OPDC gaan: <ul style="list-style-type: none"> ⇒ keren terug naar het onderwijs; ⇒ behalen een diploma; ⇒ worden toegeleid naar een passende vervolgopleiding (MBO) of arbeidsplek.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jaarlijks afspraken maken met het OPDC/SWVZHW over plaatsing van Westlandse leerlingen op het OPDC. ➤ Meedenken met scholen die begeleiding van het OPDC overwegen. ➤ Procedure monitoren.
Acties voor de scholen/schoolbesturen:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ De juiste procedure volgen als een leerling in aanmerking lijkt te komen voor een traject bij het OPDC. ➤ Rekening houden met kosten als een leerling naar het OPDC wordt verwezen. De procedure en de kosten van de trajecten staan vermeld in de Handelingwijzer Passend Onderwijs van het SWV VO Westland.

Budget 2026:
€ 30.000
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none"> • Het SWV heeft minimaal jaarlijks overleg met de gedragswetenschapper en directeur van het OPDC over leerlingen, werkwijze en ontwikkelingen. • Het OPDC rapporteert minimaal twee keer per jaar aan het SWV over de ontwikkeling van de Westlandse leerlingen.
Financiële risico's:
Geen; de scholen die leerlingen naar het OPDC verwijzen, dragen zelf bij aan de kosten.

4.4 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen, zijn scholen wettelijk verplicht om binnen zes weken na inschrijving of na het vaststellen van de extra ondersteuningsbehoefte, een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vast te stellen. Voor bovenstaande vormen van extra ondersteuning geldt dan ook dat er altijd een OPP moet worden opgesteld.

Het OPP bestaat uit:

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling;
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren);
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding om de verwachte uitstroombestemming te behalen (handelingsdeel);
- indien van toepassing: de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma;

- Hoe de school de mening van de leerling heeft meegenomen bij het vast- of bijstellen van het OPP (hoorrecht).

Het OPP wordt samen met de leerling en ouders opgesteld. Ouders moeten instemmen met het handelingsdeel van het OPP. Indien school en ouders hierover niet tot overeenstemming kunnen komen, kunnen ouders zich wenden tot de Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.

Een ontwikkelingsperspectief (OPP) is een nuttig en noodzakelijk middel om planmatig, sturend en doelgericht te werken bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De bedoeling is dat de school in samenwerking met de leerling en zijn ouders en vanuit hoge verwachtingen een passend aanbod biedt en evalueert. De afspraken die de school, ouders en leerling samen maken zijn dan ook een belangrijk onderdeel van het OPP: wie doet wat, waarom, hoe en wanneer?

De verplichting tot het opstellen van een OPP geldt niet als het slechts om een korte adviesvraag aan bijvoorbeeld de schoolondersteuner of het Steunpunt HB gaat.

Het opstellen van OPP's blijft een ontwikkelproces: OPP's zijn niet altijd compleet, worden niet altijd tijdig opgesteld en niet altijd volledig

uitgevoerd, geëvalueerd en bijgesteld. Het wordt nog vaak gezien als een bureaucratisch document i.p.v. als een hulpmiddel om op een professionele manier uitvoering te geven aan de ondersteuning van een leerling. De betrokkenheid van leerling en ouders kan, in lijn met de 'Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs', versterkt worden.

Beoogde resultaten:

- Voor alle leerlingen met extra ondersteuning wordt op tijd (volgens de wettelijke norm) een OPP opgesteld.
- Het OPP wordt gebruikt als levend document om de ondersteuning op een professionele en planmatige wijze vorm te geven, te monitoren en te evalueren.
- Ouders en leerling worden intensief betrokken bij het opstellen van het OPP.

Sluit aan op thema:

3

Registratie OPP's

Elke school is verplicht om de begin- en einddatum van het OPP te registreren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD, voorheen BRON). Het is niet nodig om de inhoud van het OPP te registreren. Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs hoeven de OPP's niet te registreren, op deze scholen hebben immers alle leerlingen een OPP.

4.5 Overige activiteiten en vormen van ondersteuning

4.5.1 Programma 14: Leerwegondersteunend onderwijs / Ondersteuning bij leerachterstanden (OLA)

De samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs zijn verantwoordelijk voor de toewijzing van de ondersteuningsbudgetten van het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo).

Het Ministerie van OCW werkt al vele jaren aan een wetsvoorstel om de landelijke toewijzingscriteria en duur van lwoo los te laten. De laatste verwachting is dat de nieuwe landelijke verdeelsystematiek op 1 januari 2028 ingevoerd zal worden.

Vooruitlopend op de nieuwe landelijke verdeelsystematiek konden samenwerkingsverbanden kiezen voor 'opting-out', waarbij zij zelf beleid konden vormgeven met betrekking tot lwoo.

Het SWV VO Westland hanteert sinds 1 januari 2020 'opting-out lwoo'. Belangrijkste reden daarvoor is dat we het van belang vinden dat *alle* leerlingen de onderwijsondersteuning krijgen die ze nodig hebben, ongeacht of zij binnen vastgestelde criteria vallen of op welk moment in de schoolloopbaan zij ondersteuning nodig hebben. Uitgangspunt is dat de vorderingen, ontwikkeling en resultaten van de leerling bepalend zijn voor de mate waarin ondersteuning geboden wordt. Met het afschaffen van de criteria en de duur van toewijzing geeft dit de scholen de mogelijkheid om flexibeler maatwerk te leveren in het ondersteunen en begeleiden van leerlingen. Bovendien verminderen we de bureaucratie en testdruk.

De schoollocaties kunnen zelf, aan de hand van de verkregen informatie van de basisschool, beslissen of en hoe lang extra ondersteuning ingezet wordt.

Door het loslaten van de criteria is een uitvoerige overdracht po-vo voor deze groep leerlingen nóg belangrijker geworden. Jaarlijks wordt belangrijke informatie over de overdracht po-vo door het SWV VO verspreid onder alle basisscholen in de regio.

De informatie is eveneens te vinden op de website van het SWV VO.

Elk najaar organiseren medewerkers van ISW Westland Praktijkcollege, ISW Vakcollege, Lentiz Floracollege en vertegenwoordigers van het po, bijeenkomsten voor groep 7/8 leerkrachten en IB'ers waar vragen over de advisering, plaatsing en overdracht m.b.t. deze doelgroep besproken kunnen worden.

Grensvlak pro- vmbo

Voor leerlingen waarbij twijfel bestaat tussen het praktijkonderwijs en het vmbo is een handreiking opgesteld. Deze handreiking is te vinden op de websites van het SWV, het ISW Westland Praktijkcollege, ISW Westland Vakcollege en Lentiz Floracollege.

Bekostiging

Met opting-out zijn we vanaf 1 januari 2020 in één keer overgegaan op bekostiging vanuit het SWV aan de scholen. Alle lwoo-vermeldingen zijn door de scholen uit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) verwijderd. De lwoo-middelen zijn geormerkte middelen. Met opting-out is de afspraak gemaakt met de schoolbesturen dat het volledige bedrag dat het SWV ontvangt op deze post, wordt overgeheveld naar de vmbo-scholen met als doel het vormgeven van ondersteuning voor deze groep leerlingen.

In afwachting van de nieuwe landelijke verdeelsystematiek zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen.

Nieuwe landelijke verdeelsystematiek

De nieuwe verdeelsystematiek zal gepaard gaan met herverdeeleffecten. Om die herverdeeleffecten te verzachten zal er naar verwachting een vijfjarige overgangperiode komen, die eveneens start in 2028.

De inschatting is dat we op basis van de nieuwe verdeelsystematiek, waarbij de bekostiging grotendeels gebaseerd wordt op sociaaleconomische kenmerken van de regio (77%), aanzienlijk minder lwoo-middelen zullen ontvangen. Het SWV VO Westland heeft niet de middelen om de verwachte daling in baten op te vullen. Daarom is de schoolbesturen al gedurende vele jaren herhaaldelijk geadviseerd om te anticiperen op een daling van de lwoo/OLA-middelen op het moment dat de nieuwe verdeelsystematiek zal ingaan.

Onder de financiële risico's in de tabel hieronder wordt de nieuwe landelijke verdeelsystematiek nader toegelicht.

PROGRAMMA 14 OLA (voorheen LWOO)
Omschrijving:
Leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning op het gebied van leerachterstanden al dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek, zodanig ondersteunen dat ze het onderwijs binnen de passende leerweg kunnen volgen en een diploma behalen.
Ambitie:
Elke leerling ontvangt de ondersteuning die hij nodig heeft. De ondersteuning wordt binnen de school vormgegeven, zo veel en zo lang als nodig.

Sluit aan op thema:
1, 2 en 3
Beoogde resultaten:
 in 2030: <ul style="list-style-type: none"> • Met de schoolbesturen is een plan bedacht om de afname in baten per 1/1/2028 op te vangen zonder nadelige gevolgen voor de leerlingen. • Er is onderzocht wat goed werkt voor deze doelgroep en hoe de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet kunnen worden. • Elke leerling met leerachterstanden al dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek ontvangt de benodigde ondersteuning.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tot de nieuwe landelijke verdeelsystematiek van start gaat, maakt het SWV jaarlijks een verdeling van de OLA-middelen conform de gemaakte afspraken met de schoolbesturen. ➤ De schoolbesturen ondersteunen bij het onderzoek naar effectieve en efficiënte inzet van de middelen en het opstellen van een plan om de afname in baten per 1/1/2028 op te vangen.
Acties voor de scholen/schoolbesturen:
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar effectieve en efficiënte inzet van de OLA-middelen. • Plan opstellen over hoe om te gaan met de teruggang in baten vanaf 1/1/2028, zonder nadelige gevolgen voor de leerlingen.
Budget 2026:
€ 4.933.394

Monitoring:

De schoollocaties verantwoorden met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV waaraan zij de lwoo/OLA-middelen hebben besteed d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording.

Financiële risico's:

Voor het SWV: zeer beperkt. Sinds de opting-out zijn de inkomsten en uitgaven aan elkaar gelijk.

Voor de schoolbesturen: hoog.

In de nieuwe systematiek wordt het landelijk voor lwoo beschikbare budget in twee stappen verdeeld over alle SWV's VO.

Stap 1: 23% wordt naar rato van het aantal vmbo leerlingen klas 3 en 4 verdeeld over de samenwerkingsverbanden.

Stap 2: 77% wordt op basis van een door het CBS ontwikkelde CBS-lwoo-indicator naar rato verdeeld over de samenwerkingsverbanden.

Die indicator leidt tot een achterstandsscore per swv. Die achterstandsscore wordt vermenigvuldigd met een bepaald bedrag.

Bovenstaande som levert het lwoo budget van het SWV op. Deze berekening wordt jaarlijks opnieuw gemaakt.

De verwachting is dat de regelgeving in 2028 van kracht wordt, met een overgangsregeling van 5 jaar. Het nieuwe indicatieve bedrag ontvangt het SWV dan dus pas in 2032.

Het bedrag dat de samenwerkingsverbanden ontvangen onder de noemer lwoo beleid maakt onderdeel uit van de lumpsum bekostiging die samenwerkingsverbanden ontvangen. Het SWV kan zelf besluiten hoe deze middelen ingezet worden, als er maar lwoo beleid gevoerd wordt.

De indicatie van het bedrag dat we in 2032 zullen ontvangen is in november 2025 berekend door Infinite. Dit bedrag is gebaseerd op landelijke cijfers van 2024. Het is bedoeld om richting te geven; het gaat niet om het exacte bedrag.

Het indicatieve bedrag voor 2032 is € 3.975.815.

4.5.2 Praktijkonderwijs

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen die naar verwachting geen vmbo-diploma kunnen halen. Alle leerlingen volgen hier een eigen ontwikkelplan dat de leerroute bepaalt. De meeste leerlingen zitten 5 jaar op het praktijkonderwijs en sluiten het af met een getuigschrift en/of schooldiploma en vaak ook met diploma's van branche-opleidingen. Na het praktijkonderwijs gaat een groot deel van de leerlingen aan het werk. Een deel van de leerlingen stroomt door naar het mbo. Binnen het ISW Westland Praktijkcollege is het mogelijk om een mbo1-opleiding voor technische beroepen te volgen.

Het motto van het ISW Westland Praktijkcollege is Leren door doen!

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toewijzing van een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor praktijkonderwijs (pro). Leerlingen moeten aan bepaalde wettelijk eisen voldoen om in aanmerking te komen voor het pro.

In bijlage 4 worden de aanvraagprocedure en de criteria voor het praktijkonderwijs beschreven.

PrO Basis en PrO Plus

Binnen het Westland biedt het ISW Westland Praktijkcollege twee vormen: Praktijkonderwijs Basis en Praktijkonderwijs Plus.

Bij PrO Basis ligt de nadruk op de praktijk en het aanleren van werknemersvaardigheden. Deze richting is vooral geschikt voor leerlingen die uitstromen richting arbeid.

PrO Plus is bedoeld voor leerlingen op het grensvlak pro en vmbo. Deze leerlingen krijgen extra theorievakken op het gebied van begrijpend lezen, taalverzorging, rekenen en studievoordigheden. Aan het eind van het eerste schooljaar wordt op basis van de voortgang en de resultaten bekeken of de leerling doorstroomt naar klas 1 van het vmbo of naar klas 2 van PrO Plus. Het streven is dat leerlingen van PrO Plus uitstromen naar het mbo. Aan de hand van het OPP wordt nauwkeurig gemonitord of dit haalbaar blijkt.

In het praktijkonderwijs zijn de klassen klein en wordt structureel extra ondersteuning geboden op die terreinen op basis waarvan de tlv pro is ontvangen: beperkte cognitieve ontwikkeling, leerachterstanden al dan niet in combinatie met belemmeringen in de sociaal-emotionele ontwikkeling of het gedrag.

De school omschrijft in het overzicht ondersteuningsaanbod welke ondersteuning geboden wordt. Deze informatie is te vinden op de website van de school: [Overzicht-Ondersteuningsaanbod-2025-2026-ISW-Westland-Praktijkcollege.pdf](#)

Grensvlak pro en ZML

Voor leerlingen die in het grijze gebied verkeren tussen het ZML- en praktijkonderwijs, wordt in een vroeg stadium met ouders, leerling, de

basisschool, het Herman Broerencollege en het ISW Westland Praktijkcollege onderzocht waar de leerling het best op zijn plek zal zijn.

Grensvlak pro- vmbo

Voor leerlingen waarbij twijfel bestaat tussen het praktijkonderwijs en het vmbo is een handreiking opgesteld. Deze handreiking is te vinden op de websites van het SWV, het ISW Westland Praktijkcollege, ISW Westland Vakcollege en Lentiz Floracollege.

Ook hier zal gezamenlijk met ouders, leerling, basisonderwijs, pro- en vmbo-school onderzocht worden waar de leerling het best op zijn plek zal zijn.

Ontwikkelingsperspectief (OPP) in het pro

Het is wettelijk bepaald dat voor leerlingen in het pro een OPP moet worden opgesteld.

Binnen het SWV VO Westland kan aan leerlingen naast de pro-faciliteiten ook extra ondersteuning worden geboden als blijkt dat dat nodig is, bijvoorbeeld ondersteuning door een schoolondersteuner. Dit moet dan worden opgenomen in het OPP.

Toelating tot praktijkonderwijs

Om toegelaten te worden tot het praktijkonderwijs als schoolsoort is een indicatiestelling nodig. Het praktijkonderwijs is in de wetgeving daarom uitgezonderd van het leidende karakter van het schooladvies. Het is dus niet zo dat de basisschool via het schooladvies bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor praktijkonderwijs. Het uiteindelijke besluit over toelating tot het pro ligt bij het SWV.

Bekostiging praktijkonderwijs

Sinds 1 januari 2016 vormt het voormalige regionale zorgbudget samen met de ondersteuningsbudgetten voor lwoo en pro het budget voor lichte ondersteuning van het SWV.

Sinds de opting-out lwoo ontvangt het SWV voor lichte ondersteuning de middelen die overblijven na aftrek van de pro-middelen die de school direct via DUO ontvangt. Dat is vooral een belangrijk gegeven wanneer het SWV meer leerlingen op het pro bekostigt dan dat daar budget voor is. De middelen voor pro raken dan uitgeput. Dit gaat eerst ten koste van de lichte ondersteuning, voor er wordt verhaald op de lumpsum van de besturen. Het is bij een overschrijding dus niet zo dat het bedrag per pro-leerling lager wordt.

Andersom is het ook zo dat als het SWV minder leerlingen naar pro verwijst er meer budget overblijft voor andere vormen van ondersteuning.

Jaarlijks wordt door het ISW Westland Praktijkcollege verantwoording afgelegd over de besteding van de ondersteuningsmiddelen met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen aan SWV VO Westland', waarin een uitgebreide forecast en een beknopte verantwoording is opgenomen.

Op 1 oktober 2025 telt het SWV VO Westland 212 pro-leerlingen (bron: DUO teldatum 1/10/2025). Omdat voor de rijksbekostiging 2012 nog steeds als peiljaar geldt (toen het deelnemerspercentage praktijkonderwijs 126 bedroeg), betekent dit dat we bijna € 550.000 uit de algemene ondersteuningsmiddelen voor pro inzetten.

Hier komt naar verwachting per 1 januari 2028 verandering in. Momenteel is hiervoor wetgeving in voorbereiding.

Directe bekostiging praktijkonderwijs per 1 januari 2028

Het praktijkonderwijs is een reguliere schoolsoort in het voortgezet onderwijs. Toch wordt het praktijkonderwijs op een andere manier bekostigd dan andere reguliere schoolsoorten. De school ontvangt nu de basisbekostiging en een ondersteuningsbekostiging per leerling. Dit laatste bedrag wordt door DUO afgetrokken van het budget lichte ondersteuning van het samenwerkingsverband.

De Sectorraad Praktijkonderwijs heeft jarenlang gelobbyd voor een rechtstreekse, ongedeelde bekostiging. Zij zijn van mening dat bij rechtstreekse bekostiging de meest passende plek leidend is en niet het beheersen van de kosten.

Deze lobby heeft succes gehad en waarschijnlijk zal de rechtstreekse bekostiging vanaf 1 januari 2028 ingevoerd worden. Zoals het er nu naar uitziet, blijft het SWV wel de tlv's afgeven.

Directe bekostiging betekent dat het samenwerkingsverband geen baten en geen afdrachten meer heeft voor het praktijkonderwijs. Zoals hierboven omschreven, is dit voor het SWV VO Westland in financieel opzicht een gunstige ontwikkeling, omdat wij vanwege de groei in het praktijkonderwijs, al jarenlang flink toeleggen vanuit de algemene ondersteuningsmiddelen op het praktijkonderwijs.

Omdat nog niet bekend is hoe de nieuwe bekostigingsregels voor het pro en lwoo zullen uitwerken, is er in de meerjarenbegroting nog geen rekening gehouden met deze ontwikkelingen en is de meerjarenbegroting vanaf 2028 deels onzeker.

PROGRAMMA PRAKTIJKONDERWIJS
Omschrijving:
Binnen het praktijkonderwijs worden leerlingen die niet in staat zijn om een vmbo-diploma te behalen, zodanig ondersteund dat zij doorstromen naar een bij hen passende plek op de arbeidsmarkt of in het vervolgonderwijs. Motto is: leren door doen!
Ambitie:
Alle pro-leerlingen doorlopen het onderwijs succesvol en stromen door naar een vorm van arbeid of vervolgonderwijs, zodat zij naar vermogen kunnen participeren in de maatschappij.
Sluit aan op thema:
1, 2 en 3
Beoogde resultaten:
 in 2030: <ul style="list-style-type: none"> • 90% van de pro-leerlingen behalen het uitstroomniveau dat is vastgelegd in het OPP (vorm van arbeid, vervolgonderwijs). • Het SWV wijst binnen 4 schoolweken na ontvangst van het complete dossier een tlv voor pro toe.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het SWV zorgt, ook na de wetwijziging, voor een transparante procedure m.b.t. de aanvragen voor het pro en wijst de tlv's toe. ➤ Het SWV ondersteunt het Praktijkcollege bij de implementatie van de nieuwe wetgeving.
Acties voor de scholen/schoolbesturen:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het Praktijkcollege bereidt zich voor op de nieuwe wetgeving.
Budget 2026:

€ 1.359.538
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none"> • De schoollocatie geeft jaarlijks het uitstroomniveau van de schoolverlaters door aan het SWV met vermelding van het vastgestelde uitstroomprofiel in het OPP. • Het SWV monitort het aantal jaarlijks afgegeven tlv's pro en is alert op grensverkeer. • De directeur-bestuurder monitort de doorlooptijd van aanvragen voor tlv's pro. • De schoollocaties verantwoorden met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV waaraan zij de pro-ondersteuningsmiddelen hebben besteed d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording.
Financiële risico's:
<p>Op dit moment hoog: er is nu een overschrijding van het budget. Dit betekent dat deze overschrijding wordt bekostigd vanuit het lichte ondersteuningsbudget en dat deze middelen niet ingezet kunnen worden voor andere programma's.</p> <p>Als het huidig beschikbaar gestelde budget lichte ondersteuning wordt overschreden, zullen alle deelnemende scholen binnen het SWV naar rato van het aantal leerlingen bijdragen om het tekort op te vangen (via de lumpsum).</p> <p>Wanneer het aantal pro-leerlingen verder stijgt, brengt dit budgettaire risico's met zich mee, die ten koste gaan van andere posten.</p> <p>Vanaf januari 2028 zal met de invoering van de directe bekostiging van het pro, dit risico naar nihil gaan.</p>

4.5.3 Programma 9: Extra Impuls Passend Onderwijs (EIPO)

Om passend en inclusiever onderwijs een extra impuls te geven, stelt het SWV - zolang de financiële situatie het toelaat - jaarlijks een bedrag tussen de € 100.000 en € 200.000 extra beschikbaar voor projecten op de scholen om de ondersteuning en inclusie verder te ontwikkelen.

Deze middelen worden naar aantal leerlingen over de schoollocaties verdeeld. Omdat elke schoollocatie anders is qua organisatie en ondersteuningsniveau, heeft het SWV er voor gekozen om niet tot een eenduidige invulling over te gaan, maar om elke locatie zelf te laten bepalen waar de ontwikkelpunten liggen en hoe die het beste kunnen worden verwezenlijkt.

De schoollocaties kunnen de middelen bijvoorbeeld inzetten voor een project m.b.t. de professionalisering van de docenten, de versterking van de ondersteuning of de ontwikkeling van nieuwe initiatieven op het gebied van inclusie.

Om doelmatige besteding te waarborgen, is het van belang dat de projecten voldoen aan de missie en visie van het SWV, zoals omschreven in dit Ondersteuningsplan.

PROGRAMMA 9 PROJECTEN & PILOTS: EXTRA IMPULS PASSEND ONDERWIJS
Omschrijving:
V(s)o-locaties krijgen de mogelijkheid een (innovatief) projectplan in te dienen gericht op het versterken van ondersteuning en inclusie.
Ambitie:
Het creëren van een onderwijsomgeving waarin elke leerling, ongeacht ondersteuningsbehoefte, volwaardig kan deelnemen en zich optimaal kan ontwikkelen.

Sluit aan op thema:
2
Beoogde resultaten:
 in 2030:
<ul style="list-style-type: none">• Innovatieve initiatieven hebben een structurele plaats gekregen in de ondersteuningsstructuur van de school.• Teams beschikken structureel over de kennis, vaardigheden en mindset om inclusieve werkwijzen toe te passen en ondersteuning op maat te bieden.• Er is een samenhangend en effectief ondersteuningssysteem ontwikkeld dat voorziet in passende begeleiding voor elke leerling.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none">➤ Het SWV deelt jaarlijks met de scholen wat de beschikbare middelen zijn en hoe de procedure is vormgegeven.➤ Het SWV beoordeelt de aanvraag, toetst deze aan het Ondersteuningsplan en wijst de middelen toe in de vorm van een beschikking.
Acties voor de scholen/schoolbesturen:
<ul style="list-style-type: none">➤ De schoollocaties dienen een uitgebreid projectplan in en voeren dit uit, na toewijzing van de beschikbare middelen.
Budget 2026:
€ 150.000
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none">• De ingediende projectplannen worden getoetst aan het Ondersteuningsplan.

- De locaties dienen aan het eind van het schooljaar een verantwoording in bij het SWV over de behaalde resultaten en de besteding van de middelen.

Financiële risico's:

Geen; bij overschrijding van het beschikbare budget, moeten de locaties dit zelf bijleggen.

4.5.4 Programma 9: Jonge Uitstromers HB

Uit onderzoek is gebleken dat de overstap PO-VO voor HB-leerlingen extra aandacht verdient. Het SPOW, SWV VO Westland en de gemeente hebben de handen ineen geslagen om vanaf schooljaar 2023-2024 een voorziening op te zetten waarbij jonge (hoog)begaafde uitstromers begeleid worden in de verdere ontwikkeling van hun sociaal, emotionele, metacognitieve en/of executieve vaardigheden.

Het gaat hierbij om leerlingen, die versneld de basisschool hebben doorlopen en aan het eind van het schooljaar door de lesstof van de basisschool heen zouden zijn. De leerlingen hebben extra ondersteuning nodig op schoolse en executieve vaardigheden om zich voldoende te kunnen ontwikkelen, om daarna soepel de overstap naar het VO te kunnen maken. De leerlingen volgen twee dagen per week een speciaal programma op de h/v-scholen, waar naast uitdagende lessen, speciale aandacht is voor de executieve, sociaal-emotionele en metacognitieve vaardigheden.

De leerlingen worden begeleid door een mentor met specifieke kennis van HB en zij krijgen lessen van vo-vakdocenten van de havo/vwo-locaties van ISW.

De gemeente Westland organiseert de sociaal-emotionele ondersteuning, zoals bijvoorbeeld een Rots- & Watertraining.

4.5.5 Programma 9: Projecten HB

Binnen de h/v-locaties van ISW worden diverse vormen van onderwijs aan HB-leerlingen geboden, die gestart zijn als projecten, maar inmiddels ingebed zijn in de manier van werken.

Hierbij is sprake van het skippen van uren en in plaats daarvan verrijking van de leerstof in allerlei vormen. Dit gebeurt zowel in de onder- als in de bovenbouw; met de gehele klas of afgestemd op individuele onderwijsbehoeften. Hierbij is eveneens veel aandacht voor leren-leren. Verder is er aanbod in individuele begeleiding, groepsbegeleiding en psycho-educatie.

Aan alle programma's op de drie locaties zijn coördinatoren verbonden, die gespecialiseerd zijn in hoogbegaafdheid. Zij zijn verantwoordelijk voor het programma en kunnen leerlingen extra begeleiden, wanneer dat nodig is. Wanneer de ondersteuningsvraag hun deskundigheid overstijgt, wordt de expertise van het Steunpunt HB van het SWV ingeschakeld.

PROGRAMMA 9 PROJECTEN & PILOTS: HOOGBEGAAFDE LEERLINGEN

Omschrijving:

Activiteiten specifiek gericht op (hoog-)begaafde leerlingen, die al op een vo-school zitten en voor leerlingen, die een soepele (vroeg) overstap naar het vo behoeven.

Ambitie:

We streven voor elke (hoog-)begaafde leerling naar een zo passend mogelijke plek met zo passend mogelijke ondersteuning, zodat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen.

Sluit aan op thema:

1, 2 en 3

Beoogde resultaten:

in 2030:

- De overstap voor jonge uitstromers verloopt soepel en de leerling komt op de best passende plek, thuis nabij op een vo-school terecht.
- Elke HB-leerling heeft een goed zelfbeeld en heeft genoeg vaardigheden opgedaan om zich zelfverzekerd en op zijn eigen manier verder te ontwikkelen na het verlaten van de vo-school.

Acties voor het SWV:

- Het organiseren van het vo-deel van het project Jonge Uitstromers.
- De scholen ondersteunen bij de vormgeving van onderwijs(-ondersteuning) aan hoogbegaafde leerlingen.

Acties voor de scholen/schoolbesturen:

- Het leveren van docenten en beschikbaar stellen van ruimte voor de Jonge Uitstromers.
- Het aanbod voor de (hoog-)begaafde leerlingen in stand houden en verder versterken waar nodig.

Budget 2026:

€ 160.000

Monitoring:

- Door middel van (tussen-)evaluaties worden inhoud en effect van de inzet van het project Jonge Uitstromers nauwlettend gevolgd.
- Het SWV is d.m.v. het Steunpunt HB nauw betrokken bij alle projecten op de schoollocaties.
- De schoollocaties verantwoorden jaarlijks met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV

waaraan zij de geormerkte HB-middelen hebben besteed d.m.v. een uitgebreide forecast en, indien de middelen volgens plan zijn uitgegeven, een beknopte verantwoording.

Financiële risico's:

Geen; er zijn vaste afspraken gemaakt over de bijdrage van het SWV aan de Jonge Uitstromers en de HB-projecten. Bij overschrijding van het beschikbare budget, moet de locatie dit zelf bijleggen.

4.5.6 Programma 9: School's cool Westland

Voor alle leerlingen is de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs een spannende stap. Voor sommige kwetsbaardere leerlingen is dit ook een lastige stap. Zij kunnen wel een steuntje in de rug gebruiken om onderpresteren en schooluitval te voorkomen. School's cool Westland geeft begeleiding aan brugklassers die dit risico lopen. Basisscholen kunnen kwetsbare leerlingen, na overleg met ouders, aanmelden voor de ondersteuning van School's cool. School's cool organiseert vervolgens een passende mentor en het verdere proces. Vo-scholen kunnen leerlingen in de brugklas, eveneens na overleg met ouders, alsnog voordragen bij School's cool. De ondersteuning wordt geboden door een mentor, een vrijwilliger met een gedegen opleiding, die de leerling wekelijks thuis bezoekt en helpt met alle schoolse zaken. Zo worden ook de ouders erbij betrokken. School's cool werkt in meer dan vijftien gemeenten in Nederland en de methode blijkt erg succesvol. Uit metingen is gebleken dat 95 procent van

de geselecteerde risicoleerlingen zijn best blijft doen op school en de schoolcarrière vervolgt.

PROGRAMMA 9 PROJECTEN & PILOTS: SCHOOL'S COOL
Omschrijving:
Kwetsbare leerlingen worden extra ondersteund in de overstap van po naar vo.
Ambitie:
Elke leerling wordt een gelijke kans geboden om een goede start te maken in het vo. Er wordt voorkomen dat leerlingen onderpresteren of uitvallen.
Sluit aan op thema:
3
Beoogde resultaten:
 in 2030: 95% van de geselecteerde leerlingen behalen een startkwalificatie.
Acties voor het SWV:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jaarlijks beoordelen en toewijzen van de subsidie. ➤ Het SWV onderhoudt contact met de coördinator van School's cool.
Budget 2026:
€ 15.000
Monitoring:
<ul style="list-style-type: none"> • School's cool vraagt een subsidie aan bij het SWV met een forecast waar de middelen aan besteed zullen worden; het SWV beoordeelt de aanvraag en maakt een beschikking.

- Aan het eind van de subsidieaanvraag dient School's cool een verantwoording in.
- School's cool houdt het SWV op de hoogte van de uiteindelijke resultaten van de begeleide leerlingen.

Financiële risico's:

Geen; bij overschrijding van het budget is het risico voor School's Cool. Jaarlijks wordt opnieuw bekeken of de subsidie wordt toegekend.

4.5.7 Programma 12: Bijzondere Individuele Arrangementen & Maatwerkplus Arrangementen

Er bestaat een heel kleine groep leerlingen (minder dan 1%) waarbij ook het vso niet aan de ondersteuningsbehoeften tegemoet kan komen, omdat de leerling met problematiek kampt die buiten de invloedssfeer van het onderwijs ligt en die het volgen van onderwijs (al dan niet tijdelijk) belemmert. Voor deze leerlingen is intensieve ondersteuning en behandeling vanuit de jeugdhulp en/of zorg voorliggend, voordat weer aan onderwijs gedacht kan worden. In samenwerking met alle betrokken partijen wordt dan gemonitord of en wanneer een vorm van onderwijs weer mogelijk is.

Onder programma 12 is een budget gereserveerd om tijdelijk een afwijkende vorm van onderwijs te bekostigen binnen een jeugdhulpsetting. Deze bijzondere zorg-onderwijsarrangementen zijn altijd voorbereidend op een terugkeer naar het onderwijs, gericht op het behalen van een startkwalificatie of ondersteunend bij de toeleiding naar (beschut of begeleid) werk.

Onder dit programma vallen ook de Maatwerkplus Arrangementen: voor leerlingen die (veel) meer ondersteuning nodig hebben dan redelijkerwijs van de vso-school verwacht mag worden, kan door de vso-school een aanvullende bekostiging worden aangevraagd bij het SWV VO. Hiervoor wordt de Invulwijzer Ondersteuningsbehoeften van het doelgroepenmodel van LECSO als basis gebruikt, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen een medium en een zwaar arrangement.

De Maatwerkplus Arrangementen zijn afgestemd met de vier regio SWV's VO en we hanteren dezelfde criteria en toewijzingsprocedure.

In bijlage 5 worden de criteria en aanvraagprocedure van de Maatwerkplus Arrangementen nader toegelicht.

PROGRAMMA 12 BIJZONDERE INDIVIDUELE ARRANGEMENTEN & MAATWERKPLUS ARRANGEMENTEN
Omschrijving:
Leerlingen met een zeer specifieke en/of complexe ondersteuningsbehoefte, worden extra ondersteund om onderwijs op het vso of een andere vorm van onderwijs te kunnen volgen. De arrangementen worden in nauwe samenwerking met de jeugdhulp en/of andere partners uitgevoerd.
Ambitie:
Elke leerling die daartoe in staat is en daaraan toe is, ontvangt een vorm van onderwijs.
Sluit aan op thema:
1 en 2
Beoogde resultaten:

in 2030:

- Voor alle leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften wordt een vorm van onderwijs georganiseerd die past bij de ondersteuningsbehoeften en de mogelijkheden van de leerling.
- Het SWV geeft binnen de termijn van 4 schoolweken na de ontvangst van de complete aanvraag een beschikking af.

Acties voor het SWV:

- Het inhoudelijk meedenken over en organiseren van onderwijsmogelijkheden voor leerlingen die het aanbod van het vso overstijgen.
- Het beoordelen en toewijzen van de aanvragen.

Budget 2026:

€ 30.000

Monitoring:

- Het SWV monitort de voortgang van leerlingen in een specifieke onderwijssetting of met extra ondersteuning in het vso.
- De directeur-bestuurder monitort de doorlooptijd tussen aanvraag en afgifte beschikking.
- De directeur-bestuurder monitort het beschikbare budget.

Financiële risico's:

Matig; het beschikbare budget wordt gedurende het jaar gemonitord. Indien nodig, kan er gedurende het jaar bij nieuwe aanvragen worden bijgestuurd in de uitgaven.

4.5.8 Voorkomen en verminderen van thuiszitters

Het vraagstuk rondom leerlingen die tijdelijk of voor langere tijd niet naar school gaan, blijft zowel dringend als ingewikkeld. Ondanks de inzet van onderwijs en jeugdhulp lukt het nog niet om voor iedere leerling een passende plek te realiseren. Dit vraagt om een gedegen aanpak, waarin vroegtijdige signalering en preventie centraal staan, gecombineerd met gerichte interventies om leerlingen die thuiszitten zo spoedig mogelijk weer te laten aansluiten bij het onderwijs.

4.5.8.1 Regionaal protocol Ziekteverzuim als signaal

Omdat thuiszitten dikwijls begint met frequente ziekmelding is vanuit de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) Zuid-Holland West en de Doorstroomregio Haaglanden het protocol 'Ziekteverzuim als signaal' opgesteld. Alle voescholen hanteren dit protocol. Leerplicht is vanaf de start bij een dergelijk traject betrokken.

Doel van dit protocol is om leerlingen die meer dan gemiddeld wegens ziekte van school verzuimen, vroegtijdig in contact te brengen met de JGZ om te beoordelen of het schoolverzuim al dan niet geoorloofd is en zo nodig hulpverlening in gang gezet kan worden om te voorkomen dat het schoolverzuim uitmondt in schooluitval.

Het protocol staat op de website van het SWV VO Westland.

4.5.8.2 Programma 13: SchoolAanwezigheidsTeam (SAT)

In aansluiting op onze regionale aanpak - waarin vroegtijdige signalering, preventie en samenwerking met netwerkpartners centraal staan - is het SWV VO in 2023 gestart met het SchoolAanwezigheidsTeam (SAT).

Het SAT is een team dat bestaat uit medewerkers vanuit verschillende disciplines: een schoolondersteuner van het SWV VO, een schoolmaatschappelijk werker en een SKT-zorgregisseur. Omdat bij

verzuim vaak meerdere problemen tegelijk spelen, is het duidelijk dat samenwerking in de keten van groot belang is.

Het SAT is op afroep voor alle Westlandse scholen snel beschikbaar. Binnen een week na de melding, wordt een eerste actie ondernomen. Doel is altijd dat de leerling zo snel als mogelijk weer (volledig) deelneemt aan het onderwijs.

Het team maakt een analyse van het (dreigende) verzuim en gaat, indien nodig of gewenst, op huisbezoek. Daarnaast kunnen zij de juiste professionals mobiliseren en interventies inzetten. Zij onderhouden altijd een kort lijntje met de school om af te stemmen en de voortgang te bespreken. Zij voeren de regie over de aangemelde casus tot de regie heel helder bij een andere partij is belegd.

Voor het SAT is vroegtijdige signalering door de school essentieel om zo preventief mogelijk ingezet te kunnen worden. Daarbij vormen de mentor en de verzuimcoördinator een zeer belangrijke schakel. Om de mentoren te helpen om vroegtijdig te signaleren of er actie moet worden ondernomen, is een korte, praktische signaleringslijst door het SAT ontwikkeld en bij de scholen geïntroduceerd.

Ook Leerplicht heeft een belangrijke taak bij verzuim. Het spreekt voor zich dat de leerplichtconsulenten vroegtijdig door de school betrokken blijven worden en dat er een kort lijntje bestaat tussen het SAT en Leerplicht. Aanmelding bij het SAT ontslaat de school niet van de plicht om volgens de wettelijke voorschriften meldingen te doen bij Leerplicht. Evenmin ontslaat een aanmelding bij het SAT de school van de verplichting om onderwijs te (blijven) verzorgen voor de betreffende leerling.

PROGRAMMA 13: SCHOOLAANWEZIGHEIDSTEAM
Omschrijving:
Een multidisciplinair team dat de scholen ondersteunt bij het voorkómen van verzuim en thuiszitters.
Ambitie:
Alle leerlingen met (dreigend) verzuim zijn tijdig in beeld bij het SAT en de onderbreking van de schoolgang wordt aanzienlijk beperkt. Het SAT vervult een adviserende rol naar de scholen in het vroegtijdig signaleren van verzuim.
Sluit aan op thema:
3
Beoogde resultaten:
 <p>in 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen signaleren in een heel vroeg stadium het risico van uitval van een leerling. • Scholen zijn zelf in staat om (dreigend) verzuim adequaat op te pakken. • Geen enkele leerling zit langer dan twee maanden thuis zonder een passend aanbod van onderwijs en/of jeugdhulp. • Leerplicht is betrokken bij het versterken van de vroege signalering en preventieve maatregelen. • Er wordt nauw samenwerkt met het (nog in te richten) SAT PO.
Acties voor het SWV:
➤ Het is stand houden van het SAT.

➤ Stimuleren van het oprichten van een SAT PO.
Budget 2026:
€ 55.000
Monitoring:
De projectleider SAT organiseert minimaal één tussenevaluatie en een eindevaluatie per schooljaar. Het SAT houdt aantallen en resultaten bij, die verwerkt worden in het jaarverslag van het SWV.
Financiële risico's:
Geen.

4.5.8.3 Schoolaanwezigheidsbeleid

Ondanks alle inspanningen om de extra ondersteuning in het onderwijs te optimaliseren, is sinds de invoering van passend onderwijs het aantal jongeren dat langdurig verzuimt en thuis zit landelijk niet minder geworden. Ook het aantal jongeren dat vrijgesteld is van leerplicht vanwege lichamelijke of psychische gronden, blijft hoog. Met betrekking tot deze vrijstellingen van de leerplicht (onder art. 5a) is de afspraak tussen de gemeente Westland en het SWV VO dat er altijd overleg plaatsvindt tussen het SWV en leerplicht over eventuele onderwijsmogelijkheden, voordat een vrijstelling door de gemeente wordt afgegeven.

Met het wetsvoorstel 'Terugdringen verzuim' wil het kabinet eraan bijdragen dat leerlingen die met bepaalde problematiek kampen en hierdoor regelmatig verzuimen, eerder en beter in beeld komen en een passend onderwijs- en zorgaanbod ontvangen, zodat langdurige schooluitval zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Vooruitlopend op deze nieuwe wet, starten we in januari 2026 met een pilot schoolaanwezigheid op twee Westlandse schoollocaties.

opr

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Alle schoollocaties werken met het MD-MTSS raamwerk (of een soortgelijke methode), waardoor verzuim eerder wordt gesignaleerd en direct interventies worden ingezet.
- De focus ligt bij alle scholen op aanwezigheid i.p.v. op verzuim.
- De verzuimcijfers binnen de scholen zijn gedaald.
- Het aantal thuiszitters is aanzienlijk gedaald.

Sluit aan op thema:

2 en 3

4.5.9 Voortijdig schoolverlaten (VSV)

Voor een goede aanpak van het voortijdig schoolverlaten slaan gemeenten, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs binnen de regio's Haaglanden, Delflanden, Zoetermeer en Westland de handen ineen in de kerngroep VSV. De belangrijkste taak van de kerngroep VSV is de voorbereiding, monitoring, uitvoering en evaluatie van het regionaal programma voortijdig schoolverlaten.

Voor dit regionaal programma VSV heeft de overheid middelen beschikbaar gesteld met als doel dat er geen leerlingen zonder startkwalificatie (diploma op minimaal mbo 2, havo- of vwo-niveau) het onderwijs verlaten.

Voor het programma 2021-2025 hebben de vier samenwerkingsverbanden en de mbo-scholen de maatregelen om

voortijdige uitval tegen te gaan uitgewerkt in een plan van aanpak. Onderdeel van deze maatregelen zijn o.a. de inzet van de SchoolCoaches, waarbij maatwerk wordt geboden in het coachen van jongeren om schooluitval te voorkomen.

Momenteel wordt aan het plan van aanpak vanaf 2025 gewerkt.

Het aantal voortijdig schoolverlaters is in het Westland van oudsher laag. We moeten echter niet verslappen en VSV blijft dan ook een punt van aandacht voor zowel gemeente, scholen als SWV.

We zoeken de verbinding met elkaar door het beter signaleren van afstromers en thuiszitters. Zo zorgen we samen dat achterliggende problematiek, niet zodanig verergert dat dit leidt tot voortijdig schoolverlaten.

Uit de regioanalyse VSV van november 2025:

Tabel 10. Aantal vsv-ers t+1 Haaglanden 2022-2023 naar onderwijstype

	totaal			VO		
	Start-populatie	Aantal nieuw vsv	% nieuw vsv*	Start-populatie	Aantal nieuw vsv	% nieuw vsv*
Den Haag	36.771	1.069	2,9%	26.610	216	0,8%
Delft	5.275	146	2,8%	3.812	36	0,9%
Leidschendam-Voorburg	5.103	87	1,8%	3.974	20	0,5%
Midden-Delfland	1.518	22	1,5%	1.138	4	0,3%
Pijnacker-Nootdorp	5.331	89	1,7%	4.020	27	0,7%
Rijswijk	3.423	81	2,4%	2.564	21	0,8%
Wassenaar	1.792	29	1,6%	1.503	9	0,6%
Westland	8.662	115	1,3%	6.152	15	0,2%
Zoetermeer	9.788	249	2,5%	6.998	44	0,6%
Haaglanden/ Westland	77.663	1.887	2,4%	56.771	392	0,7%
Haaglanden ex DH	40.892	818	2,0%	30.161	176	0,6%
Nederland	1.269.107	29.702	2,3%	890.635	5.415	0,6%

*Bron: Duo/Dashboard VSV
afgerond

4.5.10 Programma 4 en 8: Overstap PO-VO en het POVO-team

Het SWV VO Westland is het aanspreekpunt bij vragen over de overstap po-vo voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Sinds schooljaar 2024-2025 is hiervoor een gespecialiseerd team ingericht: het POVO-team. Het POVO-team bestaat uit de gedragswetenschapper en twee ervaren schoolondersteuners van het SWV VO. Wanneer de situatie dat vraagt, kan het team worden versterkt door een schoolondersteuner vanuit het praktijkonderwijs of het Steunpunt HB.

Voor leerlingen waarvoor blijkt dat een plaats in het regulier onderwijs met extra ondersteuning haalbaar is, kunnen ouders direct contact leggen met de beoogde school. Zij kunnen een gesprek aanvragen met de ondersteuningscoördinator van de school om te bespreken welke extra ondersteuning nodig is. De ondersteuningscoördinator zal de schoolondersteuner van het SWV VO Westland bij deze gesprekken betrekken. Om er zeker van te zijn dat de leerling op de best passende plek terecht komt, is het van groot belang dat zowel de ouders als de verwijzende school een compleet beeld schetsen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Op die manier kunnen alle betrokkenen op basis van een reëel beeld de mogelijkheden binnen de reguliere school verkennen en er voor zorgen dat de leerling vanaf dag één daadwerkelijk voldoende én de juiste ondersteuning krijgt. Bij twijfel tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs of bij de vraag welke VO-school de benodigde ondersteuning kan bieden, kan het POVO-

team met de basisschool en/of ouders meedenken. Voorwaarde is dat het SPOW eveneens betrokken is.

Het POVO-team heeft een scherp beeld van de ondersteuningsmogelijkheden binnen zowel het reguliere als het gespecialiseerde onderwijs, en streeft daarbij naar een meer inclusieve ondersteuningscultuur.

Het primair onderwijs ontvangt jaarlijks mondelinge en schriftelijke informatie over de overstap po-vo van kwetsbare leerlingen van het SWV VO, met o.a. informatie over de mogelijkheid tot het inschakelen van het POVO-team. De basisscholen kunnen de hulp van het POVO-team invoeren als daar behoefte aan is.

In bijlage 6 wordt de informatie over de overstap PO-VO weergegeven.

Het POVO-team levert een belangrijk aandeel in de intensivering van de samenwerking met het po. Door deze samenwerking willen we actief bijdragen aan een stabiele schoolloopbaan en ononderbroken ontwikkeling voor alle leerlingen.

Om beter zicht te krijgen op leerlingen die rechtstreeks vanuit het primair onderwijs doorstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs, is aan de basisscholen gevraagd om bij iedere overstap van een leerling vanuit het po (reguliere basisschool, sbo of so) naar het gespecialiseerd onderwijs altijd contact op te nemen met het POVO-team van het SWV VO Westland. We verzoeken scholen dit bij voorkeur al in een vroeg stadium te doen, idealiter aan het begin van groep 7.

Vanuit het POVO-team wordt meegekeken of er - in het kader van inclusiever onderwijs - wellicht mogelijkheden binnen het regulier onderwijs zijn, aan welke vaardigheden nog gewerkt kan worden om de

leerling eventueel in te laten stromen in het regulier onderwijs en wat de beoogde vo-school kan doen om aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling tegemoet te komen.

Daarbij hanteren we het uitgangspunt 'regulier onderwijs waar mogelijk, speciaal onderwijs indien noodzakelijk'.

Indien het regulier onderwijs niet de best passende optie blijkt te zijn, zoekt de school van herkomst in overleg met ouders naar een passende plek op een vso-school. Het POVO-team kan hierin meedenken en adviseren.

In ons streven naar inclusiever onderwijs, krijgen we als samenwerkingsverband hiermee steeds beter zicht op wat er nog nodig is binnen de reguliere scholen om tegemoet te kunnen komen aan de verschillende ondersteuningsbehoeften.

PROGRAMMA 4 EN 8: POVO-TEAM

Omschrijving:

Het POVO-team kan basisscholen en/of ouders adviseren bij de overstap po-vo van kwetsbare leerlingen.

Ambitie:

Alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften komen op een zo passend mogelijke plek in het vo terecht.

Sluit aan op thema:

1 en 3

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zijn vanaf groep 7 in beeld bij het SWV VO.
- De samenwerking met het po en het SPOW is geïntensiveerd; we weten elkaar goed en vroegtijdig te vinden, waardoor alle leerlingen op de best passende plek in het vo terechtkomen.
- Scholen en ouders voelen zich voldoende ondersteund bij de overstap.
- Vo-scholen wijzen geen leerlingen af op basis van ondersteuningsbehoefte, tenzij er sprake is van een ondersteuningsbehoefte waar de school redelijkerwijs op geen enkele manier aan tegemoet kan komen.
- We hebben duidelijk in zicht waar behoefte aan is binnen de reguliere scholen, om nog beter tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen.

Acties voor het SWV:

- Het in stand houden van het POVO-team.
- Monitoren waar we ons dekkend aanbod kunnen verbeteren.

Acties voor de scholen/schoolbesturen:

- Werken aan een steeds inclusievere ondersteuningsstructuur binnen de reguliere scholen.

Budget 2026:

± € 50.000 (in loonkosten GW'er en SOT)

Monitoring:

- De activiteiten van het POVO-team worden gecoördineerd door de gedragswetenschapper. Regelmatig vindt overleg plaats tussen de GW'er en de directeur-bestuurder over de inzet van het POVO-team.

- De aangemelde casussen worden gemonitord en dit wordt verwerkt in het jaarverslag van het SWV.

Financiële risico's:

Geen.

4.5.11 Tussenvoorziening H/V4you

In de afgelopen jaren hebben we gezamenlijk vastgesteld dat er een aanzienlijke groep kwetsbare leerlingen is met extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van structuur, voorspelbaarheid en nabijheid van een vaste mentor. Hoewel deze leerlingen in staat zijn om onderwijs op havo- of vwo-niveau te volgen, ervaren zij vanwege meerdere oorzaken grote moeilijkheden binnen het reguliere onderwijs. Op dit moment vinden deze leerlingen een passend aanbod binnen het vso. Dit onderwijs sluit goed aan bij hun behoeften, maar het dagelijkse reizen vormt voor velen een zware belasting. Door de hoeveelheid prikkels en indrukken onderweg zijn zij vaak al vermoeid voordat de schooldag begint.

Deze leerlingen hebben een prikkelarme, duidelijke en voorspelbare schoolomgeving nodig met een eenduidige pedagogische aanpak. Ook hebben zij extra individuele begeleiding nodig bij het verduidelijken van de leerstof en bij het leren plannen en organiseren van het schoolwerk. Veel leerlingen hebben ondersteuning nodig bij het aangaan en onderhouden van sociale contacten.

Om tegemoet te komen aan de onderwijsondersteuning voor deze specifieke groep h/v-leerlingen, zal het ISW Gasthuislaan vanaf schooljaar 2027-2028 starten met een tussenvoorziening H/V4you.

Hoe de voorziening er precies uit komt te zien, wordt nog uitgewerkt, maar het zal in ieder geval een vorm zijn waarbij leerlingen zo snel als mogelijk instromen in de reguliere klassen.

In schooljaar 2025-2026 wordt gewerkt aan de vorm en inhoud van de voorziening. De expertise van het SWV, het vso en VMBO4you zal benut worden in de vormgeving van H/V4you.

In schooljaar 2026-2027 kan gestart worden met de (uitgebreide) intakes voor het schooljaar daarna.

Het SWV heeft voor de komende jaren middelen gereserveerd om de extra ondersteuning binnen H/V4you te bekostigen.

Deze voorziening zal een prachtige aanvulling zijn op ons dekkend aanbod!

Beoogde resultaten:

- Er is sprake van preventieve, laagdrempelige en collectieve ondersteuning en begeleiding voor h/v-leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften binnen een reguliere school.
- Binnen het Westland is op elk onderwijsniveau een groepsarrangement gerealiseerd, dat tegemoet komt aan specifieke ondersteuningsbehoeften. Hiermee wordt beoogd dat leerlingen binnen het Westland de benodigde ondersteuning krijgen en er minder leerlingen naar het vso worden verwezen.

Sluit aan op thema:

1, 2 en 3

4.5.12 Digitaal afstandsonderwijs

Eind 2023 maakte minister Paul (OCW) in een Kamerbrief bekend dat digitaal afstandsonderwijs een volwaardige plek moet krijgen binnen passend en inclusief onderwijs. Omdat een wetwijziging nog enkele jaren op zich laat wachten, riep zij schoolbesturen en

samenwerkingsverbanden op om binnen de huidige wetgeving de mogelijkheden van digitaal afstandsonderwijs al optimaal te benutten. Binnen het SWV VO onderscheiden we twee groepen leerlingen voor wie onderwijs op afstand passend kan zijn:

Doelgroep 1: leerlingen die tijdelijk afstandsonderwijs nodig hebben om (delen van) het reguliere curriculum te blijven volgen, zonder schooloverstijgende ondersteuningsbehoeften.

Doelgroep 2: leerlingen die (tijdelijk) afstandsonderwijs nodig hebben én een schooloverstijgende ondersteuningsbehoefte hebben.

Voor doelgroep 1 zijn de scholen zelf verantwoordelijk voor het organiseren van passend afstandsonderwijs, vanuit hun bestaande ondersteuningsstructuur.

Voor doelgroep 2 stelde OCW via het actieprogramma Digitale School subsidie beschikbaar om een landelijk dekkend netwerk van gespecialiseerde scholen/schoolbesturen op te bouwen. Deze middelen zijn bedoeld om maatwerk te bieden aan thuiszittende leerlingen van 5 tot 18 jaar die door lichamelijke of psychische omstandigheden niet naar school kunnen.

Een coalitie van vijftien samenwerkingsverbanden in Zuid-Holland, waaronder het SPOW en het SWV VO Westland, hebben samen met penvoerder Stichting Fioretti Teylingen succesvol subsidie aangevraagd voor de Digitale School 2024. Eind 2024 is binnen deze coalitie gestart met de ontwikkeling van een regionale digitale schoolvoorziening. Deze voorziening biedt onderwijs op afstand én zorgt ervoor dat leerlingen

verbonden blijven met een groep, met het oog op terugkeer naar regulier onderwijs. De subsidie wordt ingezet om een gericht plan van aanpak uit te werken en uit te voeren voor deze specifieke doelgroep.

4.5.13 Samenwerking vso-vo

Om een inclusief onderwijssysteem te realiseren, waarbij iedereen erbij hoort, is het van belang dat alle scholen met elkaar samenwerken en zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de Westlandse leerlingen. Door kennis en expertise te delen, ontstaat een cultuur van samenwerking die de schoolgrens overstijgt en zich richt op het belang van iedere leerling.

Om de scholen verder te versterken, bundelen we de krachten van het vso en het vo. Er wordt binnen het Westland al samengewerkt tussen het ZML en het praktijkonderwijs enerzijds en het cluster 4 onderwijs en de reguliere scholen anderzijds, waarbij gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise. De reguliere en vso cluster 4-scholen zijn per niveau aan elkaar gekoppeld en hebben minimaal drie keer per jaar een intervisiemoment met elkaar.

De komende jaren willen we deze samenwerking uitbreiden.

We zetten daarbij in op een aanpak waarbij we ons richten op het doelmatig inzetten van elkaars faciliteiten en in het bijzonder op het structureel uitwisselen van docenten en expertise.

Veel van de activiteiten zullen gericht zijn op het versterken van de pedagogische en didactische wendbaarheid van docenten in het regulier onderwijs, waardoor zij beter om kunnen gaan met diversiteit in de klas. Binnen deze aanpak is het van belang dat de focus verschuift van maatwerk op individueel niveau naar het duurzaam versterken van de

algehele ondersteuningsstructuur, zodat deze structureel ten goede komt aan de volledige leerlingenpopulatie.

De aanpak is gericht op het ontwikkelen van duurzame samenwerkingsvormen waarin de gecombineerde expertise van vso en vo wordt ingezet voor een preventief, collectief ondersteuningsaanbod, met als doel het verminderen van schoolwisselingen.

Als relevante bijvangst wordt verwacht dat een groter aandeel vso-leerlingen doorstroomt naar het regulier onderwijs.

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Er is sprake van duurzame samenwerkingsvormen tussen vso en vo.
- Er is een preventief, collectief ondersteuningsaanbod ontwikkeld.
- Er wordt gebruik gemaakt van elkaars faciliteiten.
- De pedagogische en didactische wendbaarheid van docenten in het regulier onderwijs is versterkt.
- Er is sprake van minder schoolwisselingen.
- Er stromen meer leerlingen door van het vso naar het vo.
- Er zijn geen wachtlijsten voor het vso.

Sluit aan op thema:

1 en 2

4.5.14 Samenwerking met de gemeente Westland

Passend en inclusiever onderwijs vraagt om een hechte samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. De gemeente Westland en het SWV VO werken nauw samen vanuit een gedeelde visie op inclusiever onderwijs. Gezamenlijk denken we constructief na over oplossingen die bijdragen aan normaliseren en die de nadruk leggen op de omgeving in plaats van op de individuele leerling. Samen willen we zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van alle leerlingen.

Zoals benoemd bij de ‘geleerde lessen’ in hoofdstuk 2, is het wenselijk dat we leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften niet als afwijkend zien, maar als onderdeel van een gemeenschap waarin verschillen normaal zijn en zorg voor elkaar vanzelfsprekend is. Dat vraagt binnen het onderwijs om sociale acceptatie en een inclusieve blik. In de praktijk worden problemen echter nog te vaak gezien als individuele ‘stoornissen’ die om behandeling vragen. Hierdoor blijft de focus op de leerling liggen, met meer verwijzingen naar gespecialiseerd onderwijs en olopende wachtlijsten in jeugdhulp.

Het onderwijs kan nog veel winst behalen door de ondersteuningsstructuur op de scholen verder te versterken, zodat minder leerlingen jeugdhulp nodig hebben. De kernvraag daarbij luidt: hoe verbeteren we het pedagogisch klimaat binnen de scholen, zodat minder leerlingen een beroep hoeven te doen op jeugdhulp?

Daarvoor is extra deskundigheid en menskracht nodig. De gemeente, het SKT en het onderwijs moeten daarom samen investeren in een sterke pedagogische omgeving, waarbinnen de jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Met een stevigere ondersteuningsstructuur, waarbij het schoolteam multidisciplinair is georganiseerd met verschillende expertises, zullen meer alledaagse ontwikkelvragen in het gewone leven kunnen worden opgelost. Dit vraagt om een andere organisatie van ondersteuning, waarbij jongerenwerk en preventie een grotere rol krijgen en er binnen scholen laagdrempelige, groepsgerichte en vrij toegankelijke begeleiding beschikbaar komt.

Jongerenwerk binnen de scholen en inloopsprekuren JGZ

Vanuit de LEA is de afgelopen jaren reeds gestart met deze laagdrempeligere aanpak. Om problemen sneller te signaleren en aan te pakken en daarmee de behoefte aan individuele jeugdhulp te verminderen en schoolaanwezigheid te vergroten, is gestart met de inzet van jongerenwerkers op de scholen en de JGZ-sprekuren.

De jongerenwerkers zijn actief aanwezig tijdens pauzes en na schooltijd, waardoor ze in direct contact staan met leerlingen. Dit helpt bij het opbouwen van vertrouwensrelaties en het vroegtijdig signaleren van problemen.

Op weg naar inclusiever onderwijs: collectieve jeugdhulp op school

In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028 zetten wij voor de komende beleidsperiode in op een geïntegreerde aanpak waarbij onderwijs en jeugdhulp doelgericht en structureel samenwerken. Doel is om de traditionele scheidslijn tussen beide domeinen te verkleinen, zodat de ondersteuning aan jongeren en gezinnen niet langer naast elkaar, maar daadwerkelijk mét elkaar wordt georganiseerd.

Samen met de gemeente streven we naar een preventieve en collectieve inzet van jeugdhulp binnen het onderwijs, zodat ondersteuning

vroegtijdig, toegankelijk en in de directe leeromgeving kan worden geboden en waarbij het pedagogisch klimaat wordt versterkt.

Daarbij wordt de jeugdhulp altijd contextgericht georganiseerd en is gericht op de klas of de school, waarbij korte en incidentele lichte ondersteuning per leerling of voor de docent mogelijk is.

De jeugdhulpverleners leren leerlingen hoe om te gaan met voor hen lastige situaties door middel van groepsgerichte interventies.

Ook helpen de jeugdhulpverleners de docenten zich bewust te zijn van het pedagogisch klimaat voor de leerlingen en dit zo nodig te verbeteren.

Deze werkwijze draagt bij aan het sneller en effectiever ondersteunen van leerlingen met een zorg- of ondersteuningsbehoefte. Wanneer sprake is van ondersteuning waarbij jeugdhulp of intensieve zorg centraal staat, blijft een passend onderwijsaanbod te allen tijde beschikbaar, in welke aangepaste vorm dan ook.

Door deze integrale samenwerking ontstaat een robuust onderwijs-zorgcontinuüm dat bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkellijn voor iedere leerling.

Aansluiting op de arbeidsmarkt

Voor de meest kwetsbare jongeren in het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en mbo niveau 1 is een goede toeleiding naar de arbeidsmarkt essentieel. De scholen nemen daarin hun verantwoordelijkheid door in te zetten op een goede arbeidsoriëntatie en in- en externe stages.

Het onderwijs kan het echter niet alleen. Zij heeft de hulp nodig van werkgevers, gemeentelijke diensten en landelijke organisaties.

In het Westland is een sluitende aanpak ontwikkeld: de scholen, ketenpartners en de consulent jongerenparticipatie trekken in een vroegtijdig stadium met elkaar op om de overgang van school naar een vervolgplek zo soepel mogelijk te laten verlopen. Dit met als doel 'geen jongere tussen wal en schip'.

De consulent kan jongeren helpen tijdens en na de schoolperiode om een (beschutte) (leer-)werkplek met of zonder begeleiding te vinden en te houden. Ook kan de consulent meekijken als er hulpvragen zijn over bijvoorbeeld geldzaken, begeleiding thuis of leren op de werkvloer.

De jongeren worden vanuit de Doorstroomfunctie langdurig gemonitord, ook na het schoolverlaten. Bij uitval raken ze niet uit beeld en kunnen zij weer ondersteund worden naar werk.

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Onderwijs en jeugdhulp zijn met elkaar vervlochten en spreken dezelfde taal.
- Er is sprake van een preventieve, collectieve inzet van jeugdhulp binnen het onderwijs.
- Het pedagogisch klimaat binnen de scholen is versterkt.
- Iedere leerling heeft de kans om zich optimaal te ontwikkelen.
- Iedere leerling heeft een ononderbroken schoolgang.
- Er is altijd sprake van een (aangepast) onderwijsaanbod.

Sluit aan op thema:

2 en 3

4.5.15 Overstap vo-mbo

Uit de VSV-cijfers blijkt dat de overstap van vmbo naar mbo een risicomoment voor uitval is.

Binnen de regio Haaglanden heeft Spirit4you een belangrijke taak om leerlingen te begeleiden bij deze overstap. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, heeft Spirit4you een 'warme overdracht' georganiseerd, die er voor zorgt dat het regionale mbo deze leerlingen direct in beeld heeft en passende ondersteuning kan bieden.

Omdat de overstap vmbo-mbo een groot risicomoment voor schooluitval is, wordt vanuit de gemeente Westland i.s.m. de scholen geïnvesteerd in een goede overstap. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van VOROC (het digitale systeem om de overstap vo-mbo te monitoren) en de inspanningen van Spirit4You.

Er zijn het hele jaar door gesprekken met leerplicht op de vmbo-scholen om risicoleerlingen zo vroeg mogelijk in het vizier te hebben en de overstap van deze leerlingen te monitoren.

In december wordt een brief naar ouders en examenkandidaten gestuurd waar aandacht wordt gevraagd voor oriëntatie m.b.t. het vervolgonderwijs. Half januari wordt er door de gemeente een tweede brief verzonden aan alle vmbo-examenkandidaten en hun ouders om in beeld te krijgen waar de examenkandidaten vervolgonderwijs gaan volgen. In deze brief wordt de vraag gesteld of de leerling al een keus heeft gemaakt en of ze zich hebben ingeschreven bij een vervolgopleiding. De leerlingen die niet reageren of aangeven het nog niet te weten, worden door de gemeente persoonlijk benaderd om begeleiding van leerplicht of de Doorstroomcoaches aan te bieden om te helpen bij de keuze. Zo lang de leerling nog op school zit, gebeurt dit altijd in samenwerking met de decaan van de school.

Daarnaast worden door vo-scholen aangestipte risicoleerlingen ook door leerplicht of de Doorstroomcoaches in begeleiding genomen. Deze worden na de begeleiding nog een tijdje gemonitord om te checken of alles goed gaat.

Om te controleren of alle nieuw ingeschreven mbo-leerlingen uit het Westland ook daadwerkelijk op hun plek in het mbo terechtkomen, wordt aan het begin van het nieuwe schooljaar door leerplicht en de Doorstroomcoaches een 'no-show-actie' gehouden op het MBO Westland. Daarbij wordt gecontroleerd of de leerlingen aanwezig zijn op de door hen gekozen opleiding. Van de andere mbo's worden de 'no-show' meldingen direct opgepakt. De 'no-shows' worden gebeld en/of thuis bezocht om te achterhalen wat de reden voor de 'no-show' is en wat de leerlingen nodig hebben om alsnog naar school te gaan.

4.5.16 Onderwijs in de JeugdzorgPlus

In opdracht van het ministerie van VWS vindt een landelijke af- en ombouw van de residentiële jeugdzorg plaats. Het doel is om plaatsingen in de gesloten jeugdhulp sterk terug te dringen en jongeren zoveel mogelijk te begeleiden in kleinschalige, open en gezinsgerichte voorzieningen. Het streven is dat er in 2030 geen nieuwe plaatsingen in de gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus) meer plaatsvinden. Daarom wordt ingezet op alternatieven zoals intensieve ambulante ondersteuning en woonvormen die sterk lijken op een thuissituatie.

Deze transformatie vraagt om nieuwe locaties, her- en bijscholing van personeel en nauwe samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en het onderwijs, zodat jongeren passende zorg én onderwijs kunnen blijven ontvangen. De veranderingen raken ook de manier waarop het onderwijs aan deze jongeren wordt georganiseerd.

Stamscholen blijven verantwoordelijk voor de doorlopende leerlijn, ook wanneer een leerling in JeugdzorgPlus wordt geplaatst. Instellingsscholen worden omgevormd tot interventie- en expertisecentra voor leerlingen met complexe problematiek, met een tijdelijke rol in onderwijs en begeleiding. Dit vraagt om intensieve samenwerking tussen stamscholen, instellingsscholen en het samenwerkingsverband.

Met de vo-scholen in het Westland is de afspraak gemaakt dat leerlingen die verblijven in een JeugdzorgPlus instelling, niet worden uitgeschreven van de stamschool. Dit om te voorkomen dat deze kwetsbare leerlingen geen school hebben na het verblijf in een instellingsschool. Het SWV VO kan een rol spelen bij het organiseren van de benodigde extra ondersteuning bij terugkeer. Indien terugplaatsing op de stamschool niet mogelijk blijkt, helpt het SWV VO met het zoeken naar een beter passende plek.

Vanuit de coalitie is een samenwerkingsovereenkomst voor de stamschool en de instellingsschool ontwikkeld bij plaatsing van een leerling in de JeugdzorgPlus. Doelen daarvan zijn om de onderwijslijn voor de jongere niet te onderbreken en om een stap te zetten naar structurele verbetering voor de continuïteit en betrokkenheid bij de jongere in een kwetsbare periode.

Alle betrokken scholen zullen met deze overeenkomst gaan werken. Daarnaast is door de coalitie een routetool ontwikkeld. Deze tool maakt inzichtelijk welke rol elke betrokken partij heeft binnen het volledige proces: van toeleiding tot en met de nazorg.

De Toolkit van de coalitie is te vinden op [Toolkit Onderwijscoalitie - versie 4](#).

4.6. Diepteondersteuning: het vso

De diepteondersteuning wordt vormgegeven in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) voor de doelgroep met een zeer specifieke en/of complexe ondersteuningsvraag, die de mogelijkheden van het regulier onderwijs te boven gaat.

Het vso wordt gezien als een onmisbaar onderdeel van het totale onderwijsaanbod, dat ervoor moet zorgen dat er voor elke leerling binnen het SWV VO een passende plek is.

Binnen het vso worden 4 clusters onderscheiden.

Cluster 1 (visueel beperkte leerlingen) en cluster 2 (auditief beperkte leerlingen en leerlingen met spraak-/taalproblemen) zijn landelijk georganiseerd en maken geen onderdeel uit van het samenwerkingsverband. Scholen kunnen voor leerlingen die dat nodig hebben een beroep doen op begeleiding vanuit cluster 1 en 2.

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE).

In de Handelingswijzer Passend Onderwijs van het SWV VO Westland wordt uitgebreid beschreven hoe de scholen een beroep op deze organisaties kunnen doen.

Cluster 3 (leerlingen met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking en langdurig zieke leerlingen) en cluster 4 (psychiatrische stoornissen en/of ernstige gedragsproblemen) maken onderdeel uit van de samenwerkingsverbanden.

Zoals in hoofdstuk 1 al is aangegeven, blijft het percentage leerlingen dat deelneemt aan het vso binnen het SWV VO Westland sinds 2014 redelijk

stabiel, met een schommeling tussen 2,5 en 3% (landelijk gemiddelde: 4,05%).

Het SWV VO wil dit percentage stabiel houden, ondanks de stijging van het aantal leerlingen in het sbo/so in het Westland én de landelijke stijging van het aantal leerlingen in het vso. Dit willen we doen door de samenwerking met het vso verder te intensiveren en reguliere scholen beter toe te rusten om leerlingen in hun eigen omgeving te ondersteunen.

4.6.1 Toelaatbaarheid en toelaatbaarheidscriteria

Een leerling is toelaatbaar tot het vso als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs onvoldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard van de beperking van de leerling en de daardoor veroorzaakte onderwijsbeperkingen. Daarbij staat niet het probleem van de leerling centraal, maar wat de leerling nodig heeft om zijn onderwijsloopbaan succesvol te doorlopen.

De vier samenwerkingsverbanden VO in de regio (Haaglanden, Delflanden, Zoetermeer en Westland) hebben gezamenlijke afspraken en toelaatbaarheidscriteria vastgesteld voor het vso. Dit om zoveel mogelijk uniformiteit te betrachten bij de beoordeling van de aanvragen. Met de vso-scholen cluster 4 zijn aanvullende afspraken gemaakt om binnen een cyclisch proces te bespreken of tussentijdse doorstroom naar regulier voortgezet onderwijs voor een leerling passend en mogelijk is. In bijlage 5 staan de regionale toelaatbaarheidscriteria en afspraken m.b.t. het vso beschreven.

De procedure voor de aanvragen van tlv's staat beschreven in bijlage 7. Deze documenten zijn eveneens opgenomen in de Handelingswijzer Passend Onderwijs en zijn terug te vinden op de website van het SWV.

4.6.2 Tlv gedurende gehele schoolloopbaan

In het kader van het verminderen van de bureaucratie hebben de vier regionale samenwerkingsverbanden VO in 2018 reeds afgesproken dat toelaatbaarheidsverklaringen voor leerlingen in het vso voor diplomagericht onderwijs worden afgegeven voor de duur van de gehele schoolloopbaan. Voor niet-diplomagericht onderwijs wordt de tlv afgegeven tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt. De vso-school kan voor deze groep een verlenging van de tlv aanvragen tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan aan de hand van het transitieplan worden aangetoond dat de leerling in de zin van onderwijs nog leerbaar is en dat de leerling door de verlenging een beter uitstroomperspectief krijgt.

In bijlage 8 wordt deze procedure omschreven.

4.6.3 Bij welk SWV aanvragen?

Bij een eerste inschrijving (de overgang van primair naar voortgezet onderwijs) is de woonplaats van de leerling bepalend voor waar de tlv moet worden aangevraagd. Na afloop van de termijn moet datzelfde samenwerkingsverband, indien nodig, een nieuwe tlv afgeven.

Als een leerling vanuit het reguliere voortgezet onderwijs wordt verwezen naar het vso, dan geeft het samenwerkingsverband van de verwijzende school een tlv af. Dit samenwerkingsverband beoordeelt of de leerling nog in aanmerking komt voor vso na afloop van de tlv. Ouders kunnen ook alleen bij dit samenwerkingsverband bezwaar maken tegen de beslissing.

4.6.4 De toelaatbaarheidsverklaring

Het bevoegd gezag van de school van aanmelding of waar de leerling is ingeschreven vraagt de tlv aan. Dit is niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor een tlv voor het vso, is dit dus altijd een v(s)o-school. In de tlv die door het SWV wordt afgegeven staat in ieder geval het volgende vermeld:

- het nummer van het samenwerkingsverband
- het nummer van de tlv
- de start- en einddatum van de tlv
- de bekostigingscategorie.

De school en ouders kunnen bij het SWV VO bezwaar aantekenen tegen het besluit. Het samenwerkingsverband moet zich daarbij door een bezwaaradviescommissie laten adviseren. Het SWV VO Westland is daartoe aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van de Stichting Onderwijsgeschillen. Te onderscheiden zijn de toelaatbaarheidsverklaring en de toelatingsbeslissing: het SWV geeft een tlv af, maar de vso-school beslist altijd over de toelating. Indien de school waar de leerling is aangemeld de leerling zelf niet kan plaatsen, moet die school zorg dragen voor een zo passend mogelijke plek op een andere school.

Zonder tlv is toelating op een vso-school in ieder geval onmogelijk.

4.6.5 School van inschrijving blijft verantwoordelijk voor onderwijs

De aanvraagprocedure voor diepteondersteuning neemt maximaal 4 schoolweken in beslag vanaf het moment dat de complete aanvraag ontvangen is door het SWV VO.

De aanvragende school blijft gedurende het traject van de aanvraag tot daadwerkelijke plaatsing op de beoogde vso-school verantwoordelijk voor

het onderwijs aan de leerling. Pas als de leerling is ingeschreven op de nieuwe school, kan hij worden uitgeschreven en wordt de verantwoordelijkheid voor het onderwijs overgedragen.

4.6.6 Afloop van de geldigheidsduur van de tl

Als de periode waarvoor verblijf op het VSO is toegekend afloopt, zijn er drie mogelijkheden:

- 1) De leerling heeft zijn VO-diploma of zijn onderwijsdoelen behaald en stroomt uit naar arbeid of vervolgonderwijs;
- 2) De leerling heeft extra tijd nodig op het VSO: er wordt door de VSO-school een herindicatie aangevraagd bij het SWV (met onderbouwing);
- 3) De leerling kan (terug) naar het regulier onderwijs.

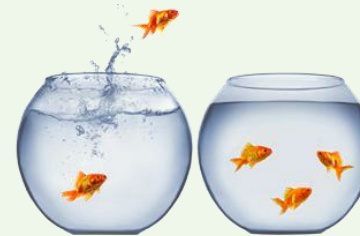
In alle gevallen geldt dat het OPP met ouders en leerling is geëvalueerd en de ondersteuningsbehoeften van de leerling opnieuw zijn beoordeeld en vastgelegd.

4.6.7 Terugplaatsing van speciaal naar regulier

Een van de opdrachten aan de samenwerkingsverbanden is om de doorstroom vanuit vso naar vo te stimuleren voor leerlingen voor wie dat passend is. De schoolbesturen van de vso-locaties hebben vastgelegd dat hun beleid erop gericht is om leerlingen die terug kunnen naar het regulier onderwijs in beeld te brengen en terug te leiden naar het regulier onderwijs.

Als blijkt dat na evaluatie van het OPP met ouders en leerling, de voortgang en ontwikkeling van de leerling zodanig is dat terugstroom naar het regulier onderwijs een goede optie blijkt, zoekt de vso-school in samenwerking met het SWV VO een reguliere school die aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet kan komen. Deze

reguliere school beoordeelt of zij de leerling de benodigde ondersteuning kan bieden en hem kan plaatsen. De schoolondersteuner van het SWV VO ondersteunt de school hierbij. Er worden afspraken gemaakt tussen de vso- en vo-school over de nazorg vanuit het vso. De vso-school ondersteunt de vo-school bij het opstellen van een aangepast ontwikkelingsperspectief. De schoolondersteuner wordt ingezet voor begeleiding van docenten en leerling na de terugplaatsing. Bij een terugplaatsing wordt altijd zeer zorgvuldig, in het belang van de leerling en in goed overleg met ouders, gehandeld.

Gebleken is dat de overstap vso-vo vooral van toepassing is op het cluster 4 onderwijs. Met het Pleysier College zijn de volgende afspraken gemaakt om de overstap vso-vo zo soepel mogelijk te laten verlopen:

- Leerlingen maken in principe altijd aan het begin van een schooljaar de overstap.
- Bij het voortraject richting overstap wordt het samenwerkingsverband betrokken.
- Het streven is om de leerling in aanloop naar een mogelijke overstap te laten wennen op de vo-school. De leerling blijft in deze aanlooperperiode op het Pleysier College ingeschreven staan.
- Indien nodig, kan de leerling aan het begin van het schooljaar van een ingroeiperiode gebruik maken. De vo-school schrijft de leerling in. Het betrokken Pleysier College biedt een terugkeergarantie tot de kerstvakantie (voorwaarde daarbij is dat de TLV nog geldig is).

PROGRAMMA VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Omschrijving:

Leerlingen met een zeer specifieke en/of complexe ondersteuningsbehoefte kunnen onderwijs volgen binnen het gespecialiseerd onderwijs.

Ambitie:

Er is voldoende capaciteit op de vso-scholen, zodat elke leerling die een tlV voor het vso heeft, direct geplaatst kan worden. Alle reguliere schoollocaties werken mee aan de mogelijkheid om leerlingen terug te plaatsen in het regulier onderwijs als de leerling daar aan toe is.

Sluit aan op thema:

1 en 3

Beoogde resultaten:

in 2030:

- Het deelnamepercentage vso is maximaal 2,5% - 3%.
- 85% van de leerlingen wordt binnen twee maanden na het toewijzen van de tlV geplaatst op het vso.
- 85% van de teruggeplaatste leerlingen behalen hun diploma op het uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP.
- 5% van de vso-leerlingen wordt jaarlijks doorgeplaatst naar een reguliere school.
- Er is sprake van nauwe samenwerking tussen de vso- en vo-scholen.

Acties voor het SWV:

- Stimuleren van (en ondersteunen bij) doorplaatsen van leerlingen van vso naar vo.
- Goede afspraken maken met v(s)o-scholen over doorplaatsen van leerlingen.
- Stimuleren en initiëren van samenwerkingsvormen tussen vso / vo.

Acties voor de scholen/schoolbesturen:

- Vso-scholen: beleid ontwikkelen en voeren op de doorplaatsing van leerlingen naar het regulier onderwijs.
- Inzet op samenwerking tussen vso en vo.

Budget 2026:

Baten: € 5.606.141

Verplichte afdracht: € 3.195.208

Monitoring:

- De directeur-bestuurder monitort de doorlooptijd tussen afgifte tlV en plaatsing vso.
- De reguliere schoollocaties die een leerling uit het vso plaatsen, geven bij schoolverlaten het uitstroomniveau door aan het SWV VO.
- De directeur-bestuurder monitort de aantallen en de voortgang van leerlingen die de overstap vso-vo maken.
- De directeur-bestuurder monitort het totaal aantal leerlingen op het vso per categorie.
- De directeur-bestuurder monitort en rapporteert over het aantal afgegeven tlV's per categorie.
- De directeur-bestuurder monitort de tussentijdse groei in het vso.

Financiële risico's:

Hoog; als het aantal vso-leerlingen toeneemt is er minder geld beschikbaar voor de overige programma's en is het risico dat het inclusief onderwijs onvoldoende van de grond komt.

Hoofdstuk 5 Kwaliteitszorg

5.1 Kwaliteitsbeleid

Het realiseren van een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het onderwijs, de docenten en de interne ondersteuningsstructuur van de scholen. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning ligt bij de schoolbesturen.

De schoolbesturen c.q. de (locatie-)directeuren zijn verantwoordelijk voor de vormgeving van de ondersteuning in de scholen. Zij doen dat in de context van hun eigen school, vanuit de pedagogisch-didactische visie van de school en de gekozen organisatorische structuur. Zij hebben zicht op de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit van de ondersteuning van de leerlingen en organiseren op basis daarvan een ondersteuningsstructuur in de school. Zij hebben de competenties van de docenten in hun scholen in beeld en organiseren scholing en professionalisering om de ondersteuning te kunnen bieden die nodig is.

Tezamen zorgen pedagogisch-didactisch klimaat, organisatie van de school, de ondersteuningsstructuur en de competenties van de docenten ervoor dat de school kan voorkomen dat leerlingen uitvallen of afstromen

vanwege hun ondersteuningsbehoeften. Dit alles met als doel het voorkomen van thuiszitters en afstromers en het bijdragen aan een dekkend onderwijsaanbod.

Het SWV heeft daarbij een ondersteunende, adviserende, faciliterende en signalerende taak.

Om passend en inclusiever onderwijs te kunnen realiseren is een goede communicatie en samenwerking met alle betrokken partners een noodzakelijke voorwaarde.

Wat de school kan bieden aan leerlingen staat beschreven in het overzicht ondersteuningsaanbod van de school. De school evalueert met de leerling en de ouders de inzet en de opbrengsten van de ondersteuning binnen de school. Het rendement van de inzet van de basisondersteuning wordt bewaakt door de ondersteuningscoördinator onder verantwoordelijkheid van de (locatie-)directeur. De schooldirectie draagt de verantwoordelijkheid voor het verder ontwikkelen van het niveau van de basisondersteuning. De ontwikkelpunten, doelen en ambities hebben de schoollocaties geformuleerd in hun jaarplannen. Schoolbesturen zijn eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning die op de schoollocaties geboden wordt.

De kern van ons kwaliteitsbeleid is dat het SWV VO opbrengstgericht en doelmatig uitvoering wil geven aan het met elkaar opgestelde ondersteuningsplan. Daartoe hanteren we een cyclisch werkproces.

5.2 Versterken kwaliteit van de ondersteuning binnen de scholen

In het kader van het verhogen van de kwaliteit van de (basis-)ondersteuning die de school biedt, is binnen het SWV afgesproken dat alle schoollocaties jaarlijks de status van de ondersteuning binnen de

school voor 31 juli van dat schooljaar evalueren aan de hand van het overzicht ondersteuningsaanbod.

Vervolgens worden binnen de locatie afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van eventuele knelpunten in de ondersteuning en deze worden omgezet in actiepunten. De actiepunten worden opgenomen in het jaarplan van de school.

Op die manier ontstaat er een koppeling tussen de overzichten ondersteuningsaanbod, het jaarplan van de school, het ondersteuningsplan en jaarplan van het samenwerkingsverband én de inzet van de ontvangen ondersteuningsmiddelen.

5.3 Monitoring en toezicht op de realisatie van de programma's

Bij de beschrijving van de programma's zijn de beoogde resultaten beschreven met een bijbehorende financiële onderbouwing.

Deze komen terug in de (financiële) managementrapportages en worden elke vier maanden besproken met de Raad van Toezicht.

Aan de hand van de verzamelde gegevens kunnen eventueel verbetervoorstellen worden opgesteld.

5.4 Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs

Het SWV VO dient een aantal wettelijke taken uit te voeren. De Inspectie van het Onderwijs (Inspectie) houdt toezicht op de uitvoering van deze taken. Zij beoordeelt of het SWV VO een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen tussen de scholen biedt, zodat er voor elke leerling een passende plek en passende ondersteuning beschikbaar is. De Inspectie voert haar onderzoek uit aan de hand van het waarderingskader voor het toezicht op samenwerkingsverbanden. Tijdens het onderzoek kijkt zij naar wat goed gaat, wat beter kan en wat beter

moet. Daarbij wordt o.a. gevraagd naar de onderwijsresultaten, financieel beheer, management en organisatie, kwaliteitszorg en ambities.

Omdat bij passend onderwijs verschillende partijen actief zijn, betrekken zij nadrukkelijk ook ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij passend onderwijs bij het Inspectiebezoek en wordt op die manier een verband gelegd tussen de activiteiten van het SWV VO en de ervaringen daarmee van betrokkenen in en om de scholen.

Toezicht op de *uitvoering* van passend onderwijs gebeurt op de scholen.

De Inspectie heeft de wettelijke opdracht elk samenwerkingsverband minstens eens in de vier jaar te bezoeken. In 2024 heeft de Inspectie het SWV VO Westland bezocht.

De Inspectie heeft het SWV VO Westland op alle zes de standaarden positief beoordeeld. Het volledige rapport is te vinden op:

[Stichting Samenwerkingsverband VO Westland \(Bestuur\) | Toezichtresultaten](#)

Naar verwachting zal de Inspectie het SWV VO in 2028 opnieuw bezoeken.

5.5 Cyclus van planning & control

De planning- en controlcyclus is het proces van (strategische) planning, via uitvoering en bijsturing naar verantwoording. De planning- en controlcyclus vormt daarmee de basis voor zowel de interne sturing als de externe verantwoording van het SWV.

We hanteren daarbij voor alle programma's de 'plan-do-check-act-cyclus' van William Edwards Deming:

1. Plan (Plannen)

Bedenken wat we willen bereiken en hoe we dat gaan doen. We maken een plan om iets te verbeteren of op te lossen.

2. Do (Uitvoeren)

We voeren het plan uit in de praktijk. We gaan doen wat we hebben bedacht.

3. Check (Monitoren)

We monitoren zowel op specifieke momenten als voortdurend of het plan werkt en de gewenste effecten worden bereikt.

4. Act (Bijstellen)

We passen de aanpak aan op basis van wat we hebben geleerd. Als het goed gaat, houden we het vast; als het beter kan, verbeteren we het plan.

Kort gezegd: plannen, uitvoeren, controleren en verbeteren en dat steeds opnieuw.

Door deze aanpak te verankeren in onze dagelijkse werkwijze, blijven we voortdurend werken aan het verbeteren van de kwaliteit van onze activiteiten, terwijl we tegelijkertijd risico's tijdig signaleren en beheersen. Deze geïntegreerde manier van werken zorgt ervoor dat we zichtbaar maken wat effectief is en blijft ons stimuleren om te leren en te groeien als organisatie. Bovendien stelt deze aanpak ons in staat om flexibel in te spelen op nieuwe uitdagingen en kansen, passend bij een omgeving die continu in beweging is.

5.6 Evaluatie resultaten

Evalueren is een meer grondige vorm van terugkijken die plaatsvindt nadat een periode van uitvoering achter de rug is. Tijdens dit proces

worden de verzamelde gegevens onderzocht en wordt beoordeeld in hoeverre onze aanpak effectief is geweest en welke impact deze heeft gehad. Daarbij staan vragen centraal als: Zijn de beoogde doelen bereikt? Welke resultaten zijn gerealiseerd? En wat verklaart eventuele tegenvallende uitkomsten?

Waar monitoring vooral meekijkt tijdens het proces, richt evaluatie zich op het achteraf beoordelen van afgeronde of nog lopende activiteiten om heldere conclusies te trekken. Dit geeft ons niet alleen inzicht in wat goed heeft gewerkt, maar ook in de redenen daarachter. Zo kunnen we geleerde lessen meenemen en toepassen in toekomstige stappen en initiatieven.

5.7 Meten van resultaten

Hoewel meetbare uitkomsten waardevol zijn, vertellen ze maar een deel van het verhaal. Veel belangrijke ontwikkelingen laten zich niet eenvoudig in cijfers vangen, maar zijn wel duidelijk voelbaar in de dagelijkse praktijk. Daarom is het belangrijk om ruimte te maken voor open, eerlijke en constructieve gesprekken tussen alle betrokkenen – van scholen en gemeenten tot partners en het samenwerkingsverband. In deze gesprekken komt juist naar voren wat wél ervaren maar niet altijd meetbaar is, en krijgt onze gezamenlijke inzet betekenis. Daarbij vinden we het belangrijk dat we dat in een sfeer doen, waarbij fouten gezien worden als kansen om te verbeteren.

Dit Ondersteuningsplan en de jaarplannen bieden een helder richtinggevend kader voor de gesprekken. Het ondersteunt ons in gezamenlijke reflectie: zitten we nog op het juiste spoor, wat zien we

gebeuren en waar kunnen we bijstellen? Door met elkaar in gesprek te gaan over trends, zorgen en successen, sluiten beleidskeuzes beter aan op wat er in de praktijk speelt. Zo blijft onze aanpak passend bij de uiteenlopende behoeften binnen het samenwerkingsverband.

Inclusie laat zich niet altijd meten, maar wel ervaren!

Hoofdstuk 6 Financiën

6.1 Algemeen

Om passend en inclusiever onderwijs op de scholen mogelijk te maken, ontvangt het SWV VO Westland vanuit OCW lichte en zware ondersteuningsmiddelen. De te ontvangen ondersteuningsmiddelen zijn gebaseerd op het totaal aantal leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs op de scholen die vallen onder het samenwerkingsverband VO Westland op de peildatum 1 oktober voorafgaand aan het jaar waarover de bekostiging plaatsvindt.

Het SWV VO Westland stelt per kalenderjaar een begroting en een meerjarenbegroting op. Hiervoor wordt de begrotingsmodule van Infinite Financieel B.V. gebruikt.

Het jaarverslag en jaarplan worden eveneens op basis van kalenderjaar opgesteld, waardoor de financiële en inhoudelijke planning en verantwoording aan elkaar gekoppeld zijn.

In voorgaande hoofdstukken is in dit Ondersteuningsplan per onderwerp een toelichting gegeven op de besteding en risico's per programma.

Daarom zal dat in dit hoofdstuk niet opnieuw aan de orde komen.

6.2 Leerlingenprognose

Om een goed beeld te krijgen van de financiële ondersteuningsmiddelen in de toekomst, maken we gebruik van de leerlingenprognoses van de schoolbesturen.

Voor het regulier voortgezet onderwijs wordt de komende jaren een lichte groei verwacht. Deze ontwikkeling hangt samen met de vele nieuwbouwprojecten in het Westland.

Voor de praktijkschool rekenen we op een gelijkblijvend aantal leerlingen voor de komende jaren. Ondanks de landelijke trend waarbij steeds meer leerlingen die mogelijk voor het praktijkonderwijs in aanmerking komen, een vmbo-advies krijgen, zien wij een constante stroom van leerlingen uit de grotere regio, die in het Westland het praktijkonderwijs bezoeken. De bekostiging van de tlv's van het praktijkonderwijs zal waarschijnlijk per 1 januari 2028 uit het budget van de samenwerkingsverbanden worden gelicht, waarna de pro-school direct de ondersteuningsbekostiging ontvangt. Dit wordt in § 4.5.2. nader toegelicht.

Vanwege de onzekerheid van het ingaan van deze maatregel (de startdatum is al meerdere malen uitgesteld), is hier in de huidige meerjarenbegroting nog geen rekening mee gehouden.

In het primair onderwijs zien we een gestage groei in het s(b)o en we verwachten eveneens een lichte stijging in het totaalaantal leerlingen, daarom houden we voor de prognoses in de komende jaren rekening met een heel lichte groei in het vso.

Omdat we inzetten op het versterken van de scholen en daarmee meer leerlingen met een cluster 4-profiel kansen willen bieden binnen het regulier onderwijs en we daarbij uitgaan van de start van H/V4you in schooljaar 2027-2028, houden we vanaf 2028 een lichte daling aan bij het vso categorie 1.

Het deelnemerspercentage vso heeft grote invloed op de lasten van het SWV VO en deze kunnen dus aanzienlijk veranderen als de prognoses niet uitkomen.

Leerlingen schoolgaand op school binnen het swv op teldatum	1-10-2025	1-10-2026	1-10-2027	1-10-2028	1-10-2029
vo overige	5.993	6.048	6.100	6.125	6.098
leerlingen lwoo					
leerlingen pro	212	212	212	212	212
Totaal vo	6.205	6.260	6.312	6.337	6.310
Nieuwkomers <1 jaar in NL	2	2	2	2	2
Aantal uitbestede gedeeltelijk bekostigde leerlingen (vavo tg) (worden)	20	20	20	20	20
Totaal	6.197	6.252	6.304	6.329	6.302

Vso leerlingen	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2027	1-2-2028	1-2-2029
categorie 1 (laag)	169	174	176	170	165
categorie 2 (midden)	7	8	8	8	8
categorie 3 (hoog)	9	12	14	14	14
Totaal vso	185	194	198	192	187

Op basis van deze prognose kunnen de middelen die vrijkomen door de iets lagere uitgaven aan het gespecialiseerd onderwijs vanaf 2028 worden ingezet voor inclusieprojecten binnen de scholen.

Wanneer zeker is dat de directe bekostiging van het praktijkonderwijs wordt doorgezet, komen er vanaf 2028 eveneens extra middelen vrij waarmee in de toekomstige meerjarenbegroting rekening kan worden gehouden.

6.3 Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt de informatie met betrekking tot de inkomsten en uitgaven integraal gepresenteerd.

Baten

Op basis van bovenstaande leerlingenprognoses verwachten we voor het samenwerkingsverband de onderstaande inkomsten in de komende beleidsperiode. We onderscheiden daarbij de verwachte baten voor lichte ondersteuning (lwoo, pro en regionale ondersteuning), zware ondersteuning (incl. de HB-middelen; in onderstaande tabel nog

opgenomen bij de overige baten), geormerkte subsidies (zoals de VSV-subsidie) en de bijdragen van scholen volgens het principe 'geld volgt leerling'.

Baten	2026	2027	2028	2029	2030
lichte ondersteuning	837.562	887.245	939.356	990.235	1.035.311
lwoo	4.933.394	5.226.038	5.532.980	5.832.669	6.098.176
pro	817.613	866.113	916.983	966.650	1.010.653
zware ondersteuning	5.606.141	5.893.444	6.192.046	6.477.699	6.720.967
overige baten	104.350	105.000	105.500	106.000	106.500
geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	74.235	74.235	55.794	30.000	30.000
Totale baten	12.378.295	13.052.076	13.742.658	14.403.253	15.001.607

Ten opzichte van de vorige beleidsperiode is de baten 'Overige inkomsten VO-VSO' uit de begroting gehaald. Deze bijdrage van de scholen was aanvankelijk bedoeld als extra drempel om te voorkomen dat een leerling naar het vso werd verwezen. De afgelopen jaren is echter gebleken dat de scholen heel zorgvuldig afwegen of een leerling al dan niet naar het vso wordt verwezen en dat dit alleen gebeurt als alle andere mogelijkheden benut zijn met onvoldoende resultaat.

Met het oog op inclusiever onderwijs vragen we van de scholen om elke leerling een passende plek te bieden. Met de huidige maatregel 'straffen' we de scholen die het aandurven om een leerling bij twijfel toch een plek te bieden en dat is een ongewenste situatie.

De baten voor de (coalitie-)subsidies Ondersteuning en preventie thuiszittende jeugdigen, Afbouw JeugdzorgPlus en Digitale school zijn opgenomen onder programma 9. Baten en lasten zijn aan elkaar gelijk.

Verplichte afdrachten

De bekostiging van het praktijkonderwijs en het gespecialiseerd onderwijs cluster 3 en 4 wordt momenteel rechtstreeks door DUO aan de scholen verstrekt. De bekostiging hiervan wordt direct op het budget van het SWV in mindering gebracht.

Sinds 1 januari 2020 hebben we binnen het samenwerkingsverband gekozen voor 'opting-out lwoo'. De middelen voor de ondersteuning van vmbo-leerlingen met leerachterstanden als dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek, worden door het SWV volgens de gemaakte afspraken, verdeeld over de vmbo-scholen.

Onderdeel van deze afspraak is dat de lasten gelijk zijn aan de baten.

Verplichte afdrachten	2026	2027	2028	2029	2030
afdracht lwoo (via DUO)	0	0	0	0	0
afdracht pro (via DUO)	1.359.538	1.427.515	1.498.891	1.573.836	1.652.527
afdracht ondersteuningsbekostiging vso (via DUO)	3.195.208	3.548.697	3.806.898	3.858.677	3.926.864
 totaal afdrachten	4.554.746	4.976.212	5.305.789	5.432.512	5.579.392

Vrij besteedbaar budget

Na aftrek van de verplichte uitgaven, is het resterende budget vrij besteedbaar om de programma's zoals beschreven in dit

Ondersteuningsplan te kunnen realiseren. Deze programma's zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

De specifieke toewijzing van middelen aan programma's en activiteiten wordt vastgelegd in de jaarlijkse begrotingen en jaarplannen.

6.4 Programma's

De bekostiging en financiële risico's zijn per programma beschreven en zullen hier dan ook niet opnieuw worden toegelicht.

Voor de jaren 2026-2030 ziet de besteding binnen de programma's er als volgt uit:

Programma 1 Inclusiemiddelen	452.460	459.000	459.000	459.000	459.000
Programma 3 VMBO4you	390.000	390.000	390.000	390.000	390.000
Programma 4 Schoolondersteuningsteam	542.500	547.500	553.000	558.000	560.000
Programma 5 Trajectgroepen	537.125	541.000	545.500	551.000	556.500
Programma 6 OPDC	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Programma 7 ACTA	10.500	11.025	11.575	12.150	12.750
Programma 8 Bestuur & organisatie	477.630	487.600	489.300	492.250	491.250
Programma 9 Projecten & pilots	369.235	319.235	300.803	275.000	375.000
Programma 12 Bijzondere Individuele Arrangementen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Programma 13 Beleidsimpuls	105.000	102.000	174.000	247.750	378.750
Programma 14 Ondersteuning bij leerachterstanden	4.933.394	5.226.038	5.532.980	5.832.669	6.098.176
Programma 15 Vangnetregeling	0	16.000	16.000	16.000	16.000
 totaal programma's	7.877.844	8.159.398	8.532.158	8.893.819	9.397.426

6.5 Risicoanalyse

In het najaar van 2025 is een uitgebreide inhoudelijke risicoanalyse uitgevoerd door een extern deskundige. In deze risicoanalyse zijn alle risico's en beheersmaatregelen uitgebreid omschreven. Volgens deze risicoanalyse moeten we een weerstandsvermogen aanhouden van € 422.500.

Bij het opstellen van de MJB houden we rekening met een beoogd weerstandsvermogen dat tussen de berekening van het ministerie (3,5% van de totale baten) en onze eigen berekening in zit. In de tabel hieronder worden deze verschillende bedragen weergegeven.

	2026	2027	2028	2029	2030
Berekend weerstandsvermogen	€ 422.500	€ 422.500	€ 422.500	€ 422.500	€ 422.500
Risicobuffer ministerie 3,5%	€ 433.065	€ 456.823	€ 480.993	€ 504.114	€ 525.056
Minimale risicobuffer	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000

Het genoemde risicobuffer van het ministerie is gebaseerd op de totale baten. Deze zullen waarschijnlijk vanaf 2028 verminderen door de afname van de baten lwoo.

6.6 Meerjarenbalans

In het najaar van 2025 zijn de lichte en zware ondersteuning flink geïndexeerd. Deze extra middelen konden zo laat in het jaar onmogelijk doelmatig worden besteed. Om de baten voor de scholen gedurende meerdere jaren zoveel mogelijk gelijk te houden, is er daarom voor gekozen om de extra uitgaven te verspreiden over de jaren 2026 t/m 2028.

De meerjarenbegroting leidt tot de volgende meerjarenbalans:

VERLOOP EIGEN VERMOGEN	2025	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Per 1 januari</i>	476.025	638.422	579.127	495.592	400.303	477.225
<i>Resultaat</i>	162.397	-59.295	-83.535	-95.289	76.922	24.789
<i>Per 31 december</i>	638.422	579.127	495.592	400.303	477.225	502.014
<i>Onderverdeeld in:</i>						
<i>Berekend weerstandsvermogen</i>	441.000	422.500	422.500	422.500	422.500	422.500
<i>Algemene reserve</i>	197.422	156.627	73.092	-22.197	54.725	79.514
	638.422	579.127	495.592	400.303	477.225	502.014

In de meerjarenbalans is te zien dat we in 2028 tijdelijk onder ons beoogde weerstandsvermogen uitkomen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra uitgaven voor H/V4you. De jaren daarna trekt het weerstandsvermogen echter weer aan.

6.7 Verdeling van ondersteuningsmiddelen over de scholen

Om passend en inclusiever onderwijs op de reguliere scholen mogelijk te maken, levert het SWV VO aan de scholen kennis, expertise en financiële middelen. Dit laatste doet zij in de vorm van beschikkingen die worden afgegeven ten behoeve van de realisatie van ambities op de scholen binnen programma 1 inclusiemiddelen, programma 5 trajectgroepen en programma 9 extra impuls passend onderwijs.

De verdeling van financiële middelen over de reguliere scholen vindt plaats op basis van leerlingenaantal. In eerdere jaren maakten we onderscheid tussen de onderwijsniveaus, maar daar zijn we van afgestapt, omdat we ondervonden hebben dat de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen op het pro/vmbo t.o.v. de havo/vwo-leerlingen weliswaar anders zijn, maar niet minder intensief. Bovendien ontvangen de pro- en vmbo-scholen veel extra middelen in de vorm van de ondersteuningsbekostiging pro en lwoo/OLA. Voor VMBO4you is een vast bedrag afgesproken voor het groepsarrangement, gebaseerd op het aantal klassen. Het toekomstige H/V4you zal op dezelfde manier bekostigd worden. Hier is in de meerjarenbegroting rekening mee gehouden.

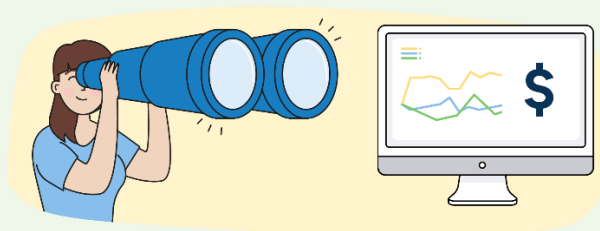
Bij de opting-out lwoo zijn met de vmbo-schoolbesturen afspraken gemaakt over de verdeling van deze middelen. Deze afspraak is geldig tot het moment dat de landelijke verdeelsystematiek zijn intrede doet. Op het moment dat daar duidelijkheid over is, zal met de schoolbesturen opnieuw gesproken worden over een eerlijke verdeling, zodat de middelen terecht komen bij de leerlingen die het nodig hebben. In bijlage 9 wordt de huidige afspraak over de verdeling van de lwoo-/OLA-middelen beschreven.

6.8 Forecast en verantwoording

Een goede verantwoording start met een goede planvorming. De forecast en verantwoording van de ontvangen ondersteuningsmiddelen, wordt per schoollocatie opgesteld. Aan het eind van het schooljaar wordt aan de hand van de evaluatie van het Overzicht Ondersteuningsaanbod uitgebreid beschreven hoe de locatie van plan is om de middelen voor het komende jaar in te zetten (beoogd resultaat, wat en hoe), in juli daaropvolgend wordt beknopt beschreven of de middelen conform planning zijn ingezet en wat de opbrengst was. Bij de monitoring van de inclusiemiddelen in hoofdstuk 4 wordt beschreven hoe de forecasts en verantwoordingen verbonden zijn met het Ondersteuningsplan, de jaarplannen en de begroting van het SWV.

Het SWV heeft een format 'Forecast en verantwoording ondersteuningsmiddelen' opgesteld dat door de scholen gebruikt wordt voor de forecast en verantwoording. Naast deze beschrijving van de bestedingen, wordt door het SWV ook het gesprek hierover gevoerd op de locaties met de directeur en

ondersteuningscoördinator. Daarnaast worden tijdens het Directeuren Collectief good practices met elkaar uitgewisseld.

6.9 Budgethouders

Hieronder staat een overzicht welke budgethouder aan welk programma gekoppeld is. De budgethouder is verantwoordelijk voor doelmatige en rechtmatige besteding van de toegewezen middelen en is tevens verantwoordelijk voor de verantwoording van deze middelen.

Het SWV:	Budgethouder
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert de scholen in een bedrag per leerling voor het versterken van de ondersteuningsstructuur (programma 1) 	Schoolbestuur
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert scholen die specifieke extra ondersteuning bieden (programma 3) 	Schoolbestuur
<ul style="list-style-type: none"> • zorgt voor ondersteuning in de vorm van inzet van deskundigen voor de schoolondersteuning (programma 4) 	Directeur-bestuurder SWV
<ul style="list-style-type: none"> • stelt per schoolbestuur een bedrag ter beschikking voor de trajectgroepen (programma 5) 	Schoolbestuur

<ul style="list-style-type: none"> • berekent trajecten in het OPDC door aan het betreffende schoolbestuur (programma 6) 	Schoolbestuur
<ul style="list-style-type: none"> • heeft een adviescommissie met deskundigen die aanvragen voor tlv's en andere ondersteuningsarrangementen beoordeelt (programma 7) 	Directeur-bestuurder SWV
<ul style="list-style-type: none"> • organiseert, beheert en faciliteert (programma 8) 	Directeur-bestuurder SWV
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert de scholen in de uitvoering van projecten in het kader van de extra impuls passend onderwijs (programma 9) 	Schoolbestuur
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert bijzondere arrangementen op maat voor leerlingen die niet onder andere programma's vallen (programma 12) 	Directeur-bestuurder SWV
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert nieuw beleid (programma 13) 	Directeur-bestuurder SWV
<ul style="list-style-type: none"> • faciliteert de scholen in het bieden van ondersteuning bij leerachterstanden, al dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek (programma 14) 	Schoolbestuur

6.10 Administratie en controlling

Sinds 2014 is de financiële administratie ondergebracht bij Pro Management Onderwijs Support in Delft.

Een onafhankelijk financieel deskundige voert op een aantal momenten in het jaar, gekoppeld aan de financiële rapportages, de begroting en de jaarrekening, de functie van controller uit.

De Raad van Toezicht wordt door de directeur-bestuurder drie keer per jaar op de hoogte gehouden van de financiële positie middels tertiaalrapportages en toelichtende managementrapportages. Daarnaast wordt twee keer per jaar het jaarplan geëvalueerd en besproken.

6.11 Jaarverslag

Het SWV stelt jaarlijks in het begin van het kalenderjaar een jaarverslag op over het afgelopen jaar, bestaande uit een bestuursverslag en een jaarrekening, overeenkomstig de eisen van de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) en de Richtlijnen Jaarverslaggeving (RJ660).

In het jaarverslag legt het SWV verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde activiteiten en de daarmee samenhangende inzet van middelen.

Het jaarverslag wordt gepubliceerd op de website van het SWV.

6.12 Toezicht

De Inspectie van het Onderwijs is verantwoordelijk voor het toezicht op de rechtmatige verkrijging en besteding van onderwijsmiddelen. De uitvoering van dit toezicht ligt bij de instellingsaccountant. De Inspectie is verantwoordelijk voor de aansturing van dit toezicht. Jaarlijks controleert de Inspectie steekproefsgewijs de kwaliteit van de controle van de instellingsaccountants.

6.13 Aanbestedings- en inkoopbeleid

Op 17 december 2025 is het aangepaste inkoop- en aanbestedingsbeleid van het SWV VO Westland vastgesteld met de geactualiseerde aanbestedingsbedragen.

Het inkoopbeleid geeft de doelen, kaders, uitgangspunten en (rand-) voorwaarden van het SWV met betrekking tot de inkoop van werken, leveringen en diensten.

Hierop rust de verantwoordelijkheid deze gelden op een rechtmatige, efficiënte en integere wijze te besteden. Het SWV is gehouden aan de regels voor Europees aanbesteden.

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid draagt bij aan uniformering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk en is bedoeld voor zowel het bestuur als de budgethouders die op welke manier dan ook (beleidsmatig, beheersmatig, controlematig) te maken hebben met inkoop en aanbestedingen.

6.14 Treasurystatuut

Op 17 december 2025 is het aangepaste treasurystatuut van het SWV VO Westland vastgesteld door de Raad van Toezicht.

In dit treasurystatuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor het SWV VO Westland. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor degenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

In het statuut worden afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en -risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd.

6.15 Vangnetbepaling

Gelet op artikel 17, lid h uit de WVO wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt

Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo.

De vangnetbekostiging is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een tlv en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni.

Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1. De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een tlv (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.

2. De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1 oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit uiterlijk 1 oktober aan het SWV VO weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.

a. Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.

b. De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni.. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe tlv en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI.

c. Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigd met de bedragen uit de ministeriële regeling.

d. Het totaal bedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaal bedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.

3. Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

Nabrand

Deel van het artikel dat Laura Batstra (hoogleraar Orthopedagogiek RU Groningen) schreef n.a.v. haar Mulock Houwerlezing, gepubliceerd op Kennisplatform wij-leren.nl op 1/12/2025.

Onderwijs

Leraren denken soms dat een psychisch label bepaalde gedragsproblemen of achterblijvende schoolprestaties verklaart (Wienen et al., 2019; Degroote et al., 2022), en dat de psychiatrie bovendien oplossingen kan bieden in de vorm van therapie of een aangepaste benadering voor een leerling. Dit is in lijn met het dominante individuele model van inclusief onderwijs, dat overwegend de individuele leerling (en niet de onderwijscontext) problematiseert (Batstra & Thoutenhoofd, 2023).

Waar het individuele model zich richt op beperkingen of stoornissen van afzonderlijke leerlingen die gespecialiseerde ondersteuning van psychologen of psychiaters nodig zouden hebben, kijkt men binnen het sociale model van inclusief onderwijs naar de onderwijsomgeving en de rol van leraren (Wienen, 2019). Door hen goed toe te rusten, voldoende middelen te bieden en ruimte in het curriculum te creëren, kunnen fysieke, sociale en intellectuele drempels voor inclusie verdwijnen. Gedrags- of leerproblemen worden dan niet gezien als individuele tekorten, maar als signalen dat het systeem beter moet aansluiten bij de diversiteit van de leerlingen. In zo'n inclusieve context zijn individuele zorgbehoeften en classificaties veel minder prominent. Om het psychiatriserend tij te keren lijkt het dus van groot belang om meer in te zetten op het realiseren van het Sociale Model van Inclusief Onderwijs (NRO, z.d.). Het individuele model legt onderwijsproblemen bij de kinderen, waardoor het realiseren van inclusief onderwijs mislukt en psychiatrisering in de hand gewerkt wordt.

Inclusief onderwijs begint niet bij diagnoses, maar bij het ontwerpen van een context waar verschillen kunnen bestaan.

Naast de dominantie van het individuele model werpt ook de Onderwijsinspectie een drempel op voor het realiseren van inclusief onderwijs. Ik hoor regelmatig van scholen terug dat het opnemen van kinderen met moeilijkheden, een school behoorlijk in het nauw kan brengen. De onderwijsinspectie rekent scholen namelijk af op leerlingprestaties en met het binnenboord houden of aannemen van te veel kinderen bij wie problemen spelen, riskeert de school het label 'zwakke school'. De inspectie wil bijdragen aan inclusiever onderwijs, maar stimuleert op deze wijze juist het uitsluiten van kinderen. De inspectie zou veel meer waardering moeten hebben voor scholen die erin slagen om leerlingen bij wie het niet vanzelf gaat erbij te houden. Mee kunnen doen aan het gewone leven is voor veel kinderen de beste behandeling die er is (Greven, 2023).

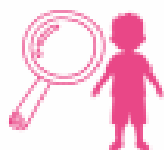
Meedoen aan het gewone leven werkt vaak beter dan elke interventie. Maar ons systeem beloont die keuze nog nauwelijks.

Individueel model versus sociaal model van inclusief onderwijs

Waarom niet het kind, maar het systeem in beweging moet komen

Individueel model inclusief onderwijs

Individuele kinderen

Het model richt zich op het kind en diens beperkingen.

Tekorten en stoornissen

Beperkingen, stoornissen of speciale onderwijsbehoeften van het kind.

Individuele ondersteuning

Interventies of aanpassingen voor individuele kinderen.

Diagnoses bepalen ondersteuning

Diagnoses en indicaties bij het kind bepalen of er ondersteuning komt.

Focus

Oorzaken problemen

Oplossingen

Beleid

Sociaal model inclusief onderwijs

Onderwijscontext

Het model richt zich op de onderwijscontext en op de drempels daarin.

Drempels wegnemen

Fysieke, sociale, didactische obstakels in de context die inclusief onderwijs belemmeren.

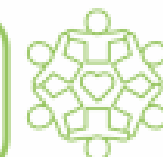
Aansluiten bij diversiteit

Het continue aanpassen van de context aan de diversiteit van kinderen.

Inclusieve context

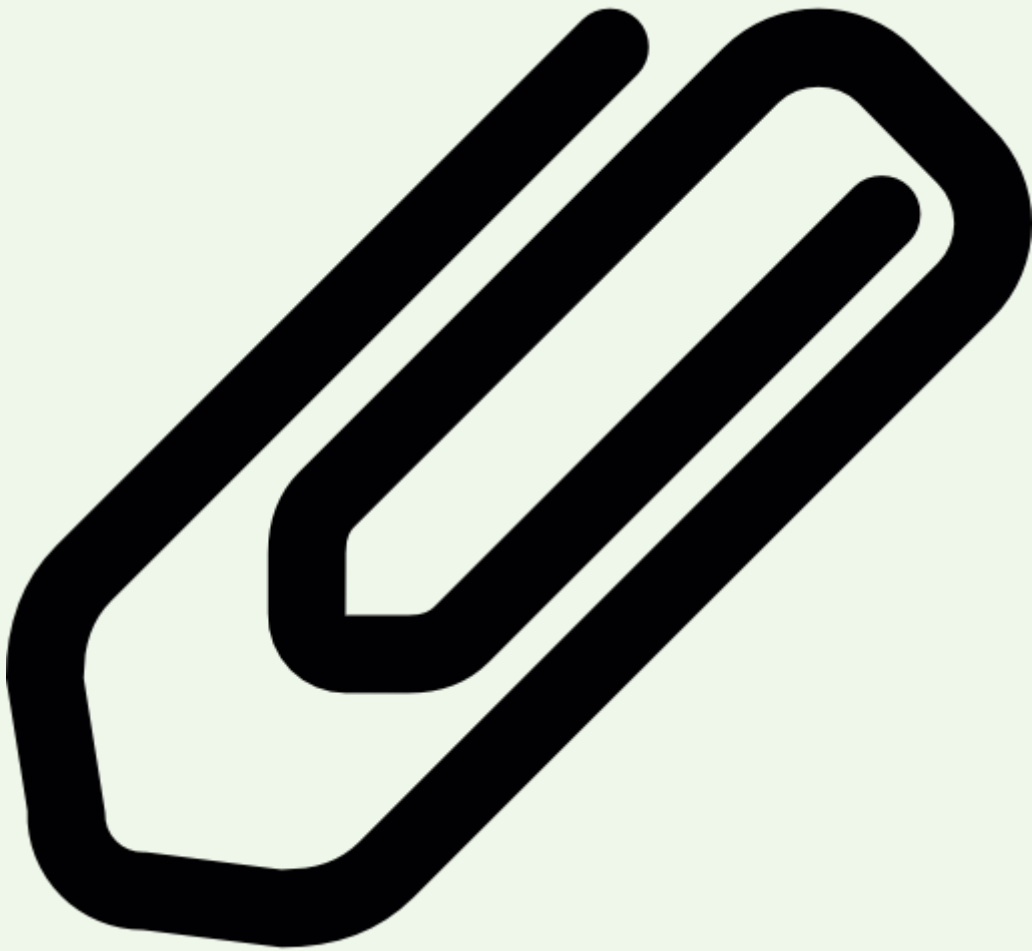
Ondersteunen van leraren en versterken van de onderwijscontext.

Wil je meer weten over inclusief onderwijs en het voorkomen van gedragsproblematiek? Schrijf je in voor het gratis kennisdossier 'Gedragsmanagement'

BIJLAGEN

PROCEDURE KLACHTEN EN GESCHILLEN SWV VO WESTLAND

INLEIDING

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, wordt dat georganiseerd volgens de regels van het samenwerkingsverband (SWV). Meestal gaat dat in goed overleg, maar soms kan het gebeuren dat betrokkenen verschillende inzichten hebben over wat er moet gebeuren.

GESCHILLEN VOORKOMEN

Het voorkomen van geschillen begint met goede communicatie. Goede communicatie kan misverstanden, irritatie en conflicten voorkomen. Als ouders aan het begin van de schoolloopbaan van hun kind weten hoe de ondersteuning wordt ingericht en wat zij op dat punt wel en niet van de school mogen verwachten, kan dat veel misverstanden in een later stadium voorkomen. Ook is het belangrijk dat scholen aan elkaar en andere professionals duidelijk maken welke ondersteuningsmogelijkheden zij kunnen bieden aan leerlingen. Binnen de scholen en het SWV zullen de beslissingen over ondersteuning zorgvuldig worden genomen. De regels waarlangs besluitvorming plaatsvindt zijn zo duidelijk en transparant mogelijk geformuleerd in het Ondersteuningsplan.

Dit betekent echter niet dat beslissingen altijd geaccepteerd worden. Soms is de beslissing voor betrokkenen onverwacht of teleurstellend, mogelijk begrijpt een betrokkene niet waarom een beslissing zo is genomen of is er verschil van mening over de strekking van het besluit. In zo'n situatie kan goede communicatie het verschil maken tussen acceptatie en escalatie. Een goed gesprek kan veel verduidelijken. Het helpt als betrokkenen serieus worden genomen en dat de tijd wordt genomen om een besluit toe te lichten. Uiteindelijk heeft iedereen hetzelfde doel voor ogen: de beste ondersteuning organiseren voor de leerling.

Tijdens een goed gesprek kan er wellicht meer begrip en acceptatie ontstaan of kan de school of het SWV besluiten dat een andere oplossing beter is.

BEMIDDELING

Als het niet lukt om een meningsverschil zelf op te lossen, kan het helpen als een derde partij bemiddelt of advies geeft.

Binnen de school

Beslissingen worden op verschillende niveaus in een organisatie genomen. Een meningsverschil kan soms worden opgelost op een hoger managementniveau in dezelfde organisatie.

Onderwijsconsulenten

De onderwijsconsulenten vormen een organisatie die is ingesteld door de minister van OCW. Zij adviseren en begeleiden ouders en scholen wanneer de schoolplaatsing van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, problemen oplevert of moeizaam verloopt. De Onderwijsconsulenten kunnen worden ingeschakeld door ouders, scholen en andere organisaties en er zijn geen kosten aan verbonden (www.onderwijsconsulenten.nl).

Mediation

Het inschakelen van een neutrale en onafhankelijke bemiddelaar ('mediator') kan tot een goede oplossing leiden voor een meningsverschil. De Stichting Onderwijsgeschillen is een van de instanties die mediation aanbiedt. Hier zijn kosten aan verbonden.

DE FORMELE WEG

Als bovenstaande maatregelen geen oplossing bieden, kan er via de formele weg een uitspraak worden gedaan over een geschil. We onderscheiden daarbij de volgende geschillen:

1) Schoolbestuur heeft een geschil met ouders over toelating, verwijdering of het ontwikkelingsperspectiefplan

Ouders die het niet eens zijn met een beslissing van het bevoegd gezag inzake (de weigering tot) toelating van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften, verwijdering van een leerling of het vaststellen of bijstellen van het ontwikkelingsperspectiefplan, kunnen een verzoek tot behandeling van het geschil indienen bij de Geschillencommissie passend onderwijs (www.onderwijsgeschillen.nl/passend-onderwijs/geschillencommissie-passend-onderwijs).

De ouder moet een schriftelijk verzoek tot behandeling van het geschil binnen zes weken na bekendmaking van de beslissing van het bevoegd gezag indienen bij de Geschillencommissie. De Commissie nodigt het bevoegd gezag van de school vervolgens uit om haar zienswijze op papier te zetten. Ouders en bevoegd gezag worden uitgenodigd voor de zitting en worden geacht hierbij aanwezig te zijn. Na de zitting zal de Commissie een schriftelijk advies uitbrengen. Dit ontvangen partijen binnen tien weken na binnenkomst van het verzoek. Na ontvangst van het advies deelt het schoolbestuur zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ouders en aan de Commissie mee hoe het advies van de Commissie tot uitvoer wordt gebracht. Als er wordt afgeweken van het advies van de Commissie moet daarbij de reden van afwijking worden vermeld.

Het advies van de Commissie is niet bindend en er staat geen bezwaar of beroep open tegen het advies van de Commissie.

De gehele procedure is kosteloos.

Alle scholen voor voortgezet onderwijs zijn vanaf 1 augustus 2014 van rechtswege aangesloten bij de Geschillencommissie passend onderwijs.

De Commissie behandelt in beginsel geen klachten over de geboden ondersteuning of begeleiding. Uitgangspunt is dat klachten daarover kunnen worden ingediend bij de Landelijke Klachten Commissie Onderwijsgeschillen of de klachtencommissie waarbij de school is aangesloten.

Een verschil van inzicht over de vormgeving van de ondersteuning kan ook worden beoordeeld tegen de achtergrond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan over de vraag welke aanpassingen de school moet realiseren om de leerling in staat te stellen aan het onderwijs deel te nemen. Een geschil hierover kan worden voorgelegd aan het College voor de rechten van de mens.

Als ouders van mening zijn dat de school ernstig tekort schiet bij het verlenen van de noodzakelijke ondersteuning, waardoor schade is ontstaan of dat de school nalatig is bij het nakomen van afspraken daarover, kunnen zij de civiele rechter benaderen.

REGELING BEZWAAR ARRANGEMENTEN SWV VO WESTLAND

2) School en/of ouders zijn het niet eens met de toewijzing van een arrangement door het SWV

Het SWV VO Westland kent een arrangement voor extra ondersteuning toe op basis van het deskundigenadvies van de Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA).

Als ouders of school het niet eens zijn met de toewijzing of de inhoud van het arrangement, kunnen zij een bezwaar indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen, in dit geval het bestuur van het SWV VO Westland.

Het bestuur kan, afhankelijk van het ingediende bezwaar, een deskundige inschakelen op (ortho)pedagogisch, psychologisch, onderwijskundig, maatschappelijk of medisch gebied.

Het bezwaarschrift is in de Nederlandse taal gesteld, moet zijn ondertekend en bevat tenminste:

- naam en het adres van de indiener;
- naam en geboortedatum van de leerling;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar: de motivering.

De termijn voor het indienen van een bezwaar bedraagt zes weken. Deze termijn vangt aan m.i.v. de dag volgend op de dag waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Het SWV VO Westland bevestigt de ontvangst van het bezwaarschrift schriftelijk.

Voordat het SWV VO Westland op het bezwaar beslist, stelt het belanghebbende in de gelegenheid te worden gehoord. Deze hoorzitting wordt zo mogelijk binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift georganiseerd. De datum van een eenmaal vastgestelde hoorzitting kan slechts bij hoge uitzondering worden gewijzigd. De hoorzitting is niet openbaar. De indiener van het bezwaar en een vertegenwoordiger van de ACTA worden voor de hoorzitting uitgenodigd en worden in de gelegenheid gesteld een toelichting op het advies / op het bezwaar te geven. Belanghebbenden worden in elkaars aanwezigheid gehoord, tenzij dat naar oordeel van het SWV een zorgvuldige behandeling belemmert.

Van een hoorzitting kan worden afgezien als:

- Het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is (bijvoorbeeld de termijn van indiening is overschreden, het geschil is geheel of gedeeltelijk bij een andere instantie aanhangig gemaakt, het bezwaarschrift voldoet niet aan bovengenoemde eisen);
- Het bezwaar kennelijk ongegrond is;
- De belanghebbende heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht gehoord te worden;
- Aan het bezwaar tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad.

Tot tien dagen voor het horen kunnen belanghebbenden nadere stukken indienen.

Het SWV VO Westland legt het bezwaarschrift en alle verder op de zaak betrekking hebbende stukken voorafgaand aan het horen gedurende tenminste een week voor belanghebbenden ter inzage.

Op verzoek van de belanghebbende kunnen door hem meegebrachte getuigen en deskundigen worden gehoord.

Van het horen wordt een verslag gemaakt.

Het SWV VO Westland beslist binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift in besloten kring. Deze beslissing kan voor ten hoogste vier weken worden verdaagd. Hiervan wordt schriftelijk mededeling gedaan.

Indien het bezwaar ontvankelijk is, vindt op grondslag daarvan een heroverweging van het bestreden besluit plaats.

Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV VO Westland het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig in de plaats daarvan een nieuw besluit.

De beslissing wordt bekend gemaakt door toezending aan de belanghebbenden.

Aan het voeren van een bezwaarprocedure zijn geen kosten verbonden. Geen der partijen krijgt een kostenvergoeding of kan in de kosten van de andere partij worden veroordeeld. De kosten voor getuigen, deskundigen, tolken, etc. zijn voor rekening van de partij die deze heeft meegebracht of ingeschakeld.

3) Schoolbestuur of ouder heeft een geschil met het SWV over toelaatbaarheid

Het SWV beslist of een leerling toelaatbaar is tot een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Ouders en schoolbestuur kunnen het besluit van het SWV over het al dan niet toelaatbaar verklaren aanvechten bij het bestuur van het SWV. Op grond van de Wet passend onderwijs moet het SWV voor de behandeling van deze bezwaren een adviescommissie hebben. Deze adviescommissie brengt advies uit aan het bestuur over het bezwaar tegen de TLV. Na dit advies neemt het bestuur een beslissing op het bezwaar.

Het SWV VO Westland is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) die bezwaarschriften in behandeling kan nemen over de TLV. Deze commissie zal de bezwaren beoordelen aan de hand van de door ons SWV vastgestelde criteria voor toelaatbaarheid en volledig onafhankelijk haar oordeel uitbrengen.

De bezwaarde moet binnen zes weken nadat het besluit over toelaatbaarheid bekend is gemaakt, een bezwaarschrift (bij voorkeur per e-mail) indienen bij het SWV. Op de website www.onderwijsgeschillen.nl staat een format voor een bezwaarschrift gepubliceerd dat gedownload kan worden.

Het SWV biedt het bezwaarschrift voorzien van een verweerschrift (met bijlagen) binnen twee weken gelijktijdig aan bij de LBT en aan de bezwaarde. Het SWV vraagt de LBT een advies uit te brengen.

Het gedateerde en ondertekende verzoek van het SWV om een advies van de Commissie moet vergezeld gaan van:

- naam en het adres van het SWV en de bezwaarde;
- het besluit over toelaatbaarheid, waartegen het bezwaar is gericht;
- het bezwaarschrift;
- alle overige documenten die op het besluit betrekking hebben;
- de gronden waarop het SWV het bezwaar afwijst.

De LBT is in beginsel verplicht om partijen te horen. Dat gebeurt in een zitting waarvoor beide partijen worden uitgenodigd.

Op basis van het advies van de LBT zal het SWV haar besluit heroverwegen. Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig een nieuw besluit.

Mocht de bezwaarprocedure tot een onbevredigende uitkomst leiden, dan kunnen ouders en schoolbestuur beroep instellen bij de rechtbank, sector bestuursrecht (art. 7:1 lid 2 Awb).

Het SWV informeert de ouders over de bezwaarmogelijkheden en -procedure tezamen met de mededeling over het besluit.

BASISONDERSTEUNING SWV VO WESTLAND

LEO : geldt alleen (of met name) voor de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte

TOELATING / INTAKE / KENNISMAKING / OVERDRACHT

Intakegesprek met de leerling en de ouders (LEO)

Warme overdracht tussen IB'ers en ondersteuningscoördinatoren bij overstap PO-VO (LEO)

Kennismakingsactiviteit voor alle leerlingen vóór de start van het schooljaar (leerjaar 1)

Mogelijkheid tot nadere kennismaking met de school vóór start schooljaar (LEO)

Mentor/coach leest het onderwijskundig rapport

Ondersteuningscoördinator leest dossier (LEO)

Op basis van intakegegevens en de warme overdracht wordt een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld (LEO)

Kennismakingsactiviteit aan het begin van het schooljaar

Kennismakingsmoment voor ouders

De voortgang wordt teruggekoppeld naar de school van herkomst

LEERLINGVOLGSYSTEEM (LVS)

Intakegegevens worden in een geautomatiseerd LVS opgenomen

Vorderingen (cijfers) worden bijgehouden in het LVS

Gespreksverslagen worden opgeslagen in het LVS

Verzuimgegevens worden genoteerd in het LVS

Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's) worden opgenomen in het LVS

Brieven/documenten/correspondentie worden opgenomen in het LVS

Incidentenregistratie wordt opgenomen in het LVS

Voortgang leerlingenbespreking wordt opgenomen in LVS

MENTORAAT

Elke klas heeft een mentor/coach

Er is een taakomschrijving voor de mentor/coach

De mentor/coach volgt een mentorentraining

De mentor/coach is de eerstelijns medewerker m.b.t. leerlingenondersteuning

De mentor/coach is het eerste aanspreekpunt voor de ouders

De mentor/coach onderhoudt (mail)contact met de ouders

De mentor/coach verzorgt minimaal één mentorles in de week (leerjaar 1)

Voor de mentorlessen wordt een (eigen) methode gebruikt.

De mentor/coach heeft een vast contactmoment met zijn/haar mentorgroep

De mentor/coach voert individuele gesprekken met mentorleerlingen

De mentor/coach voert individuele gesprekken met ouders en leerlingen

De mentor/coach houdt (mede) het LVS bij

DIDACTISCHE ONTWIKKELING EN DIDACTISCH HANDELEN

Leerlingen worden gescreend op achterstand of voorsprong d.m.v. methode onafhankelijke toetsen
Docenten zijn in staat om hun lessen op een prikkelende manier aan te bieden
Docenten kunnen variëren in werkvormen
Docenten bieden structuur (in tijd, ruimte, procedures, taken en omgeving)
Docenten leren leerlingen studievoordigheden (leren leren) (leerjaar 1)
Docenten leren leerlingen plannen en structureren
Docenten zijn in staat om de lesstof aan te passen aan het niveau van de individuele leerling.
Docenten zijn in staat om leerlingen hulp te bieden bij het opstarten van een taak
Docenten zijn in staat om verlengde instructie (individueel of in klein groepje) te bieden
Docenten zijn in staat om leerlingen extra uitdaging te bieden in de lesstof
Docenten zijn in staat om lesstof visueel te maken
Docenten zijn in staat om leerlingen extra te ondersteunen met het organiseren van het schoolwerk, d.m.v. plannings, roosters of stappenplannen
Docenten worden regelmatig (bij-)geschoold op didactisch terrein
De school is in staat om leerlingen een aangepast lesprogramma te bieden
De school beschikt over laptops/computers voor toetsen
De school is in staat om leerlingen een aangepaste stage te bieden
De school beschikt over een voorleesapplicatie voor dyslectische leerlingen
De school maakt groepsplannen gericht op de didactische aanpak in de klas

DESKUNDIGHEID DOCENTEN

Het beleid van de school is erop gericht om de deskundigheid van de docenten op de volgende gebieden blijvend te ontwikkelen: <ul style="list-style-type: none">• signaleren van leer- en/of sociaal-emotionele problemen• omgaan met leer- en/of sociaal-emotionele problemen in de klas• kennis van het puberbrein• omgaan met moeilijke groepen• omgaan met verschillen in de klas• klassenmanagement
Docenten beschikken over specifieke <i>didactische</i> kennis en vaardigheden voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de groep
Docenten beschikken over specifieke <i>organisatorische</i> kennis en vaardigheden voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de groep
Docenten staan open voor reflectie op hun handelen
Docenten staan open voor ondersteuning bij hun handelen

PEDAGOGISCH KLIMAAT / VEILIGHEID

Het aanleren van sociale vaardigheden is opgenomen in het basiscurriculum voor alle leerlingen (leerjaar 1)
In de les wordt structureel aandacht besteed aan omgaan met elkaar
In de les wordt structureel aandacht besteed aan samenwerken
In de les wordt structureel aandacht besteed aan positieve omgangsvormen
In de les wordt structureel aandacht besteed aan het omgaan met conflicten

Er zijn schoolregels opgesteld die bij iedereen bekend zijn
Regels worden consequent gehandhaafd en er worden passende maatregelen getroffen indien de regels worden overtreden
De school betreft de leerlingen actief bij het pedagogisch klimaat binnen de school
De school heeft een anti-pestprotocol
De school heeft een veiligheidsprotocol

WELBEVINDEN / SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING

Docenten/mentoren/coaches signaleren vroegtijdig problemen bij leerlingen en geven hier een passend vervolg aan
Docenten zijn in staat om de leerling extra aandacht te geven bij moeilijke of nieuwe situaties
De school biedt de leerling de mogelijkheid om te werken met een geluiddempende koptelefoon op
De school biedt een faalangsttraining voor een daarvoor geselecteerde groep (leerjaar 1)
De school biedt een sociale vaardigheidstraining voor een daarvoor geselecteerde groep (leerjaar 1)
De school biedt binnen de school een examenvreestraining voor een daarvoor geselecteerde groep
De mentor/coach voert individuele gesprekken met de mentorleerlingen over hun welbevinden
De mentor/coach voert klassengesprekken met de mentorklas
De school hanteert het protocol 'Ziekteverzuim als signaal' regio Haaglanden
De school hanteert de landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
De school hanteert het protocol medisch handelen en medicijnverstrekking in het voortgezet onderwijs

SCHOOLORGANISATIE m.b.t. ONDERWIJSONDERSTEUNING

De school kan de leerling extra ondersteuning bieden op cognitief gebied (remedial teaching, verrijking, verdieping, verbreding, extra uitdaging)
De school heeft en hanteert een dyslexiebeleid
De school heeft en hanteert een dyscalculiebeleid
De school stelt voor de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op (LEO)
De school beschrijft in het OPP hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en wat de school met die inbreng heeft gedaan (LEO)
Het OPP is leidend voor het handelen van docenten en begeleiders (LEO)
Het OPP bevat afspraken over de wijze waarop ouders betrokken worden bij de begeleiding van hun kind en wanneer met ouders wordt overlegd (LEO)
Het OPP is samen met ouders en leerling opgesteld; het mag pas worden vastgesteld of bijgesteld als ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel van het OPP (LEO)
De school is in staat om leerlingen in aangepaste omstandigheden examens aan te bieden
Er is een plek in de school aanwezig waar de leerling zich kan terugtrekken (LEO)
Docententeams houden rapportbesprekingen (resultaten)

Docententeams houden leerlingenbesprekingen (gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling)
De mentor/coach overlegt met de ondersteuningscoördinator over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (LEO)
De school heeft een intern ondersteuningsteam
De mentor/coach zorgt voor een warme overdracht naar de mentor/coach van het volgend jaar (LEO)
Bij een externe overstap zorgt de school altijd voor een warme overdracht naar de andere locatie, het vervolgonderwijs of arbeidsplaats (LEO)
De school werkt bij de ondersteuning van leerlingen in voorkomende gevallen samen met de jeugdhulp

SCHOOLFUNCTIONARISSEN t.b.v. DE ONDERSTEUNING

De school heeft een ondersteuningscoördinator
De school heeft een vertrouwenspersoon
De school heeft een anti-pestcoördinator
De school heeft iemand aangewezen die het verzuim coördineert
De school heeft een ehbo'er/bhv'er

CONTACT MET OUDERS / OUDERBETROKKENHEID

De school organiseert kennismakingsmomenten voor de ouders met de mentor/coach
De school informeert ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van de leerling
School, ouders en leerling maken samen afspraken over (begeleidings-)activiteiten en verantwoordelijkheden (LEO)
De school organiseert themabijeenkomsten voor ouders
Bij afwezigheid van de leerling worden ouders <i>dezelfde dag</i> daarvan op de hoogte gesteld
Ouders hebben inzage in het leerlingvolgsysteem
De school stuurt ouders een nieuwsbrief m.b.t. de ontwikkelingen in en rond de school
De school heeft de medezeggenschap voor ouders geregeld

PROCEDURE EN TOELAATBAARHEIDSCRITEIA VMBO4YOU

PROCEDURE

Intakeprocedure VMBO4you Lentiz Floracollege

VMBO4you hanteert een zeer gedegen intakeprocedure, waarbij één of meerdere gesprekken met de ouders en de basisschool, een observatie in de klas, het invullen van een vragenlijst en het verzamelen van relevante informatie waaruit blijkt dat de leerling baat heeft bij de ondersteuning van VMBO4you.

Hierna wordt, in overleg met ouders en leerling, een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld, waar onder anderen ondersteuningsbehoeften, handelingsadviezen en doelen worden beschreven.

Aanvraag bij het SWV VO Westland

Voor plaatsing bij het groepsarrangement VMBO4you is een beschikking van het SWV VO Westland nodig.

Het Floracollege/VMBO4you dient een aanvraag in bij het SWV. Het SWV beoordeelt de aanvraag op inhoud (t.a.v. de benodigde onderwijssteuning en het aangevraagde arrangement) en bij zijnstroom ook op de doorlopen procedure binnen de aanvragende school (zijn door de school de juiste stappen doorlopen, is er voldoende ondersteuning ingezet, zijn ouders voldoende betrokken?).

Bij nieuwe instroom in klas 1 zal VMBO4you, nadat de leerling bij het Floracollege is aangemeld, in nauwe samenwerking met de basisschool, de aanvraag bij het SWV indienen.

ZIJ-INSTROOM

Zijnstroom in klas 1 en 2 is mogelijk, mits er plaats is en kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning op de huidige school onvoldoende tegemoetkomt aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard van de beperking van de leerling en de daardoor veroorzaakte onderwijsbeperkingen. De leerling moet voldoen aan onderstaande toelaatbaarheidscriteria voor VMBO4you.

Door de afleverende school wordt contact gezocht met de coördinator van VMBO4you en wordt informatie overgedragen op grond waarvan VMBO4you de afweging kan maken of zij de leerling inderdaad een passende plek kan bieden.

De afleverende school zorgt in ieder geval voor de volgende informatie:

- Onderwijskundig rapport
- Advies leerweg van afleverende school
- Absentie overzicht
- Recente capaciteitentest (max. 2 jaar oud)
- Schoolrapporten
- Ontwikkelingsperspectief (OPP) en evaluatie OPP
- Verslagen van onderzoeken (ADHD, dyslexie, etc.)
- Verslagen van besprekingen in zorgteams
- Uitslag VOBL: beschrijving onderwijssteuningsbehoeften
- Beschrijving geboden onderwijssteuning (arrangementen) en het resultaat daarvan.

- Evt. beschrijving van geboden jeugdhulp.

Als VMBO4you een positief advies uitbrengt m.b.t. de plaatsing van de leerling, vraagt de VO-school waar de leerling ingeschreven staat, een beschikking aan bij het SWV.

Gezien het concept van VMBO4you is instroom in klas 3 en 4 niet meer mogelijk; de leerlingen hebben de stevige basis van klas 1 en 2 nodig om vanaf klas 3 goed in een reguliere klas te kunnen functioneren.

Het Floracollege VMBO4you kan geen leerlingen plaatsen zonder beschikking van het SWV.

TOELAATBAARHEIDSCRITERIA VMBO4YOU

Leerlingen met gedrags- en/of psychiatrische problematiek en gerelateerde leerproblemen

Het toekennen van plaatsing binnen het zorgarrangement VMBO4you gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E. Als blijkt dat de leerling niet al deze ondersteuningsbehoeften heeft, kan beredeneerd worden afgeweken.

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde rapportage
Kenmerken van het kind	<ul style="list-style-type: none"> • Er is sprake van gedrags- en/of psychiatrische problematiek, waarbij het doorstroomperspectief beoogt dat het kind binnen een 'reguliere' VMBO setting zijn/haar diploma kan halen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksgegevens die de kenmerken van het kind onderbouwen.
Extra onderwijs- en zorgbehoeften	<p>A. Emoties en persoonskenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling vraagt om meer dan gemiddelde ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken. • De leerling vraagt meer dan gemiddeld individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren). De leerling maakt aantoonbaar vooruitgang op bovenstaande kenmerken. • De begeleiding van de leerling vereist specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. <p>B. Omgaan met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling vraagt meer dan gemiddeld om ondersteuning in de omgang met anderen en is daarin ontwikkelbaar. <p>C. Voorwaarden om te kunnen leren</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling heeft behoefte aan een omgeving, waarin veel (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden. • De leerling is leerbaar. • De leerling vraagt meer dan gemiddeld individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). De leerling is daarin ontwikkelbaar. <p>D. Didactische begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling kan het reguliere VMBO-programma volgen en is leerbaar. Daar waar nodig kan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof worden aangeboden. <p>E. Integrale onderwijs- en zorgbehoeften</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksgegevens die de aanvraag onderbouwen. • Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en zorgbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.

	<ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding meer dan gemiddeld een ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. 	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en vanuit de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en zorgbehoeften.	<ul style="list-style-type: none"> Geëvalueerd OPP

PROCEDURE EN TOELAATBAARHEIDSCRITEIA PRAKTIJKONDERWIJS

CRITERIA PRO

In het inrichtingsbesluit WVO artikel 15d wordt beschreven op basis van welke criteria het SWV een aanvraag pro mag toewijzen:

1. IQ 55 tot en met 80
2. Leerachterstand op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, tenminste één van de twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

PROCEDURE

1. De basisschool meldt de leerling aan via Onderwijs Transparant (OT) met het advies pro;
2. De VO-school checkt de aanvraag kritisch op inhoud en toetst deze aan de criteria;
3. De VO-school vult het aanvraagformulier pro in in OT;
4. De VO-school verstuurt het aanvraagformulier met benodigde bijlagen naar het secretariaat van de ACTA.

De basisschool levert de (teruggetoetste) leervorderingen aan. Het is zeer gewenst dat de basisscholen in hun adviestraject ook de NIO of WISC-V^{NL} afnemen en deze aanleveren bij de VO-school. De VO-school neemt eventuele overige benodigde toetsen af.

Daarbij wordt de 'Regeling screenings- en testinstrumenten LWOO en PrO 2025-2026', zoals vastgesteld door het Ministerie, in acht genomen:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-31082.html>.

De Regeling voor 2026-2027 is nog niet bekend gemaakt. Zodra deze er is, zal deze op de website van het SWV gepubliceerd worden onder de downloads.

Het is wettelijk vastgesteld dat het dossier de volgende informatie moet omvatten:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport;
- De leerachterstand van de leerling;
- Het intelligentiequotiënt van de leerling;
- Indien noodzakelijk voor de beoordeling: de uitslagen van persoonlijkheidsonderzoeken m.b.t. prestatie-motivatie, faalangst en emotionele stabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek van de leerling in relatie tot de leerprestaties;
- De schriftelijke zienswijze van de ouders.

Om toegelaten te worden tot het praktijkonderwijs als schoolsoort is een indicatiestelling nodig. Het praktijkonderwijs is in de nieuwe wetgeving daarom uitgezonderd van het leidende karakter van het schooladvies. Het is dus niet zo dat de basisschool via het schooladvies bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor praktijkonderwijs. Het uiteindelijke besluit over toelating tot het pro ligt bij het SWV. Het SWV wordt bij deze beoordelingstaak geadviseerd door de ACTA, de Advies Commissie Toewijzing Arrangementen.

Elke vmbo-school in het Westland mag een aanvraag voor pro indienen bij het SWV. In de WVO is vastgelegd dat scholen de aanvraag pro pas kunnen indienen na overleg met ouders.

Leerlingen moeten vóór 1 oktober een TLV voor het pro hebben, omdat scholen anders geen bekostiging voor deze leerling ontvangen. Aanvragen kunnen op elk moment van het jaar bij het SWV worden ingediend. De vergaderdata van de ACTA en de inleverdata voor de dossiers zijn terug te vinden op de website en in hoofdstuk 12 van de Handelingswijzer.

Om te kunnen garanderen dat de TLV tijdig afgegeven wordt door het SWV, dienen de aanvragen uiterlijk voor de sluitingsdatum van de eerste vergaderdatum van de ACTA van het nieuwe schooljaar te worden ingediend bij het secretariaat van de ACTA: ACTA@swv-westland.nl.

AANVRAGEN BIJZONDERE GROEPEN

In het Inrichtingsbesluit WVO artikel 15e wordt de aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen beschreven (voorheen de 'bijzondere regeling'). Dit gaat om leerlingen die al een lwoo-aanwijzing/OLA of een TLV voor het VSO toegewezen hebben gekregen en voor wie nu een TLV voor het pro wordt aangevraagd.

De aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen kan alleen ingediend worden door een pro-school.

De criteria die hierbij gehanteerd worden zijn de volgende (er wordt hierbij o.a. verwezen naar de landelijke criteria voor lwoo):

Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de wet kan een aanvraag voor toelaatbaarheid tot het pro bij het SWV worden ingediend voor een leerling voor wie het zorg- en onderwijsaanbod van het pro naar het oordeel van het bevoegd gezag het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die:

- a. Het vmbo of de mavo bezoekt en op lwoo/OLA is aangewezen, met:
 1. scores op de criteria, bedoeld in artikel 15d, in het grensvlak van het lwoo en pro.
 2. naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek heeft nadat de beslissing is genomen dat de leerling op lwoo is aangewezen,

of

3. naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek heeft dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op lwoo of pro,

of

- b. Beschikt over een TLV voor het VSO dan wel een ontwikkelingsperspectief en die:
 1. Voldoet aan het IQ-criterium of leerachterstandscriterium voor toelating tot het pro, bedoeld in artikel 15d, vierde lid, blijkens gegevens die gebaseerd zijn op de vastgestelde screenings- of testinstrumenten,

of

2. Naar het oordeel van het bevoegd gezag, ongeacht een dergelijk IQ of leerachterstand, een zodanige problematiek heeft dat toelaatbaarheid tot het pro geboden is.

Het dossier bij een dergelijke aanvraag bestaat uit:

- a. Een kopie van de beslissing dat de leerling is aangewezen op lwoo/OLA, een kopie van de TLV voor het VSO of van het OPP;

- b. De schriftelijke zienswijze en instemming van de ouders;
- c. Een motivering waaruit blijkt dat de leerling voldoet aan de voorschriften;
- d. Een leerlingdossier dat in elk geval bevat:
 - Het OPP of de onderwijskundige rapportage over de leerling;
 - Een beschrijving van de geboden ondersteuning en het resultaat daarvan;
 - Een document dat aangeeft welke externe deskundigen voor advies of hulp zijn ingeschakeld bij de begeleiding van de leerling;
 - Een beschrijving van de risico's die zich naar verwachting zullen voordoen indien de leerling op de huidige school blijft;
 - Mogelijk relevante test- en toetsgegevens.

Het volledige dossier moet digitaal worden aangeleverd bij het secretariaat van de ACTA. Voor verdere informatie over het aanleveren van de dossiers, kijk op:

<https://www.swv-westland.nl/voor-scholen/advies-commissie-toewijzing-arrangementen/>

BEOORDELING VAN DE AANVRAGEN

De ACTA beoordeelt de aanvragen voor een TLV voor het pro en adviseert het SWV hierover.

De aanvragen worden op korte termijn behandeld: zodra het dossier compleet is, ligt er uiterlijk binnen 4 schoolweken een advies.

De ACTA controleert o.a. of bij de aanvraag gebruik is gemaakt van de vastgestelde screenings- en/of testinstrumenten die jaarlijks voor 1 oktober per ministeriële regeling worden vastgesteld.

De secretaris van de ACTA legt de besluiten vast en informeert de scholen en ouders (in afschrift) op zeer korte termijn na de vergadering over het besluit van de ACTA, namens het SWV.

BEROEP EN BEZWAAR

In bijlage 1 bij dit Ondersteuningsplan worden de procedures beschreven m.b.t. beroep en bezwaar. Deze zijn ook van toepassing op de aanvragen voor een TLV voor pro.

OUDERBETROKKENHEID

In de WVO is vastgelegd dat scholen de aanvraag pro moeten indienen na overleg met ouders.

In de Wet passend onderwijs is geregeld dat het SWV van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling een afschrift stuurt aan de ouders.

Bijlage 5 Toelaatbaarheidscriteria vso en Maatwerkplus Arrangementen

TOELAATBAARHEIDSCRITEIA VSO & MAATWERKPLUS ARRANGEMENTEN

Vastgesteld voor de periode van 01/08/2024 t/m 31/07/2028

GEZAMENLIJKE UITGANGSPUNTEN

- Elk kind heeft recht op onderwijs en/of ontwikkeling.
- Elke leerling zo snel mogelijk op de juiste plek.
- Voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.
- Zo min mogelijk bureaucratie voor scholen en samenwerkingsverbanden.
- Zo veel mogelijk uniformiteit bij de beoordeling van de aanvragen binnen de 4 SWV's.
- Het totaal aantal leerlingen genereert de benodigde bekostiging voor de gehele school. Hierbij zal de ene leerling meer ondersteuning nodig hebben dan de andere.
- De VSO-scholen monitoren in een cyclisch proces of een leerling - als de ontwikkellijn en ondersteuningsbehoeften dit toelaten - terug te leiden is naar het regulier onderwijs dan wel toe te leiden is naar arbeid of dagbesteding.
- Het SWV is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod. Indien een school signaleert dat er een onvoldoende dekkend aanbod is, gaat de VSO-school daarover vroegtijdig in gesprek met het SWV.
- De financiën van de samenwerkingsverbanden bestaan uit communicerende vaten: als er meer middelen naar de één gaan, gaan er minder middelen naar de ander.

GEZAMENLIJKE KIJK OP DE WERKWIJZE BIJ EEN AANVRAAG TLV VANUIT HET VSO

- Het OPP staat centraal.
- Er is sprake van een zorgvuldig verlopen voortraject waarin ouder(s)/verzorger(s), leerling en eventuele zorgpartners betrokken zijn.
- Er is goede documentatie aanwezig van het voortraject en de stappen die zijn ondernomen: wat heeft de leerling aan extra ondersteuning ontvangen en wat zijn de resultaten hiervan?
- Er bestaat een helder beeld van de bevorderende en belemmerende factoren behorende bij de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerling en of deze de ondersteuning die de reguliere scholen kunnen bieden, overstijgt.
- De VSO-school heeft goed in beeld wat de leerling nodig heeft en stemt voor het te bieden passend aanbod, daar waar nodig, af met andere V(S)O-scholen.
- Het verwachte uitstroomperspectief op moment van instroom staat beschreven.

TOELAATBAARHEIDSCRITERIA & BEKOSTIGINGSCATEGORIEËN

- 1) In principe geldt voor elke aanvraag de bekostigingscategorie die bij het type VSO hoort (tabel 1). De TLV's worden voor diplomagericht onderwijs afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.
- 2) De VSO-school kan voor deze laatst genoemde groep leerlingen een verlenging van de TLV aanvragen tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan aan de hand van het transitieplan worden aangetoond dat de leerling in de zin van onderwijs nog leerbaar is en dat de leerling door de verlenging een beter uitstroomperspectief verkrijgt. We verwijzen hiervoor naar de 'Handreiking Aanvragen verlenging TLV 18-20 jaar'.
- 3) Maatwerkplus Arrangement: voor leerlingen die (veel) meer ondersteuning nodig hebben dan redelijkerwijs van de VSO-school mag worden verwacht, kan een aanvullende bekostiging worden aangevraagd. Hiervoor wordt de invulwijzer Ondersteuningsbehoeften van het doelgroepenmodel van LECSO als basis gebruikt, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen een medium (maximaal € 7.500) en een zwaar arrangement (maximaal € 13.000) (tabel 2).

Scholen kunnen in de aanvraag aangeven welk bedrag nodig is om de benodigde ondersteuning te kunnen bieden. Het totale bedrag dat de school ontvangt aan ondersteuningsbekostiging kan nooit hoger zijn dan het bedrag van een TLV categorie 3. Een Maatwerkplus Arrangement wordt voor de duur van maximaal twee jaar afgegeven. Indien noodzakelijk kan het arrangement worden verlengd middels een nieuwe aanvraag. Een Maatwerkplus Arrangement kan ook *gedurende* de schoolloopbaan worden aangevraagd.

- 4) De VSO-school moet bij een aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement in het aanvraagformulier Maatwerkplus Arrangement duidelijk aangeven waar de extra bekostiging voor nodig is en vooral ook hoe deze extra middelen ingezet gaan worden. Het gaat hierbij altijd om de *onderwijskundige* noodzaak en niet om aspecten die feitelijk tot de verantwoordelijkheid van de jeugdhulp of WLZ gerekend kunnen worden. Het aanvraagformulier (zie downloads) moet worden ingediend tezamen met *recente* verslagen van onafhankelijk, extern onderzoek die de aanvraag ondersteunen. Bijvoorbeeld een onderzoeksverslag vanuit de Banjaard, een revalidatieplanbespreking, een behandelplan/-verslag, etc.
- 5) Bij wijze van uitzondering kan in bepaalde casussen afgeweken worden van de duur, de gehanteerde criteria en/of het aanleveren van de vereiste documenten. Het is van belang dat zowel het SWV als de aanvragende school in dergelijke gevallen uitlegt waarom van de norm wordt afgeweken.

TABEL 1

De TLV's worden voor diplomagericht onderwijs afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt (verlenging mogelijk tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt).

Type VSO	Standaard bekostiging	Ondersteuningsbekostiging* (schooljaar 2025-2026)
ZML, LZ, cluster 4	Cat. 1 (laag)	€ 15.926,38
LG	Cat. 2 (midden)	€ 27.797,77

MG / EMB (A+B)	Cat. 3 (hoog)	€ 34.340,62
----------------	---------------	-------------

* Dit bedrag ontvangt de school aanvullend op de basisbekostiging die de school voor elke leerling ontvangt.

Toelaatbaarheidscriteria VSO Cluster 3

Zeer moeilijk lerend (ZML)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 ZML gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen met een IQ lager dan 55 • Leerlingen met een IQ tussen de 55 en 70 in combinatie met een laag leerrendement (bij aanvang van het VO ≤ eind groep 3) en ondersteuningsbehoeften op tenminste één van onderstaand geformuleerde gebieden. • Leerlingen met een IQ tussen de 70 en 85 in combinatie met ernstige problematiek op sociale redzaamheid en/of sociaal emotionele ontwikkeling waaruit intensieve ondersteuning nodig blijkt. <p>Het gedrag van de leerling is passend binnen de kaders van het ZML-onderwijs.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker en/of didactische rapportage (waaronder de laatst afgenomen genormeerde toetsen) waaruit blijkt dat de leerling functioneert op het niveau van ZML. 2. Geëvalueerd OPP waarin de ontwikkeldoelen beschreven zijn. 3. Voor de leerlingen met IQ tussen de 70-85 is rapportage sociale redzaamheid en/of SEO-R en/of ESSEON nodig waaruit blijkt dat de leerling sociaal-emotioneel functioneert op een niveau passend bij de ZML ondersteuningsbehoeften.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>De ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen vallen in het doelgroepenmodel van LECSO onder de voortdurende ondersteuning op de gebieden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling • Communicatie • Zelfredzaamheid in relatie tot ADL-handelingen 	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO Ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek (cluster 4)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 4 gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E. Deze leerling valt onder bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde rapportage
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek. 	<ol style="list-style-type: none"> Recente onderzoeksgegevens die de kenmerken van de leerling onderbouwen, bijvoorbeeld een diagnostisch onderzoek, een behandelplan/-verslag of observatieverslag.
Extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	<p>F. Emoties en persoonskenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling vraagt om zeer veel ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken. De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren). De begeleiding van de leerling vereist zeer specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. <p>G. Omgaan met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen. <p>H. Voorwaarden om te kunnen leren</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft structureel de behoefte aan een prikkelarme omgeving, waarin veel (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden. De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). <p>I. Didactische begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft structureel behoefte aan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof. De aanpassing daarvan vergt aantoonbaar zeer veel tijd van het docententeam. <p>J. Integrale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. Er is sprake (geweest) van bemoeienis vanuit de jeugdhulp en/of psychiatrie, tenzij ouders aantoonbaar weigerachtig zijn om hieraan mee te werken. 	<ol style="list-style-type: none"> Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO Lichamelijk gehandicapt (Cluster 3 LG)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 LG gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 2 (midden).

	Indicatoren voor onderwijs aan lichamelijk gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die leidt tot motorische beperkingen en tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen. 	
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij gebruik van technische hulpmiddelen. De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling is afhankelijk van paramedische behandelingen en hulpmiddelen. De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de aandoening gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan aangepaste sanitaire voorzieningen en volledig rolstoeltoegankelijk schoolgebouw. De leerling heeft behoefte aan het inzetten van speciale (technische) hulpmiddelen en materialen. De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. <p>D. Didactische begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan ondersteuning bij onderwijs voorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten en handelingen. De leerling heeft behoefte aan ondersteuningsvormen die zijn gericht op het (stimuleren van het) leerproces, zoals praktische begeleiding tijdens de les of speciale ondersteuning bij specifieke vakken. 	<ol style="list-style-type: none"> Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen. Bijvoorbeeld een behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen. Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de motorische en lichamelijke beperkingen en de onderwijsbehoeften. Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO Langdurig (somatisch) ziek (Cluster 3 LZ)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 LZ gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan langdurig (somatisch) zieke leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen. 	
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling is afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen. De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens gezondheid en/of pijnbeleving. De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens energieniveau, slaapbehoeften en/of slaappatroon. De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd en schoolwerk met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. De leerling heeft behoefte aan een rustruimte en/of aangepaste sanitaire voorzieningen. <p>D. Didactische begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft extra onderwijsbehoeften als het gaat om informatieverwerking, taakgerichtheid, concentratie en/of werktempo. 	<ul style="list-style-type: none"> Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen. Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis en de onderwijsbehoeften. Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO Meervoudig gehandicapt / Ernstig Meervoudig Beperkt cat. A + B (Cluster 3 MG/EMB A+B)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 MG/EMB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 3 (hoog).

	Indicatoren voor onderwijs aan meervoudig gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ <20). 2. Een ernstige stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ: 20-34) met bijbehorend zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende medische-, of gedragsproblematiek. 3. Een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ 35-69) in combinatie met een lichamelijke handicap (zie criteria ZML/LG). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker of een beschrijving van de intellectuele, motorische, communicatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, bijvoorbeeld volgens het LACCS-model, opgesteld door een psycholoog, orthopedagoog of een arts.
Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan	<p>De meeste intelligentietests zijn niet berekend op afname bij zeer zwak presterende leerlingen. Een IQ <55 is onvoldoende betrouwbaar vast te stellen. Daarom wordt naast een IQ-meting ook gekeken naar het ontwikkelingsniveau van de leerling. Onderstaande beschrijvingen zijn gebaseerd op Resing & Blok 2002.</p> <p>Ad 1: IQ <20, referentieleeftijd: 0-2 jaar <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan soms lopen, zeer elementaire vorm van spreken mogelijk, heeft baat bij regelmatige lichamelijke activiteit, eenvoudige vormen van zelfredzaamheid (bijvoorbeeld lepel vasthouden, zelfstandig koekje eten) zijn mogelijk. Kan niet voor zichzelf zorgen; heeft bij bijna alle algemene dagelijkse levensverrichtingen hulp nodig. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.</p> <p>Ad 2: IQ 20-34, referentieleeftijd: 2-4 jaar. <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan meestal leren lopen. Kan taal begrijpen en er op reageren. De spraakontwikkeling is beperkt. De leerling beschikt niet over de basisvoorwaarden om te leren lezen, schrijven en rekenen. De leerling kan getraind worden in elementaire verzorging en andere basisvaardigheden, bijvoorbeeld: aankleden, haren kammen, zelfstandig uit een beker drinken en een vorm van zindelijkheid aanleren is mogelijk. Heeft hulp nodig bij de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen. Heeft leiding nodig en intensieve, sturende begeleiding. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geëvalueerd OPP waarin de ontwikkelingsdoelen waaraan gewerkt wordt beschreven zijn. 2. Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Hoeft niet te worden aangetoond.	

TABEL 2 MAATWERKPLUS ARRANGEMENTEN

Voor onderstaande beschrijvingen wordt gerefereerd aan de Invulwijzer Ondersteuningsbehoefte behorende bij het doelgroepenmodel (V)SO van LECSO, waar de gebieden nader geduid worden. In het LECSO-model wordt eveneens het verschil tussen *voortdurend*, *intensief* en *zeer intensief* beschreven.

Bekostiging	Onderbouwing
Standaard (volgens tabel 1)	<p>De leerling heeft <i>voortdurende</i> ondersteuning nodig op meerdere gebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie <p>Het aanbod van de VSO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, zoals blijkt uit het OPP.</p>
Maatwerkplus Arrangement (medium)	<p>De leerling heeft structureel <i>intensieve</i> ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie <p>Het aanbod van de VSO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, echter deze leerling heeft naast de reguliere ondersteuning die vanuit het VSO verwacht mag worden, intensieve extra ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.</p>
Maatwerkplus Arrangement (zwaar)	<p>De leerling heeft structureel <i>zeer intensieve</i> ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie <p>Het aanbod van de VSO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, echter deze leerling heeft naast de reguliere ondersteuning die vanuit het VSO verwacht mag worden, zeer intensieve ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.</p>

TABEL 3

Indien een Maatwerkplus Arrangement wordt aangevraagd, geldt in alle gevallen een looptijd van maximaal twee jaar. Hierna kan eventueel een verlenging worden aangevraagd.

Bij de aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement gaat het om de onderwijskundige noodzaak en niet om aspecten die feitelijk tot de verantwoordelijkheid van de jeugdhulp of WLZ gerekend kunnen worden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om aanpassingen in de groepsgrootte en om extra personele inzet (extra docent, extra onderwijsassistent, etc.).

<i>Domein</i>	<i>Wat rechtvaardigt het Maatwerkplus Arrangement ten aanzien van ... (Wat is de concrete extra ondersteuningsbehoefte?)</i>	<i>Hoe worden de extra ondersteuningsmiddelen ingezet (op jaarbasis)?</i>
Leren & ontwikkelen / executieve functies		
Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag		
Communicatie		
Fysieke situatie		
Medische situatie		
Benodigd bedrag (per jaar)		

Bij de aanvraag moet deze ingevulde tabel worden aangevuld met verslagen van onafhankelijk, extern onderzoek die de aanvraag ondersteunen. Bijvoorbeeld een onderzoeksverslag vanuit de Banjaard, een revalidatieplanbespreking, een behandelplan/-verslag, etc.

Het doelgroepenmodel is te vinden op: <https://doelgroepenmodel.nl/ldgm/doelgroepenmodel-vo/>.

**INFORMATIE VOOR HET PRIMAIR
ONDERWIJS OVER DE OVERSTAP PO-VO
VOOR KWETSBARE LEERLINGEN**

Schooljaar 2025-2026

N.B. Overal waar hij staat, kan hij/zij gelezen worden.

Inleiding

De overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs is een spannend moment. En dat geldt in het bijzonder voor de leerling met extra ondersteuningsbehoeften.

Het is belangrijk dat elke leerling op een VO-school terechtkomt, die aansluit bij de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte. Het is essentieel dat de basisschool en de school voor voortgezet onderwijs in dit proces goed samenwerken.

Aanmelding op VO-school

Leerlingen waarbij geen twijfel bestaat over niveau of ondersteuningsbehoeften, kunnen direct aangemeld worden bij de VO-school van hun keuze.

Ook als een leerling extra ondersteuning nodig heeft en het duidelijk is welke reguliere school tegemoet kan komen aan deze ondersteuningsbehoeften, kunnen ouders hun kind direct aanmelden bij de beoogde VO-school. Het is van groot belang dat bij de aanmelding zowel ouders als de aanleverende basisschool duidelijk zijn over de extra ondersteuningsbehoeften van de leerling, zodat vanaf dag één op het VO hier rekening mee kan worden gehouden.

Informatie over de ondersteuning die een school biedt, wordt beschreven in het Overzicht Ondersteuningsaanbod van de school. Deze is terug te vinden op de websites van de scholen. Op de website van het SWV VO Westland staat een matrix waarin deze overzichten van de reguliere scholen zijn samengevat: [Ondersteuningsaanbod-MATRIX-2025-2026.pdf](#).

Op de websites van de scholen staat vermeld hoe leerlingen aangemeld kunnen worden:

<https://isw.nl/groep-8/aanmelden-schooljaar-26-27/>

<https://www.lentiz.nl/floracollege/aanmelding/>

<https://www.lentiz.nl/daltoncollege/aanmelden-leerjaar-1/>.

Afspraken overdracht leerling met extra ondersteuningsbehoeften

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, moet dat zowel door de basisschool als door de ouder(s)/verzorger(s) worden aangegeven bij de aanmelding op de school voor voortgezet onderwijs. Voor deze leerlingen zijn de volgende werkafspraken gemaakt tussen het Samenwerkingsverband PO Westland (SPOW) en SWV VO Westland:

- PO en VO zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat alle leerlingen op de best passende plek in het VO terecht komen.
- Er wordt gewerkt met één onderwijskundig rapport (OKR). Het OKR bestaat uit een algemeen deel dat ingevuld wordt voor elke leerling en een specifiek deel dat ingevuld wordt voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in het PO of van wie de verwachting is dat ze extra ondersteuning nodig hebben in het VO.
- Er vindt voor deze leerlingen altijd een warme overdracht tussen PO en VO plaats; d.w.z. persoonlijk contact over alle relevante gegevens van de leerling. Dit overdrachtmoment vindt plaats als de leerling nog op het PO zit.
- Het PO en VO hebben ieder een eigen groeidocument/OPP. Bij aanmelding van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften is het advies aan de scholen om tijdens de warme overdracht gezamenlijk het OPP van het VO in te vullen. Het PO kent de leerling goed en daarmee heeft het VO (een deel van de) benodigde informatie op een rijtje. Met deze informatie kan meteen vanaf het begin van het schooljaar, in afstemming met ouders en leerling, passende ondersteuning worden ingezet.
- Bij leerlingen voor wie de uitstroom naar de best passende vorm van voortgezet onderwijs onduidelijk is, zal in een zo vroeg mogelijk stadium (begin groep 7) een begin worden gemaakt met de oriëntatie voor vervolgonderwijs. Naast de ouders zal ook het SWV VO Westland z.s.m. bij dit proces betrokken worden. Hier wordt verderop in dit document nader op ingezoomd.
- Bij leerlingen voor wie een vorm van gespecialiseerd onderwijs wordt geadviseerd, wordt het SWV VO Westland *altijd* (ook weer vroegtijdig!) betrokken.
- Als duidelijk is naar welke VO-school de leerling gaat, kan de aan deze school verbonden schoolondersteuner van het SWV VO Westland, een rol spelen in een soepele overstap van de leerling van het PO naar het VO. Via de ondersteuningscoördinator van de betreffende school, kan de schoolondersteuner betrokken worden.

Overdracht PO-VO voor leerlingen met leerachterstanden

Nu we sinds 2020 geen vaste landelijke criteria meer hanteren, is het nóg belangrijker dat de VO-school uitgebreide informatie van de basisschool ontvangt over de leervorderingen van de leerling en welke ondersteuning eventueel gewenst is, zodat meteen passende ondersteuning kan worden ingezet.

Op 15 oktober 2025 wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd door het Leernetwerk groep 8, waar ISW en Lentiz informatie geven over het OKR en advisering PrO en VMBO(4you). Daarnaast zijn de VO-scholen altijd bereid mee te denken en ook hier: hoe eerder hoe beter!

Voor inhoudelijke vragen over advisering, plaatsing en overdracht kan door het PO contact worden opgenomen met het ISW Westland Vakcollege en/of het Lentiz Floracollege (incl. Novilab):

ISW Westland Vakcollege
Zara Taal
e-mail: TLZ@isw.info
tel.: 0174-620943

Lentiz Floracollege (incl. Novilab):
Marjolijn Pruijsen
e-mail: MPruijsen@lentiz.nl
tel.: 0174-671170

Praktijkonderwijs en grensvlak pro/vmbo

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen die naar verwachting geen vmbo-diploma kunnen halen.

Vanwege de uitgebreide aanmeldprocedure, is het mogelijk om leerlingen voor het praktijkonderwijs eerder aan te melden dan de formele aanmeldweek van 25 t/m 31 maart. Zodra de unieke code in het bezit van ouders is, kan door ouders of school contact worden opgenomen met de toelatingscoördinator van het ISW Westland Praktijkcollege via westlandpraktijkcollege@isw.info of telefoonnummer 0174-615310.

Voor inhoudelijke vragen over advisering, plaatsing en overdracht m.b.t. het praktijkonderwijs kan contact worden opgenomen met:

ISW Westland Praktijkcollege
Marloes van Westenbrugge
e-mail: WBE@isw.info
tel.: 0174-615310

VMBO4you | Lentiz Floracollege

VMBO4you is een speciaal groepsarrangement voor leerlingen met aantoonbare extra ondersteuningsbehoeften. De leerlingen kunnen in potentie een vmbo-diploma halen, maar zijn kwetsbaar en hebben, zeker in de onderbouw, extra ondersteuning nodig.

In verband met de uitgebreide intakeprocedure en de beperkte plaatsingsmogelijkheden, adviseren wij ouders van leerlingen die in aanmerking (lijken te) komen voor het groepsarrangement van VMBO4you om zo snel mogelijk contact op te nemen met de coördinator van VMBO4you.

VMBO4you | Lentiz Floracollege
Sandra van der Velde
e-mail: svdvelde@lentiz.nl
tel.: 0174-671170

Leerlingen waarbij twijfel bestaat over het vervolgonderwijs

Begin groep 7 oriënteren school, ouders en leerling zich op een passende plek in het vervolgonderwijs voor de leerling. De IB'er en/of orthopedagoog van het primair onderwijs stellen vast welke leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften niet zonder meer naar het reguliere vervolgonderwijs kunnen worden verwezen.

Voor de meeste van deze leerlingen, zal het SPOW al betrokken zijn. Indien expertise vanuit het VO gewenst is, kan de adviseur van het SPOW de hulp van het POVO-team van het SWV VO Westland inroepen.

Het POVO-team kan met de basisscholen meedenken over het vervolgonderwijs. Dit team heeft de ondersteuningsmogelijkheden binnen de reguliere en gespecialiseerde VO-scholen scherp. Vanuit het POVO-team kan worden meegekeken of er wellicht mogelijkheden binnen het regulier onderwijs zijn, aan welke vaardigheden nog gewerkt kan worden om de leerling eventueel in te laten stromen in het regulier onderwijs en/of wat de beoogde VO-school kan doen om aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling tegemoet te komen.

Voor leerlingen waarvoor blijkt dat een plaats in het regulier onderwijs met extra ondersteuning haalbaar is, kunnen ouders contact leggen met de beoogde school. Zij kunnen een gesprek aanvragen met de ondersteuningscoördinator van de school om te bespreken welke extra ondersteuning nodig is. De ondersteuningscoördinator zal de schoolondersteuner van het SWV VO Westland bij deze gesprekken betrekken. Om er zeker van te zijn dat de leerling op de best passende plek terecht komt, is het van groot belang dat zowel de ouders als de verwijzende school een compleet beeld schetsen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Op die manier kunnen alle betrokkenen op basis van een reëel beeld de mogelijkheden binnen de reguliere school verkennen en er voor zorgen dat de leerling vanaf dag één daadwerkelijk voldoende én de juiste ondersteuning krijgt.

Procedure bij een overstap van (S)BO/SO naar VSO

Omdat we meer zicht willen krijgen op leerlingen die rechtstreeks vanuit het PO doorstromen naar het vso en we stappen willen maken richting inclusiever onderwijs, verzoeken we de scholen om bij een overstap van een leerling van het primair onderwijs (reguliere basisschool, sbo of so) naar het voortgezet speciaal onderwijs, altijd contact op te nemen met Cissy Canninga van het SWV VO Westland (CCanninga@swv-westland.nl of 06-42405075).

Het verzoek is om dit ook al zeer vroegtijdig, bij voorkeur aan het begin van groep 7, te doen.

Indien het regulier onderwijs geen optie blijkt, geeft het POVO-team een

betrokkenheidsverklaring af. De school van herkomst zoekt in overleg met ouders naar een passende plek op een vso-school. Indien gewenst, kan het POVO-team hierin adviseren.

De leerling wordt door de ouders aangemeld bij de vso-school. De school van herkomst levert de benodigde informatie inclusief de betrokkenheidsverklaring aan. Bij het ontbreken van de betrokkenheidsverklaring, zal de vso-school de basisschool verwijzen naar het samenwerkingsverband VO om eerst de eventuele mogelijkheden in het regulier onderwijs te onderzoeken.

De vso-school onderzoekt vervolgens of de leerling is aangewezen op vso. Als dit het geval blijkt te zijn, vraagt de vso-school een TLV aan bij het samenwerkingsverband VO.

De school voor primair onderwijs heeft een belangrijke taak in het aanleveren van alle benodigde informatie aan de vso-school voor het completeren van het dossier; zij kennen de leerling en zijn ondersteuningsbehoefte immers goed!

De aanmeldprocedure van het Pleysier College is vanaf schooljaar 2025-2026 gewijzigd:

- Aanmelden kan vanaf 1 januari t/m 31 maart;
- De aanmelding kan in behandeling worden genomen als het dossier compleet is en als het samenwerkingsverband VO betrokken is geweest.
- Voor meer informatie, kijk op <https://pleysier.nl/inschrijven/>.

PROCEDURE AANVRAAG TLV DOOR REGULIERE SCHOOL

PROCEDURE

Een leerling is toelaatbaar tot het VSO als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs onvoldoende tegemoetkomt aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard van de beperking van de leerling en de daardoor veroorzaakte onderwijsbeperkingen. De leerling moet voldoen aan onderstaande regionaal opgestelde toelaatbaarheidscriteria voor cluster 3 en 4.

Bij een overgang van VO naar VSO:

- De school heeft vastgesteld dat de geboden extra ondersteuning binnen de school onvoldoende is gebleken;
- De school van herkomst checkt aan de hand van de toelaatbaarheidscriteria of een leerling in aanmerking komt voor het VSO;
- De school van herkomst zoekt in overleg met ouders naar een passende plek op een VSO-school voor de leerling;
- De VSO-school onderzoekt op basis van de aangeleverde informatie van de school van herkomst of de leerling is aangewezen op het VSO en of op deze beoogde school aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling tegemoet kan worden gekomen;
- De school van herkomst vraagt vervolgens een TLV aan bij het SWV.
In de aanvraag worden in ieder geval de volgende zaken onderbouwd:
 - waarom de aanvraag wordt gedaan;
 - dat op het regulier onderwijs extra ondersteuning is ingezet, maar dat dat niet afdoende bleek;
 - hoe ouders zijn betrokken bij de aanvraag.Onderwijskundig rapport, VOBL en Ontwikkelingsperspectief maken deel uit van de onderbouwing van de aanvraag. Indien nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan (medisch, psychologisch, psychiatrisch, didactisch).
- Na toewijzing van de TLV, melden ouders de leerling officieel aan bij de beoogde VSO-school.

Als een leerling vanuit het regulier voortgezet onderwijs wordt verwezen naar het VSO, dan geeft het SWV van de verwijzende school een TLV af en betaalt voor de rest van de schoolloopbaan voor de plaatsing in het VSO.

Voor alle leerlingen van ISW en Lentiz moeten de aanvragen dus altijd worden ingediend bij het SWV VO Westland, ongeacht de woonplaats van de leerling.

Het streven is dat de aanvraagprocedure voor diepteondersteuning maximaal 4 schoolweken in beslag neemt vanaf het moment dat de complete aanvraag ontvangen is door het SWV.

Tot het moment dat de leerling geplaatst is op de VSO-school, blijft de aanvragende school verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs aan de leerling! Een ingediende aanvraag is geen reden om de leerling geen onderwijs meer te bieden.

De volgende voorwaarden gelden:

- Het bevoegd gezag van de school van aanmelding of waar de leerling zit, vraagt de TLV aan. Dit is dus niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor een TLV voor het VSO,

is dit een school voor voortgezet onderwijs (VO-VSO) of een VSO-school (bij de overstap PO-V(S)O).

- De school en ouders kunnen bij het SWV bezwaar aantekenen tegen het besluit van het SWV.

Als er geen TLV wordt afgegeven, moet de school waar de leerling op dat moment is ingeschreven op zoek naar een andere passende plek voor de leerling.

Te onderscheiden zijn de toelaatbaarheidsverklaring en de toelatingsbeslissing: het SWV geeft een TLV af, maar de VSO-school beslist altijd over de toelating. Indien de school waar de leerling is aangemeld de leerling zelf niet kan plaatsen, moet die school zorg dragen voor een zo passend mogelijke plek op een andere school.

Zonder TLV is toelating op een VSO-school in ieder geval onmogelijk.

GECOMBINEERDE TRAJECTEN ONDERWIJS-JEUGDHULP: GEEN TLV

Plaatsing bij bijvoorbeeld Youz/De Zefier of School2Care verlopen via een indicatie vanuit de Jeugdwet. Hier hoeft dus geen TLV voor te worden aangevraagd. Het SWV betaalt wel de speciaal onderwijskosten; dit wordt via DUO verrekend.

PROCEDURE AANVRAAG TLV DOOR VSO-SCHOOL

PROCEDURE

De vier samenwerkingsverbanden in de regio (Den Haag e.o., Zoetermeer, Delft e.o. en Westland) hebben een, in grote lijnen, gezamenlijke procedure afgesproken waarmee de aanvragen voor een TLV door de VSO-scholen kunnen worden gedaan.

Voor het SWV VO Westland geldt de volgende procedure:

- De VSO-school verzamelt alle informatie rondom een leerling en bouwt een dossier op.
- Als het dossier compleet is, stuurt de school deze digitaal naar het secretariaat van de ACTA.
- Bij het secretariaat wordt gecheckt of het dossier compleet is.
- Als het niet compleet is, wordt de VSO-school om de gewenste aanvullingen gevraagd. Als het dossier wel compleet is, wordt het voorgelegd aan de ACTA.
- De ACTA bespreekt het dossier in de eerstvolgende bijeenkomst en geeft al dan niet een positief advies voor een TLV af.
- Als de ACTA voornemens is om negatief te beschikken, zal een hoorzitting worden georganiseerd. Wordt er vervolgens alsnog een negatief advies afgegeven, dan zal de ACTA een aanvullend advies geven over wat wellicht een passende plek voor de leerling is. De VSO-school zal in overleg met ouders op zoek gaan naar een passende plek voor de leerling. Indien nodig kan het SWV ondersteunen bij het vinden van een passende plek.

De aanvraag wordt gedaan d.m.v. het indienen van het ondertekend '[aanvraagformulier diepteondersteuning door VSO-school \(download\)](#)' met gevraagde bijlagen die de aanvraag ondersteunen.

Bij welk SWV aanvragen?

Bij een eerste inschrijving (de overgang van primair naar voortgezet onderwijs is een eerste inschrijving) is de woonplaats van de leerling bepalend voor waar de TLV moet worden aangevraagd. Na afloop van de termijn moet hetzelfde SWV, indien nodig, een nieuwe TLV afgeven. Als een leerling vanuit het reguliere voortgezet onderwijs wordt verwezen naar het

VSO, dan geeft het SWV van de verwijzende school een TLV af. Dit SWV beoordeelt ook of de leerling nog in aanmerking komt voor VSO na afloop van de TLV.

De TLV

Het bevoegd gezag van de V(S)O-school van aanmelding of waar de leerling is ingeschreven vraagt de TLV aan. De school en ouders kunnen bij het SWV bezwaar aantekenen tegen het besluit van het SWV. Het SWV moet zich daarbij door een bezwaaradviescommissie laten adviseren. Het SWV VO Westland is daartoe aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van de Stichting Onderwijsgeschillen. Er is een verschil tussen de toelaatbaarheidsverklaring en de toelatingsbeslissing: het SWV geeft een TLV af, maar de VSO-school beslist altijd over de toelating. Indien de school waar de leerling is aangemeld de leerling zelf niet kan plaatsen, moet die school zorg dragen voor een zo passend mogelijke plek op een andere school. Zonder TLV is toelating op een VSO-school in ieder geval onmogelijk.

TLV gedurende gehele schoolloopbaan

De vier regionale samenwerkingsverbanden voor Voortgezet Onderwijs (SWVZHW, VO Zoetermeer, VO Delfland en VO Westland) hanteren voor de indicatiestelling voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs éénduidige toelaatbaarheidscriteria. De criteria zijn leidend voor de indicatiestelling, maar bij wijze van uitzondering kan in individuele gevallen worden afgeweken van de gehanteerde criteria, op basis van een beredeneerde afwijking. In principe geldt voor elke aanvraag de bekostigingscategorie die bij het type VSO hoort. De TLV's worden voor diplomagericht onderwijs afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt. De VSO-school kan voor deze laatst genoemde groep leerlingen een verlenging van de TLV aanvragen tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan aan de hand van het transitieplan worden aangetoond dat de leerling in de zin van onderwijs nog leerbaar is en dat de leerling door de verlenging een beter uitstroomperspectief verkrijgt. We verwijzen hiervoor naar de [Handreiking Aanvragen verlenging TLV 18-20 jaar](#).

(TERUG-)PLAATSING NA AFLOOP VAN DE GELDIGHEIDSDUUR VAN DE TLV

Als de periode waarvoor verblijf op het VSO is toegekend afloopt, zijn er drie mogelijkheden:

- 1) De leerling heeft zijn VO-diploma of zijn onderwijsdoelen behaald en stroomt uit naar arbeid of vervolgonderwijs;
- 2) De leerling heeft extra tijd nodig op het VSO: er wordt door de VSO-school een herindicatie aangevraagd bij het SWV (met onderbouwing);
- 3) De leerling kan terug naar het regulier onderwijs.

In alle gevallen geldt dat het OPP met ouders en leerling is geëvalueerd en de ondersteuningsbehoeften van de leerling opnieuw zijn beoordeeld en vastgelegd.

Als de leerling terug kan stromen naar het regulier onderwijs, zoekt de VSO-school, in overleg met het SWV, een reguliere school die aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet kan komen. De reguliere school bepaalt of de leerling geplaatst kan worden.

In principe vindt de overstap altijd aan het begin van het schooljaar plaats.

Het streven is om de leerling in aanloop naar de overstap te laten wennen op de VO-school; het is vooral belangrijk om de leerling een grote klas te laten ervaren. In deze aanlooperperiode blijft de leerling ingeschreven op de VSO-school.

Als de VO-school aan het begin van het schooljaar alsnog een ingroeiperiode wil (en er sprake is van een nog geldende TLV), schrijft de VO-school de leerling wel in, maar biedt de VSO-school een terugkeergarantie tot aan de kerstvakantie.

De VSO-school ondersteunt de VO-school bij het opstellen van een aangepast ontwikkelingsperspectief en zorgt voor een goede overdracht.

De schoolondersteuner kan door de VO-school ingezet worden om zowel de leerling als de docenten te ondersteunen in het regulier onderwijs.

Bijlage 8 Handreiking aanvragen verlenging tlv cluster 3

HANDREIKING

Aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar voor leerlingen in het Cluster 3 onderwijs ZML/MG binnen de samenwerkingsverbanden Zuid-Holland West, VO Delflanden, VO Zoetermeer en VO Westland

INLEIDING

Leerlingen mogen volgens de Wet op de expertisecentra in het VSO blijven tot het einde van het schooljaar waarin zij 20 jaar worden. De SWV's geven voor leerlingen in het Cluster 3 onderwijs ZML/MG standaard een TLV af tot en met het schooljaar dat de leerling 18 jaar wordt. Er bestaat een mogelijkheid om de indicatie te verlengen tot en met het schooljaar dat de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan door de school die de TLV aanvraagt, kunnen worden onderbouwd waarom dit in het belang van de leerling is.

Het kan bijvoorbeeld zijn, dat een leerling van uitstroomprofiel is veranderd. In dat geval zal de leerling zich nog in korte tijd (1 of 2 schooljaren) andere vaardigheden eigen moeten maken. Of een bedrijf waar de leerling stage loopt, vraagt aan de school om verder te werken aan bepaalde doelen/vaardigheden welke nodig zijn om in dat bedrijf door te stromen naar werk. Ook kan het zijn dat de leerling nog een jaar onderwijstijd nodig heeft om vaardigheden te leren die kunnen bijdragen aan zijn kwaliteit van leven en die binnen een vervolgsetting niet geleerd kunnen worden.

Soms heeft een leerling door omstandigheden, zoals ziekte, langdurig geen onderwijs kunnen volgen. Ook dan kan een verlenging van de TLV worden aangevraagd. De school maakt de noodzaak van het verlengen van de TLV na het 18^e jaar inzichtelijk voor de toewijzingscommissies van de SWV's, door het indienen van een transitieplan waarin de nog te behalen doelen worden beschreven.

Het komt regelmatig voor dat een commissie een aanvraag voor verlenging van een TLV voor een leerling van 18 tot 20 jaar moet aanhouden, omdat het dossier niet compleet is en derhalve voor de commissie moeilijk te beoordelen is. Dit is een vervelende situatie omdat het proces hierdoor onnodig wordt vertraagd. Om dit te voorkomen zijn onderstaand richtlijnen beschreven voor het aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar.

Benodigde documenten

De volgende documenten zijn nodig bij het aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar:

- Een geëvalueerd OPP van het huidige schooljaar;
- Een transitieplan voor de periode 18-20 jaar of voor de periode van aanvraag;
- Ondertekening van de TLV-aanvraag;
- De eerder afgegeven TLV.

Uit de documenten moet blijken dat er goed is overwogen wat het beste is voor de leerling: een langer verblijf in het onderwijs of juist een vervolgbestemming buiten het onderwijs. De afweging is daarbij gebaseerd op het geëvalueerde OPP van de leerling, het overleg met de ouders en het transitieplan.

Voor elke leerling is dus sprake van een uniek plan op maat.

Transitieplan

In het transitieplan ligt de nadruk op doelen die zich richten op de transitie naar wonen, werken en vrije tijd. Wat heeft de leerling nodig om de transitie naar wonen, werken vrije tijd zo goed mogelijk te kunnen maken? Hieronder zijn een paar voorbeelden van dergelijke doelen gegeven:

Doelen ten aanzien van vrije tijd:

- De leerling is lid van een speciale sportclub.
- De leerling maakt via de naschoolse activiteiten kennis met verschillende sporten/culturele en kunstzinnige activiteiten.

Doelen ten aanzien van wonen:

- De leerling kan boodschappen doen met een boodschappenlijst.
- De leerling kan met een betaalpas betalen.
- De leerling kan zelfstandig reizen.
- De leerling weet wat de mogelijkheden zijn om zelfstandig of begeleid te wonen.

Doelen ten aanzien van stage/werk/dagbesteding:

- De leerling komt op tijd op zijn stage/werk.
- De leerling kan instructies opvolgen.
- De leerling is klantvriendelijk.
- De leerling kan met behulp van pictogrammen aan begeleiders duidelijk maken welke activiteit hij wil doen.

Welke doelen zijn specifiek voor deze leerling belangrijk om nog te halen? Wat is haalbaar in 1 of 2 jaar? Het kan zijn dat een leerling per jaar maar aan 2, hooguit 3 doelen toekomt. Beschrijf deze doelen SMART en beschrijf ook op welke wijze en in welke periode er aan deze doelen gaat worden gewerkt. Wat biedt de school aan om de doelen te halen?

Evaluaties van stages

In het transitieplan staan evaluaties van (interne of externe) stages beschreven. Wanneer leerlingen door omstandigheden geen stage hebben kunnen lopen, kan dit uitgelegd worden in het transitieplan. Uit de evaluaties van de stages komt het volgende naar voren:

- Waar heeft de leerling stage gelopen en waar gaat de leerling nog stage lopen?
- Wat moet de leerling nog leren om zo soepel mogelijk door te kunnen stromen naar een activiteitscentrum/dagbesteding/arbeid?
- Wat wil het stagebedrijf dat de leerling nog moet leren aan kennis/vaardigheden, dat niet door het bedrijf zelf kan worden geboden?

De leerpunten worden in het transitieplan vertaald in SMART-doelen.

Een TLV-aanvraag indienen

Een aanvraag voor een verlenging van een TLV kan gedaan worden door een compleet dossier in te dienen bij het betreffende SWV. Op de websites van de SWV's vindt u de procedures en overzichten van de vergaderdata van de commissies, de inleverdata en de termijnen waarbinnen een besluit wordt genomen over de aanvraag.

Bijlage 9 Afspraken over de verdeling van de OLA/lwoo-middelen na opting-out

VERDELING VAN DE OLA/LWOO-MIDDELEN VANAF 2023 (programma 14)

INLEIDING

Binnen het SWV VO Westland is gekozen voor opting-out lwoo. Er is gekozen voor het loslaten van de criteria, de duur en het afgeven van de lwoo-aanwijzingen. Daarbij is het streven uitgesproken dat de beschikbare ola/lwoo-middelen met name naar de kwetsbare leerlingen in het beroepsgerichte vmbo gaan.

Het bestuur heeft vastgesteld dat het aantal aanwijzingen op 1 oktober 2019 de basis vormt voor de verdeling van de ola/lwoo-middelen. Daarbij is de intentie uitgesproken om voor de toekomstige verdeling van de middelen, aan te sluiten bij de nieuwe landelijke verdeelsystematiek. De verwachting is dat deze op zijn vroegst op 1 januari 2025 zal ingaan. Sinds de gemaakte afspraken over de verdeling van de middelen, zijn de deelnemersaantallen van de vmbo b/k-leerlingen op de verschillende locaties aanzienlijk verschoven.

UITGANGSPUNTEN VERDEELSYSTEMATIEK VANAF 2023

Om deze reden is tijdens de TB-vergadering van 28 januari 2022 besloten om vanaf 2023 te komen tot een nieuwe verdeling van deze middelen, waarbij het principe 'geld volgt leerling' wordt gehanteerd.

De uitgangspunten op een rij:

- De ola-middelen komen terecht bij de leerlingen waar deze voor bedoeld zijn: de kwetsbare groep leerlingen in het vmbo b/k. Het geld volgt de leerling.
- Een klein deel van de middelen wordt gereserveerd voor kwetsbare leerlingen in het vmbo tl.
- De populatie op de vmbo-scholen verschilt niet wezenlijk van elkaar.
- De schoolbesturen worden ruim op tijd op de hoogte gesteld van de hoogte van de ola-middelen voor het daaropvolgende kalenderjaar.
- Eventuele later in het jaar bekend gemaakte extra (lwoo-) baten zullen volgens dezelfde (onderstaande) systematiek verdeeld worden.

LEERLINGENAANTALLEN PER LOCATIE PER LEERWEG

Telgegevens op 1 oktober 2021 (bron: schoolbesturen)

Locatie / leerweg	B/K	TL	TL/HAVO
ISW Hoogeland	-	236	108
Westland Vakcollege (Lage en Hoge Woerd)	478	-	-
ISW Irenestraat	-	361	35
ISW Sweelincklaan	-	412	150
Totaal ISW	478	1.009	293
Lentiz Floracollege	861	160	-
Lentiz Dalton Mavo*	-	733	-
Totaal Lentiz	861	893	-

Totaal aantal	1.339	1.902	293

*Voor het volledige beeld is Lentiz Dalton Mavo/Groene Lyceum hier meegenomen, maar deze locatie heeft niet eerder lwoo-middelen aangevraagd en/of ontvangen en blijft daarom in dit voorstel verder buiten beschouwing m.b.t. de verdeling van de middelen.

Verdeling vmbo-leerlingen op 1 oktober 2021 in percentages:

Schoolbestuur	B/K-leerlingen (1.339)	TL-leerlingen (1.316*)
ISW	35,7% (478)	87,8% (1.009 + 147 = 1.156)
Lentiz Floracollege	64,3% (861)	12,2% (160)
Totaal	100%	100%

*In deze tabel is Lentiz Dalton Mavo/Groene Lyceum niet meer meegenomen om bovenstaande reden; van de tl/havo-leerlingen is de helft (147 leerlingen) meegerekend.

VERDELING OLA-MIDDELEN VANAF 2023

Vanaf kalenderjaar 2023 gaan we voor de berekening uit van de telgegevens op 1 oktober van het voorafgaande jaar. Dus voor 2023 worden de telgegevens van 1 oktober 2022 gebruikt, voor 2024 de telgegevens van 1 oktober 2023, etc. Daartoe zullen de schoolbesturen van ISW en Lentiz uiterlijk 31 mei een eerste prognose van de leerlingenaantallen aan het SWV doorgeven. Op basis daarvan kan een indicatie worden gegeven van de verdeling van de ola-middelen voor het daaropvolgende kalenderjaar, zodat de schoolbesturen daar in hun begrotingen rekening mee kunnen houden.

Op 1 oktober worden vervolgens de officiële leerlingenaantallen doorgegeven aan het SWV en worden de definitieve bedragen bekend gemaakt.

REKENVOORBEELD Kalenderjaar 2023

In dit rekenvoorbeeld zijn de aantallen van 1 oktober 2021 gebruikt, omdat de aantallen van 1 oktober 2022 nog niet bekend zijn. Alle genoemde aantallen en bedragen zijn dus slechts ter indicatie en zullen in de praktijk aangepast worden aan de gegevens van 1 oktober 2022.

In de meerjarenbegroting is voor 2023 bij de lasten in programma 14 € **4.030.659** opgenomen (€ 3.930.659 + verwachte indexatie van € 100.000).

TL-leerlingen:

Omdat er ook tl-leerlingen zijn die behoefte hebben aan extra ondersteuning op het gebied van leerachterstanden, al dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek, zal een bescheiden percentage van de ola-middelen voor de tl-leerlingen worden gereserveerd.

Op basis van de gemiddelde aantallen in het verleden houden we voor de berekening van het aantal tl-leerlingen dat lwoo behoeft, een percentage van 7% van het totaal aantal tl-leerlingen aan; dit is ongeveer 2% hoger dan het landelijk gemiddelde.

Dat betekent op een totaal van 2.049 tl-leerlingen (1.902 + 50% van de tl/h-leerlingen):

$7\% \times 2.049 = 143$ leerlingen \times € 5.005,27* = **totaalbedrag beschikbaar voor tl-leerlingen € 715.754.**

*€ 5.005,27 is het bedrag dat op dit moment gehanteerd wordt per lwoo-leerling.

B/K-leerlingen:

Beschikbaar voor de b/k-leerlingen:

€ 4.030.659 - € 715.754 = **totaalbedrag beschikbaar voor b/k-leerlingen € 3.314.905.**

Jaar	ISW B/K	ISW TL	ISW Totaal
2023	35,7% x € 3.314.905 = € 1.183.421	87,8% x 715.754 = € 628.432	€ 1.811.853
Jaar	Lentiz B/K	Lentiz TL	Lentiz Totaal
2023	64,3% x € 3.314.905 = € 2.131.484	12,2% x 715.754 = € 87.322	€ 2.218.806
Totaal	€ 3.314.905	€ 715.754	€ 4.030.659

Eerder is vastgesteld dat de volledige baten voor ola/lwoo altijd worden overgedragen aan de betreffende schoolbesturen. Gebleken is dat gedurende het jaar, de baten voor lwoo vaak meerdere keren opgehoogd worden. Daarom is in bovenstaande berekeningen al een indexatie van € 100.000 ingecalculleerd.

De gegeven bedragen blijven echter een indicatie van het werkelijke bedrag en kunnen in de praktijk anders worden als er meer bekend is over de exacte baten.

N.B. Het ministerie van OCW gaat uit van een lwoo-deelnemerspercentage van ongeveer 10% van het totaal aantal leerlingen. In het Westland zitten wij al jaren ruim boven deze norm. Meermaals is met de schoolbesturen besproken dat het SWV bij de invoering van de nieuwe landelijke verdeelsystematiek, dit eventuele verschil (ongeveer € 1.000.000) niet op kan vangen. Daarom is aan de schoolbesturen geadviseerd om hierop te anticiperen en vanaf 2025 rekening te houden met een terugloop in de inkomsten voor ola/lwoo in de meerjarenbegrotingen van de scholen.

EVALUATIE VERDELING OLA-MIDDELEN

Deze afspraak over de verdeling van de ola-middelen geldt tot de nieuwe landelijke verdeelsystematiek bekend wordt gemaakt.

In juni 2023 zal deze afspraak tussentijds worden geëvalueerd en herijkt.

De laatste verwachting is dat de nieuwe bekostigingssystematiek in zal gaan op 1 januari 2028. Bovenstaande afspraak is verlengd tot dat moment (of later, als de invoering wederom wordt uitgesteld).

Bijlage 10 De schoollocaties binnen het SWV VO Westland

<i>Naam school</i>	<i>Locatie</i>	<i>Schoolbestuur</i>
ISW Gasthuislaan	's-Gravenzande	Lucas Onderwijs
ISW Sweelincklaan	's-Gravenzande	Lucas Onderwijs
ISW Hoogeland	Naaldwijk	Lucas Onderwijs
ISW Westland Vakcollege	Naaldwijk	Lucas Onderwijs
ISW Westland Praktijkcollege	Naaldwijk	Lucas Onderwijs
ISW Irenestraat	Poeldijk	Lucas Onderwijs
Lentiz Floracollege	Naaldwijk	Lentiz Onderwijsgroep
Lentiz Novilab	Naaldwijk	Lentiz Onderwijsgroep
Lentiz Dalton College	Naaldwijk	Lentiz Onderwijsgroep
Herman Broerencollege	Naaldwijk	Herman Broerenstichting
Herman Broerencollege	Monster	Herman Broerenstichting

Afwijking onderwijstijd

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op school. Soms kunnen kinderen echter vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk of gedeeltelijk minder onderwijs volgen. Het is dan mogelijk om deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aan te bieden.

AFWIJKING ONDERWIJSTIJD BIJ LICHAAMELIJK OF PSYCHISCHE PROBLEMEN

Om een leerling een in termen van onderwijstijd aangepast onderwijsprogramma aan te kunnen bieden, is instemming nodig van de Inspectie van het Onderwijs. De inspectie heeft in een beleidsregel beschreven onder welke voorwaarden afwijking van de onderwijstijd is toegestaan. Deze beleidsregel vind je terug op:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijstijd/maatwerk-in-onderwijstijd-voor-leerlingen-met-een-beperking>

Om instemming te verkrijgen moet de school de beslissing om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen. Dit doe je aan de hand van het OPP. In het OPP wordt onder andere vastgelegd welk onderwijsprogramma de leerling op school volgt en welk onderwijs en/of welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden gedurende de uren dat hij niet op school is. Daarnaast wordt aangegeven hoe de leerling weer toegroeit naar zo mogelijk het volledig aantal uren onderwijs op school.

Uit het OPP wordt eveneens duidelijk dat de wettelijk vertegenwoordigers van de leerling op de hoogte zijn en het handelingsdeel van het OPP hebben ondertekend.

De eventueel verkregen instemming geldt voor het lopende schooljaar. Na een jaar wordt de situatie en de aanpak geëvalueerd. In beginsel moet de leerling binnen een schooljaar weer het volledige onderwijsprogramma kunnen volgen. Wanneer dit onverhoopt niet lukt, moet er opnieuw een aanvraag voor afwijking onderwijstijd worden aangevraagd, met een zwaardere motiveringsplicht.

Wanneer vraagt het bevoegd gezag van de school instemming voor afwijking onderwijstijd?

Niet in alle gevallen is instemming met afwijking van onderwijstijd nodig. Als een leerling ziek is (bijvoorbeeld griep heeft) en er is geen noodzaak tot aanpassing van het onderwijsprogramma, dan is instemming niet nodig.

Om de school te helpen met de vraag of al dan geen aanvraag moet worden ingediend, is er een keuzehulp afwijking onderwijstijd: <https://isd.owinsp.nl/#/public/keuzehulp-onderwijstijd>.

Aanvraag en start maatwerk

De aanvraag voor instemming wordt ingediend via het ISD (Internet School Dossier). Hiertoe geeft het bevoegd gezag aan dat er een actueel OPP en ingroeiplan is gemaakt voor de leerling. De Inspectie streeft ernaar om binnen 8 weken een besluit te nemen over de aanvraag. In de tussentijd kan de school maatwerk bieden aan de leerling.

Het besluit wordt aan het bevoegd gezag gestuurd en is geldig voor het lopende schooljaar. Het is wel noodzakelijk dat de aanvraag op tijd wordt ingediend. Zonder een geldige beschikking is de betreffende leerling veelal ongeoorloofd afwezig en voldoet de school niet aan de wettelijke vereisten voor onderwijstijd.

Bij aanvragen die toezien op ingroei naar een andere school, is het vereist dat de school wel de noodzakelijke begeleiding blijft geven aan de leerling, zolang deze daar staat ingeschreven.

Inschrijving en afwijking onderwijstijd

Soms zijn scholen in de veronderstelling dat zij een leerling niet mogen inschrijven als hij minder dan 50% van het onderwijsprogramma volgt. Dit is een misverstand.

Wanneer er voor een leerling afwijking van de onderwijstijd is aangevraagd en goedgekeurd, kan er tijdelijk ook een zeer beperkt aantal uren onderwijs gegeven worden. Ook kan het zijn dat de leerling helemaal geen onderwijs volgt. In dit geval moet er wel perspectief zijn naar ingroei.

Wanneer er voor een leerling (tijdelijk) een ander aantal onderwijsuren zijn vastgesteld d.m.v. deze beleidsregel, dan ontvangt de school voor deze leerling de normale bekostiging.

Particulier onderwijs

In principe is het onrechtmatig om onderwijsmiddelen in te zetten voor een particulier (onderwijs-) aanbod. Indien een leerling gebruik maakt van een dergelijk aanbod, kan dit alleen tijdelijk en met toepassing van de regeling afwijking onderwijstijd. En altijd met het doel om zo snel mogelijk weer toe te groeien naar een volledige schoolgang op een bekostigde school.

Het mag nooit een lange termijn aanbod zijn.

De stamschool moet invloed hebben op de inhoud, vorm en uitvoering van het onderwijsaanbod en op de hoogte blijven van de behaalde resultaten en vorderingen.

Daarnaast blijft de stamschool verantwoordelijk voor de veiligheid van de leerling (veiligheidsmonitoring, VOG's, etc.)

Het gaat hierbij dus altijd om een kortdurend traject, onder strikte voorwaarden, waarbij de school een nadrukkelijke rol blijft spelen en (volledige) terugkeer naar school het doel is.